

รหัส : 21504

การพัฒนาชุดการสอนแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม

ธนา ส้ารวมจิตร

ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

บทที่	
1 บทนำ.....	4
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	4
วัตถุประสงค์.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	7
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม พุทธศักราช 2560.....	8
เอกสารเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้.....	9
เอกสารที่เกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	14
เอกสารที่เกี่ยวกับชุดการสอน.....	17
เอกสารที่เกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนว.....	23
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านอาชีพ.....	25
ความพึงพอใจ.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	44
การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ภาคผนวก.....	51
ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ.....	52
การสำรวจทักษะทางอาชีพ (กิจกรรม ทักษะของฉัน)	53
แบบประเมินความคิดเห็นกิจกรรม ทักษะของฉัน	66
การสำรวจทักษะทางอาชีพ (กิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ)	67
แบบประเมินความคิดเห็น กิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ	80
ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ (กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ)	81
แบบประเมินความคิดเห็น กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ	91

แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน)	92
แบบประเมินความคิดเห็น กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน	99
การศึกษาต่อสายอาชีพ (กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ใช้เลย)	100
แบบประเมินความคิดเห็น กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ใช้เลย	109
สถาบันการศึกษาอื่นๆ (กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ)	110
แบบประเมินความคิดเห็น กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ	126
โลกกว้างทางอาชีพ (กิจกรรม อาชีพกับอาเซียน)	127
แบบประเมินความคิดเห็น กิจกรรม อาชีพกับอาเซียน	144
โลกกว้างทางอาชีพ (กิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง)	145
แบบประเมินความคิดเห็น กิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง	159
คณะผู้จัดทำ.....	160

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในสภาพการณ์ปัจจุบัน การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมนั้นมีความหลากหลายล้วนเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา การประกอบอาชีพ และค่านิยมในการครองชีพซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ และการปรับตัวของประชากรในเกือบทุกประเทศ โดยเฉพาะเยาวชนในวัยศึกษาเล่าเรียนซึ่งเป็นวัยที่สำคัญในการวางรากฐานให้กับตนเองเพื่อที่จะประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนอันจะนำไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคต การที่จะไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จในชีวิตได้นั้นถือเป็นเรื่องยากที่จะเลือกทิศทางที่เหมาะสมให้กับตนเอง ดังนั้นกระบวนการแนะแนวจึงเป็นกระบวนการสำคัญอย่างยิ่งที่จะมุ่งส่งเสริมบุคคลในทุกช่วงวัยของชีวิต โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยเรียน ให้รู้จักตนเอง พึ่งพาตนเอง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีศีลธรรม จริยธรรม มีทักษะชีวิตจนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ การแนะแนวถือว่าเป็นบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคนแบบองค์รวม ทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจ ให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ตลอดจนสามารถบูรณาการความคิด ค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรม และเทคโนโลยีเข้าสู่วิถีชีวิตของสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม กระทรวงศึกษาธิการ ให้ความสำคัญมากเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมแนะแนว ในการจัดกิจกรรมแนะแนวควรจัดให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ การแนะแนวด้านการศึกษา ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรระบบการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลวิธีการและเทคนิคในการศึกษาเล่าเรียน การวางแผนเลือกการศึกษาต่อ ตลอดจนทราบถึงคุณสมบัติที่สถานศึกษาต่างๆ กำหนดไว้ การแนะแนวด้านอาชีพ เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บุคคลได้รู้จักตนเองในด้านความถนัด ความสามารถ รู้จักการวางแผนการศึกษาและอาชีพให้สอดคล้องกัน ได้ทราบแหล่งข้อมูลทางอาชีพ คุณสมบัติประจำตัวของผู้ประกอบการ รายได้และโอกาสในการประกอบอาชีพ และวิธีการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ การแนะแนวด้านชีวิตส่วนตัวและสังคม เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บุคคลได้รู้จัก เข้าใจบุคลิกภาพของตนเอง เข้าใจพฤติกรรมบทบาท การสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลในครอบครัว และบุคคลทั่วไป ตลอดจนสร้างเจตคติในการพึ่งพิงตนเองตั้งนั้น การจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของทุกสถานศึกษาที่จะต้องสอนกิจกรรมแนะแนว

โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีการสอนกิจกรรมแนะแนวในทุกห้องเรียน จากการสัมภาษณ์นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า

นักเรียนมีความต้องการการแนะแนวในเรื่องวิธีการเรียนให้ประสบความสำเร็จ การวางแผนการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคตกล่าวคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยังไม่ทราบว่าตนเองต้องปฏิบัติตนอย่างไรเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วจะสามารถศึกษาต่อที่ไหนได้บ้าง ต้องเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อในสาขาที่ตนเองเลือกได้อย่างไร เมื่อจบแล้วสามารถประกอบอาชีพอะไรได้บ้าง และควรเลือกอาชีพอย่างไรให้เหมาะสมกับความถนัด ความสนใจ และสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน ดังนั้น วิธีการที่จะช่วยให้ให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวิธีการเรียนให้ประสบความสำเร็จ การวางแผนการศึกษาต่อ และการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในอนาคตของนักเรียนได้คือ การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และอาชีพให้กับนักเรียน โดยการพัฒนาชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เพราะชุดการสอนแนะแนวอาชีพจะช่วยให้เราความสนใจของผู้เรียน โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาและสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ ในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นมาเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทาง และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูแนะแนวสามารถนำกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนแนะแนวต่อไป เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพในการเรียน สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ตามตรงความถนัดของตนเอง และยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างชุดการสอนแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแนะแนวอาชีพ
3. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบความถนัดของตนเอง

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนประเมินความคิดเห็นต่อการใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพได้ในระดับมาก

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาเพื่อสร้างชุดการสอนแนะแนวอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนชีวิต กำหนดเป้าหมาย เส้นทางไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ และสามารถเลือกประกอบอาชีพให้ตรงกับความถนัด หรือความสนใจของตนเอง

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 ห้องเรียน ประชากรทั้งหมด 102 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

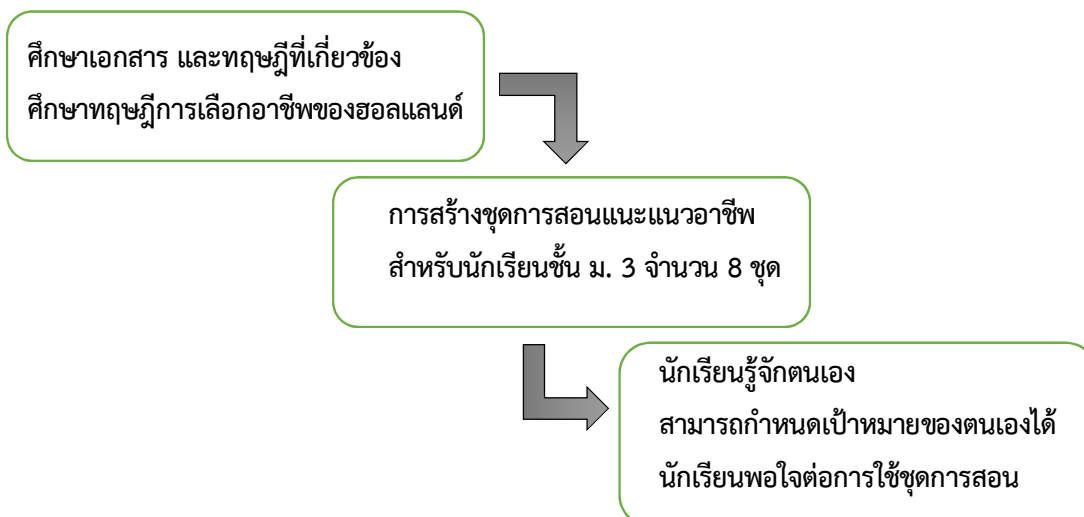
ตัวแปรอิสระ คือ การใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม
ต่อการใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม ปีการศึกษา 2561
2. อาชีพ หมายถึง กิจกรรมการทำงาน หรือการประกอบอาชีพที่ไม่เป็นโทษแก่สังคม และมีรายได้ตอบแทน โดยอาศัยแรงงาน ความรู้ ทักษะ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีการ แตกต่างกันไปตามลักษณะของการประกอบอาชีพ ในแต่ละกลุ่มอาชีพ
3. ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการสอนในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาด้านอาชีพซึ่งประกอบด้วย สารระสำคัญ จุดประสงค์ สารการเรียนรู้ ขั้นตอนการสอน กิจกรรม การวัดและการประเมินผล แหล่งการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ เพื่อสอนกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพแต่ละชุดประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู คู่มือนักเรียน สื่อในการจัดกิจกรรม และแบบประเมินชุดการสอน
4. แบบประเมินความคิดเห็นชุดการสอนแนะแนวอาชีพ หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ

กรอบแนวคิด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายงานการวิจัยการพัฒนาชุดการสอนแนวอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาสาระ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม พุทธศักราช 2554
3. เอกสารเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้
4. เอกสารที่เกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
5. เอกสารที่เกี่ยวกับชุดการสอน
6. เอกสารที่เกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนว
7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านอาชีพ
8. ความพึงพอใจ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

1.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตาม

แผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

1.2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร

1.2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

1.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

2. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม พุทธศักราช 2554

2.1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม ได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

2.2.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้จักสิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้เวลาเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว 20 ชั่วโมงต่อภาคเรียน

2.2.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกชั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

- กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหารนักเรียน ต้องเข้าร่วมกิจกรรม 20 ชั่วโมงต่อภาคเรียน

- กิจกรรมชุมนุม ชมรม นักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรม 20 ชั่วโมงต่อภาคเรียน

2.2.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 45 ชั่วโมง ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 60 ชั่วโมง

3. เอกสารเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้

3.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2544 : 10) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การนำวิชาหรือกลุ่มวิชาที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียน มาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนและการวัดผลประเมินผล สำหรับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น ซึ่งถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่ง แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า หรือคือบันทึกการสอนตามปกตินั่นเอง

ลำสิ ริกสุทธิและคณะ (2546 : 16) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า คือการนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียน มาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนและการวัดและประเมินผลสำหรับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

สุวิทย์ มูลคำและคณะ (2549 : 58) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการเตรียมการสอนหรือการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากวัตถุประสงค์ว่าจะให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใด (สติปัญญา/เจตคติ/ทักษะ) จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีใด ใช้สื่อการสอนหรือแหล่งเรียนรู้ใด และจะประเมินผลอย่างไร

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการหรือโครงสร้างที่จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อการปฏิบัติการสอนในวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

ประภาพร สุขพูล (2544 : 49) ได้สรุปความสำคัญของแผนการสอน ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ครูใฝ่ศึกษาหาความรู้ ทั้งหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม

2. ครูได้เตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า
3. อำนวยความสะดวกแก่ครูที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการสอน
4. ให้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอนแทน เมื่อติดธุระหรือลา
5. ทำให้การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
6. เพื่อเป็นแนวทางในการแนะนำหรือนิเทศการเรียนการสอน

สุวิทย์ มูลคำและคณะ (2549 : 58) ให้ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี วิธีเรียนที่ดีที่เกิดจากการผสมผสานความรู้และจิตวิทยาการศึกษา

2. ช่วยให้ครูผู้สอนมีคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำได้ด้วยตนเอง และทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย
3. ช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่าการสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใด หรือทราบว่าจะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อะไรและจะวัดผลและประเมินผลอย่างไร
4. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใฝ่ศึกษาหาความรู้ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนรู้จะจัดหาและใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล
5. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอน (จัดการเรียนรู้) แทนได้
6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้และพัฒนาแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษา
7. เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญและความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนสำหรับประกอบการประเมินเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะครูให้สูงขึ้น

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอนมีความสำคัญช่วยให้ครูผู้สอนมีคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำได้ด้วยตนเอง และทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย และยังช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่าการสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใดหรือทราบว่าจะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อะไร และจะวัดผลและประเมินผลอย่างไรเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด

3.3 ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรประกอบด้วยกิจกรรมหลาย ๆ อย่างและหลาย ๆ วิธีการ ก่อนที่จะใช้แผนการจัดการเรียนรู้ใด ควรจะมีการประเมินผู้เรียนก่อนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเลือกวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อผู้เรียนจะได้ไปสู่พฤติกรรมที่คาดหวัง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีรายละเอียดชัดเจนถึงกิจกรรมนักเรียน บทบาทของครู การใช้สื่อการวัดผล จนผู้อ่านมองเห็นภาพพฤติกรรมจริง ๆ ในห้องเรียนได้สมบูรณ์ จึงถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีและไม่จำเป็นต้องทำบันทึกการสอนอีกก็ได้ เพราะแผนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนใช้แทนบันทึกการสอนได้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เข้าลักษณะ 4 ประการ คือ (สุวิทย์ มูลคำและคณะ. 2549 : 55 - 56)

1. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะส่งเสริมหรือกระตุ้นให้กิจกรรมดำเนินไปตามความมุ่งหมาย
2. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเองโดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบ มาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง
3. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการมุ่งให้ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริง
4. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูปราคาสูง

ลำลี รักสุทธิและคณะ (2546 : 16) ได้กล่าวถึง คำตอบจากที่มีผู้สงสัยว่า จะประเมินตัดสินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างไร ว่าเหมาะสมดีแล้วหรือไม่ ว่าได้ตัดสินโดยการนำแผนการจัดการเรียนรู้นั้นไปใช้จริงในการจัดการเรียนการสอน ว่าสามารถดำเนินการให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดีเพียงใดและสามารถให้นักเรียนได้เกิดทักษะกระบวนการและเกิดการเรียนรู้ต่าง ๆ ครบถ้วนตามจุดประสงค์เพียงใด ถ้าครูมีบทบาทมากในการเป็นผู้ให้ความรู้โดยตรงและนักเรียนไม่มีโอกาสแสดงพฤติกรรมที่สะท้อนการฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะกระบวนการ ก็จะเป็นเครื่องแสดงความด้อยคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้น นอกจากต้องครอบคลุมกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ลักษณะ คือ ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง เน้นทักษะกระบวนการและส่งเสริมให้ผู้เรียน เน้นการใช้วัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่นแล้ว แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องผ่านขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้วย จึงจะทำให้การจัดกิจกรรมประสบผลสำเร็จตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

3.4 การทำแผนการจัดการเรียนรู้

ลำลี รักสุทธิและคณะ (2546 : 18) กล่าวว่า การทำแผนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร ต้องศึกษาหลักสูตรอย่างกว้างขวางและอย่างลึกในวิชาและรายวิชาที่สอน เช่น ศึกษาโครงสร้างของวิชา จุดประสงค์ของวิชา สื่อการเรียนการสอนที่กำหนดในรายวิชา คำอธิบาย รายวิชาและธรรมชาติของวิชา เป็นต้น

2. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลาและกิจกรรม วิเคราะห์ที่ได้จากคำอธิบายรายวิชา โดยให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของวิชาและจุดประสงค์ของหลักสูตร

3. หากวิธีสอน กลวิธีสอนจะต้องสอดคล้องกับหลักสูตร โดยใช้ทักษะกระบวนการและทฤษฎี การเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดทั้งประสมประสานระหว่างประสบการณ์และจินตนาการของผู้สอนเอง คงจะไม่มีวิธีสอนใดวิเศษสุดในโลก แต่วิธีการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้มากที่สุดจะต้องยึดหลักให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ให้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง ให้อำนาจการวางแผนและฝึกทักษะเป็นกลุ่มและรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนได้เป็นผู้คิดเป็น ทำเป็นและเห็นช่องทางในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4. จัดทำสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งอาจจะเป็นสื่อที่ใช้อยู่แล้วหรือสื่อที่คิดขึ้นใหม่ก็ได้ แต่ต้องให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาด้วย

5. จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล เครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้อง กับหลักสูตร โดยเครื่องมือเหล่านั้นจะต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย ตลอดทั้งครอบคลุมถึงกระบวนการวางแผนของนักเรียนทั้งจากสถานการณ์จริงและสถานการณ์จำลองด้วย

6. กำหนดโครงสร้างสำหรับ 1 รายวิชา การกำหนดโครงสร้างสำหรับหนึ่งรายวิชา สามารถปฏิบัติได้ 2 ลักษณะ กล่าวคือ โครงสร้างอย่างสังเขปและโครงสร้างอย่างละเอียด เป็นการวางโครงสร้างโดยสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาเวลา กระบวนการ สื่อการเรียนการสอนการวัดผลและประเมินผลให้เห็นภาพรวมตลอดใน 1 รายวิชา ส่วนโครงสร้างอย่างสังเขปเป็นการวางโครงสร้างโดยสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและเวลา เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหมดใน 1 รายวิชา

7. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ขยายจากโครงสร้าง เป็นการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ที่จะนำไปใช้ในแต่ละคาบ/ชั่วโมงอย่างละเอียดและปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้โดยมีส่วนประกอบในแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยให้การดำเนินการสอนบรรลุเป้าหมาย ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ซึ่งมีมากมายหลากหลาย ข้อแตกต่างกันไป แต่ส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้จะต้องมีในแผนการจัดการเรียนรู้ คือ

7.1 สารระสำคัญ

7.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

7.3 กิจกรรมการเรียนการสอน

7.4 สื่อการเรียนการสอน

7.5 การวัดผลและประเมินผล

ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำเสนอโดยได้แนวคิดจากการดำเนินการสอนของกรมวิชาการก็จะเพิ่มกิจกรรมเสนอแนะเข้าเพิ่มอีกด้วย

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้จะเริ่มจากการศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลาและกิจกรรม หาเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา จัดทำสื่อการเรียนการสอน จัดทำวิธีการวัดและประเมินผล จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

3.5 รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) ประกอบด้วย 9 หัวข้อโดยการบูรณาการของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 7 หัวข้อเพิ่มเติมของคณะกรรมการข้าราชการครู 9 หัวข้อ ดังนี้ (สำลี รักสุทธีและคณะ. 2546 : 21)

1. สาระสำคัญ (Concept) เป็นความคิดรวบยอดหรือหลักการของเรื่องหนึ่งที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) เป็นการกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว
3. เนื้อหา (Content) เป็นเนื้อหาที่จัดกิจกรรมและต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนการสอน (Instructional Activities) เป็นการเสนอขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะนำไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนดไว้
5. สื่อและอุปกรณ์ (Instructional Media) เป็นสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
6. การวัดผลประเมินผล (Measurement and Evaluation) เป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการวัดผลประเมินผลว่า นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามกำหนดในกิจกรรมการเรียนการสอน แยกประเมินผลเป็นประเมินผลก่อนสอน ขณะสอนและหลังการสอน
7. กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมการบันทึกการสอนก่อนนำไปใช้สอน
8. ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาเป็นการบันทึกการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสนอแนะหลังจากได้ตรวจสอบความถูกต้องการกำหนดรายละเอียดในหัวข้อต่าง ๆ ในแผนการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เช่น การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและการวัดผลประเมินผลให้มีความสอดคล้อง ส่งเสริมการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนการสอน
9. บันทึกการสอน เป็นการบันทึกของผู้สอน บันทึกหลังจากนำแผนการใช้สื่อ และการวัดผลประเมินผลไปใช้แล้วเพื่อนำแผนไปปรับปรุงและใช้สอนในคราวต่อไป

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะได้กล่าวถึงตามหัวข้อดังต่อไปนี้

4.1 ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม 2545, 2553) กำหนดแนวการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพโดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคลทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้นจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีความสุขบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียงและยั่งยืนจากจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนเก่ง คนดี และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทย นอกจากการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรู้ที่เป็นพื้นฐานสำคัญ ซึ่งได้กำหนดไว้ในโครงสร้างกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มแล้ว หลักสูตรยังได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในโครงสร้างด้วย โดยมุ่งส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนเพิ่มเติมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง ค้นพบความสามารถ ความถนัดของตนเองเพื่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ เห็นคุณค่าในการ

ประกอบสัมมาชีพให้เป็นผู้มีระเบียบ มีศีลธรรม จริยธรรม รู้จักบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบการบำเพ็ญประโยชน์ให้ชุมชน สังคม ประเทศชาติและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกส่วนในสังคมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจะต้องมีการพัฒนา และปรับปรุงให้เหมาะสม โดยมุ่งเน้นให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติจริง โดยการศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผนการทำงานเป็นกลุ่ม และประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามลักษณะความพร้อม ความต้องการ และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามคุณลักษณะของสถานศึกษาและมีการกำกับดูแลอย่างจริงจัง

4.2 ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 1 - 2) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา และสังคมมุ่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

4.3 จุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 2) ได้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาจากกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญาอารมณ์ และสังคม

2. พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียน เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

3. เข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเองจากความหมายและจุดมุ่งหมาย

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนามนุษย์ให้ครบทุกด้านทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม รวมทั้งพัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพโดยการเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

4.4 เป้าหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งพัฒนาให้บุคคลรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกระบวนการคิด มีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม และมีความสุขมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ โดยกำหนดเป้าหมายในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดความรู้ ความชำนาญ ทั้งวิชาการและวิชาชีพอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

2. ผู้เรียนค้นพบความสนใจ ความถนัด และพัฒนาความสามารถพิเศษเฉพาะตัวมองเห็นช่องทางในการสร้างงาน อาชีพในอนาคตได้เหมาะสมกับตนเอง

3. ผู้เรียนเห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่างๆ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง และประกอบสัมมาชีพ

4. ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ ค่านิยมในการดำเนินชีวิต และเสริมสร้างศีลธรรม จริยธรรม

5. ผู้เรียนมีจิตสำนึกและทำประโยชน์เพื่อสังคมและประเทศชาติ

4.5 หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 2 - 3) ได้มีหลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ ดังนี้

1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม

2. จัดให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน

3. บูรณาการวิชาการกับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอด

ชีวิต

4. ใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์สร้างสรรค์จินตนาการ ที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง
5. จำนวนสมาชิกมีความเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม
6. มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา
7. ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย
8. ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
9. มีการประเมินผลปฏิบัติกิจกรรม โดยวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยให้ถือเป็นเกณฑ์ประเมินผลการผ่านช่วงชั้นเรียน

4.6 แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยคำนึงถึงแนวการจัดดังนี้

1. การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเกื้อกูล ส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น การบูรณาการโครงการ องค์ความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น
2. จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถ ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เช่น ชมรมทางวิชาการต่างๆ เป็นต้น
3. จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นต้น
4. จัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่างๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

4.7 ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนจะต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อ และการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ
2. กิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน หรือกิจกรรมพัฒนาสาระการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองนโยบายของรัฐหรือพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองความสนใจของผู้เรียน พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ทักษะความสามารถพิเศษ
3. กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และรักษาดินแดนเป็นกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพเพื่อเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยมุ่งเน้นปลูกฝังความเป็นระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรักสามัคคี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ และบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม

4.8 การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แนวดำเนินการในการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีดังนี้

1. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายกิจกรรม
2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น
3. การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

5.1 ความหมายของชุดการสอน

เคฟเฟอร์ (Kapfer. 1972 : 3 – 10) อธิบายว่า ชุดการสอนเป็นรูปการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยคำแนะนำที่ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้จนบรรลุถึงพฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้ การรวบรวมเนื้อหาที่นำมาสร้างชุดการสอนนั้นได้มาจากขอบเขตของความรู้ที่หลักสูตรต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เนื้อหาจะต้องตรงและสามารถสื่อความหมายให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายของการเรียน

แอสบี้ (Ashby. 1972 : 15–17) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นเครื่องมือช่วยสอนที่ประกอบด้วยรูปภาพ สไลด์ เพลง และเทปเสียงที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้นหลังจากที่นักเรียนเรียนด้วยชุดการสอนจบแต่ละบทแล้ว นักเรียนสามารถทราบความก้าวหน้าของตนเองจากการทำแบบทดสอบที่มีอยู่ในชุดการสอน

กู๊ด (Good. 1973 : 306) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง โปรแกรมการสอนทุกอย่างที่จัดไว้โดยเฉพาะ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละชุดการสอน ซึ่งได้แก่ คู่มือครู เนื้อหา แบบทดสอบและมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนไว้ครบถ้วน

ดวน (Duan. 1973 : 136) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง วิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งอาจให้คำจำกัดความง่าย ๆ ได้ว่า ชุดการสอนคือ ชุดวัสดุทางการเรียนซึ่งรวบรวมไว้อย่างมีระเบียบเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนตามเป้าหมาย

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 185) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง ระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลายอย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมกันและกัน สื่อการเรียนอย่างหนึ่งอาจนำมาใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา ส่วนสื่อการเรียนอีกอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดความลึกซึ้ง สื่อการเรียนเหล่านี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สื่อประสม การนำสื่อการเรียนมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชานั้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า

ชุดการสอน คือ หน่วยหรือของที่บรรจุสื่อการเรียนต่างๆ พรอ้มทั้งคำแนะนำในการทำกิจกรรมตาม ขั้นตอนที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กำหนด

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2529 : 66 – 67) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งซึ่งเป็นชุด ของสื่อประสมที่มีสื่อการสอนตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปรวมกันโดยจัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนตามหัวข้อ เนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่ต้องการจัดเอาไว้เป็น ชุดๆ บรรจุในซอง กล่อง หรือกระเป๋า

โสมชาติ โอภาโส (2542 : 7) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง สื่อการสอนสำเร็จรูปเฉพาะหน่วยที่ มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้อย่างถูกต้องและเป็นรูปแบบการสื่อสารระหว่างครูที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ โดย จัดไว้เป็นชุดที่ประกอบด้วยคำแนะนำต่างๆ รวมทั้งสื่อการสอนที่จำเป็นที่สอดคล้องกับเนื้อหา เช่น รูปภาพ ตำรา เอกสาร แผนภูมิ แผ่นคำบรรยาย สไลด์เทป และอื่นๆโดยเนื้อหาที่กำหนดในชุดการสอนจะ เป็นไปตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการประพฤติปฏิบัติตามเป้าหมายของการเรียน และเป็นการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและยังเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมจิตร เพชรผา (2544 : 9) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างหนึ่ง ที่มีระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์กันในลักษณะของสื่อผสม (Multi – Media) ซึ่งครูใช้เป็นเครื่องมือชี้แนวทางและเครื่องมือในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

สุวดี เมืองสุข (2546 : 19) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง การวางแผนในการนำเอาวัสดุ อุปกรณ์หลากหลายที่สอดคล้องกันกับเนื้อหา และการจัดกิจกรรมมารวมเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุดหรือกล่อง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้สอนได้เป็น อย่างดีจากที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ชุดการสอน หมายถึง สื่อการสอนซึ่งเป็นสื่อประสมที่สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละหน่วยอันประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ เนื้อหา และวัสดุอุปกรณ์ทั้งหลายตลอดจนกิจกรรมต่างๆ รวบรวมไว้อย่างเป็นระเบียบในกล่องหรือซอง เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

5.2 ความหมายชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว

เป็รื่อง กุมุท (2518 : 1) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวว่า หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยใช้สื่อการสอนประสมที่สอดคล้องกับวิชาแนะแนวอันจะทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2529 : 66 – 67) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวว่า หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยใช้สื่อการสอนประสมประกอบด้วยรูปภาพ เทปเพลงวีดิทัศน์ เกม แบบฝึกหัด โดยจัดไว้เป็นชุดเป็นกล่องหรือซองภายในประกอบด้วย คู่มือครู คู่มือนักเรียน รวมทั้งสื่อใน การจัดกิจกรรมแต่ละเรื่อง กัลญา กริธาธร (2545 : 8) กล่าวว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่เป็นสื่อการสอน ซึ่งมีลักษณะเป็นสื่อประสมประกอบด้วย วีดิทัศน์ รูปภาพ เทปเสียง และเกม

จากความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว หมายถึง การนำเอาสื่อประสมต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังให้ความสนุกสนานและเกิดความหลากหลายในการจัด กิจกรรมแนะแนว

5.3 หลักการและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างชุดการสอน

แนวความคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ มี 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ (วิเชียร สุคันธี. 2537:44 – 45 ; อ้างอิงจาก Kemp and Dayton. 1985: 13–14)

1. กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) เป็นกลุ่มที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ว่าเป็นการ เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) และการตอบสนอง (Response) บางทีจึงเรียกว่า การเรียนรู้แบบ S-R สิ่งเร้า คือ ข่าวสารเนื้อหาวิชาที่ส่งไปให้ผู้เรียนโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนโปรแกรมการเรียน การสอนอิงหลักทฤษฎีนี้มาก โดยจะแตกลำดับขั้นของการเรียนรู้ออกเป็นขั้นตอนย่อยๆ และเมื่อผู้เรียน เกิดการตอบสนองก็จะสามารถทราบผลได้ทันทีว่าเกิดการเรียนรู้หรือไม่ ถ้าตอบสนองถูกต้องก็จะมี การเสริมแรง โปรแกรมการสอนเป็นรายบุคคลอิงทฤษฎีนี้มาก

2. กลุ่มเกสตัลท์หรือสนาม หรือความรู้ความเข้าใจ (Gestalt, Field or Cognitive Theories) เป็นกลุ่มที่เน้นกระบวนการความรู้ ความเข้าใจ หรือการรู้จักคิด อันได้แก่ การรับรู้ อยุ่่างมี ความหมาย ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดกระทำอันเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของพฤติกรรมมนุษย์ ทฤษฎีนี้ถือว่า การเรียนรู้ของมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของสติปัญญาและความสามารถในการสร้าง ความสัมพันธ์

3. กลุ่มจิตวิทยาทางสังคม (Social Psychology of Social Learning Theory) เป็นกลุ่มที่ ได้รับความสนใจมากขึ้น ทฤษฎีนี้เน้นปัจจัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับการเรียนรู้ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดขึ้นจาก การกระทำประสบการณ์โดยตรงหรือผ่านสื่อการเรียนการสอน เคมป์ และ เดตัน (Kemp and Dayton. 1985 : 14–15) กล่าวว่า ทฤษฎีทั้ง 3 กลุ่มนี้ต่างมีความคล้ายคลึงหรือจุดเน้นเกี่ยวกับการออกแบบและ การใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. แรงจูงใจ (Motivation) ถ้านักเรียนมีความต้องการ ความสนใจ หรือความปรารถนาที่จะ เรียนรู้ก็จะทำให้การเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจ คือประสบการณ์หรือกิจกรรมในการเรียนรู้ ซึ่งมี ความหมายที่น่าสนใจสำหรับนักเรียน

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) นักเรียนแต่ละคนต่างมีอัตราและ วิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นการจัดสื่อการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) ในการจัดการเรียนการสอนหากนักเรียน ทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ก็จะทำให้นักเรียนมีโอกาสบรรลุจุดประสงค์ได้มากกว่าที่ไม่ทราบ นอกจากนี้ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ยังช่วยในการวางแผนสร้างสื่อการเรียนการสอน คือทำให้ทราบว่าควรบรรจุเนื้อหา อะไรในสื่อ

4. การจัดเนื้อหา (Organization of Content) การเรียนรู้จะง่ายขึ้นหากมีการจัดลำดับเนื้อหาสาระในการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นหรือสมเหตุสมผล

5. การจัดเตรียมการเรียนรู้ที่มีมาก่อน (Pre-Learning Preparation) บางครั้งการเรียนรู้เนื้อหาสาระหนึ่งๆ จำเป็นจะต้องอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีมาก่อน ดังนั้นในการสร้างชุดการสอนควรคำนึงถึงธรรมชาติและระดับการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มเพื่อที่จะจัดเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มผู้เรียน

6. อารมณ์ (Emotion) การเรียนรู้จะเกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลพอๆ กับความสามารถทางสติปัญญา ดังนั้นในการสร้างชุดการสอนควรสนองตอบอารมณ์ซึ่งก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ

7. การมีส่วนร่วม (Participation) การเรียนรู้จะบังเกิดผลอย่างรวดเร็ว และคงทนหากนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งทางสติปัญญา และทางกายภาพ และควรจัดเป็นเวลายาวนานกว่าการเรียนรู้โดยการฟังหรือการพูด

8. การสะท้อนกลับ (Feedback) การเรียนรู้จะเพิ่มขึ้นหากนักเรียนได้รับความก้าวหน้าในการเรียนรู้ จึงเป็นการสร้างแรงจูงใจ

9. การเสริมแรง (Reinforcement) เมื่อนักเรียนบรรลุผลในการเรียนรู้เนื้อหาสาระใดแล้วก็จะถูกกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องต่อไป ซึ่งการเรียนรู้ก็เป็นรางวัลที่สร้างความเชื่อมั่นและส่งผลให้เกิดพฤติกรรมในทางบวกแก่นักเรียน

10. การฝึกปฏิบัติและการทำซ้ำ (Practice and Repetition) บุคคลจะเกิดการเรียนรู้ในเรื่องของความรู้และทักษะได้จะต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติและการกระทำซ้ำอยู่เสมอ ซึ่งจะนำไปสู่ความคงทนในการเรียนรู้

5.4 ส่วนประกอบของชุดการสอน

บุญเกื้อ ครุหาเวช (2529 : 68-70) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญๆ ภายในชุดการสอนสามารถจำแนกออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. คู่มือครู เป็นคู่มือและแผนการสอนสำหรับผู้สอนหรือผู้เรียนตามแต่ชนิดของชุดการสอน ภายในคู่มือจะชี้แจงวิธีการใช้ชุดการสอนเอาไว้อย่างละเอียด

2. บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ จะเป็นส่วนที่บอกให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนหรือประกอบกิจกรรมบางอย่างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บัตรคำสั่งจะมีอยู่ในชุดการสอนแบบกลุ่มและรายบุคคล ซึ่งประกอบด้วย

ก. คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา

ข. คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินการกิจกรรม

ค. การสรุปบทเรียน

3. เนื้อหาสาระและสื่อ จะบรรจุไว้ในรูปของสื่อการสอนต่างๆ อาจประกอบด้วยบทเรียน โปรแกรม สไลด์ เทปบันทึกเสียง รูปภาพ เป็นต้น

4. แบบประเมิน ผู้เรียนจะต้องประเมินผลความรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังเรียนแบบประเมินที่อยู่ในชุดการสอนอาจจะเป็นแบบฝึกหัดให้เติมคำลงในช่องว่าง เลือกคำตอบที่ถูกจับคู่ ดูผลจากการทดลอง หรือให้ทำกิจกรรม เป็นต้น

5.5 ขั้นตอนในการผลิตชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 123) ได้เสนอขั้นตอนการผลิตชุดการสอน โดยนำเอาวิธีระบบมาใช้ในระบบการผลิตชุดการสอนแผนจุฬาฯ ซึ่งเป็นชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มเหมาะสำหรับการสอนแบบศูนย์การเรียน ทั้งหมด 10 ข้อ คือ

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจจะกำหนดเป็นหมวดหมู่วิชาหรือบูรณาการแบบสหวิทยาการ ตามที่เห็นเหมาะสม
2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการสอน โดยประมาณเนื้อหาวิชาที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์ หรือในหนึ่งครั้ง
3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนต้องถามตนเองว่าในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอะไรบ้าง แล้วกำหนดออกเป็น 4 – 6 หัวเรื่อง
4. กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการจะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่องโดยสรุปแนวคิด สาร และหลักเกณฑ์สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางการจัดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกัน
5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง โดยกำหนดเป็นจุดประสงค์ทั่วไปก่อนและเปลี่ยนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเงื่อนไขและเกณฑ์การเปลี่ยนพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็แนวทางในการเลือกและการผลิตสื่อการสอน “กิจกรรมแนะแนว” หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำตอบ คำถาม เขียนภาพ เล่นเกม เป็นต้น
7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบการประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้การสอนแบบอิงเกณฑ์ ซึ่งเป็นการวัดผลที่ยึดเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ โดยไม่มีการนำไปเปรียบเทียบกับคนอื่น เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้วผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่
8. เลือกและผลิตชุดการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนแต่ละหัวเรื่องแล้วก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ เรียกว่า “ชุดการสอน”
9. การหาประสิทธิภาพชุดการสอน เพื่อเป็นการประกันว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจึงต้องกำหนดเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นการช่วยให้การเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

10. การใช้ชุดการสอน ชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้ว สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดการสอนและระดับการศึกษาเสาวนีย์ ลิกขาบัณฑิต (2528 : 293 – 294) ได้กล่าวไว้ว่า ในการสร้างชุดการสอนควรดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายความต้องการ
2. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์
3. ออกแบบองค์ประกอบของระบบ
4. วิเคราะห์แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ ทั้งทรัพยากรที่มีอยู่และข้อจำกัด
5. เลือก และ/หรือผลิตวัสดุเพื่อการสอน
6. ออกแบบประเมินผลการเรียนของผู้เรียน
7. ทดลองและปรับปรุงแก้ไข
8. นำไปใช้

5.6 การหาประสิทธิภาพชุดการสอน

สื่อการสอนที่ผลิตได้แล้วจำเป็นต้องนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพของสื่อ เพื่อเป็นหลักประกันได้ว่าสื่อการสอนนั้นมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน (ฉลองชัย สุวัฒน์บุรณ์. 2538 : 213) การทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Developmental Testing” (การตรวจสอบพัฒนาการเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ) หมายถึง การนำชุดการสอนไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อปรับปรุงและนำไปทดลองสอนจริง (Trial Run) นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วจึงผลิตออกมาเป็นจำนวนมากการทดลองใช้ หมายถึง การนำชุดการสอนที่ผลิตขึ้นเป็นต้นแบบ (Prototype) ไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของชุดการสอนให้เท่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้การทดลองสอนจริง หมายถึง การนำชุดการสอนที่ได้ทดลองใช้และปรับปรุงแล้วทุกหน่วยในแต่ละวิชาไปสอนจริง ในชั้นเรียนหรือในสถานการณ์การเรียนที่แท้จริงเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา เป็นอย่างน้อย ธีรศักดิ์ ลิขิต

วัฒนเศรษฐ (2545 : 88) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของสื่อไว้ ดังนี้

1. ปรึกษาหารือผู้เชี่ยวชาญในการสร้างสื่อ ส่งสื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

2. นำไปทดลองเดี่ยว (One to One Testing) กับนักเรียนที่เรียนอ่อน ปานกลางและเก่ง ในระดับชั้นนั้นอย่างละ 1 คน คำนวณหาประสิทธิภาพและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

3. ทดลองกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) ทดลองกับนักเรียนกลุ่มเล็ก 6–10 คน นักเรียนที่เรียนเก่ง 3 คน ปานกลาง 4 คน และเรียนอ่อน 3 คน ในระดับชั้นนั้นคำนวณหาประสิทธิภาพและปรับปรุง คะแนนที่ได้จะใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

4. ทดลองกลุ่มใหญ่ (Field Testing) ทดลองกับนักเรียนกลุ่มใหญ่อาจจะ 1 ห้องเรียน หรือ 40–100 คน ในระดับชั้นนั้น คำนวณหาประสิทธิภาพ แล้วปรับปรุงให้ดีขึ้นผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์เกิน 5 % ในแต่ละขั้นตอนของการทดลองให้ครูสังเกตพฤติกรรม

ของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ถามตลอดเวลา ครูอาจจะถามนักเรียนว่าทำได้ไหม ยากไหม ตรงไหนยาก ตรงไหนทำไม่ได้ ตรงไหนไม่เข้าใจ และจะต้องจดบันทึกปัญหาต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว

6.1 ความหมายของการแนะแนว

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2531 : 3) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เขาสามารถนำตนเองได้และสามารถปรับตัวได้อย่างมีความสุข ความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ได้พัฒนาตนเองให้ถึงขีดสุดในทุกด้าน สมร ทองดี (2533 : 369) กล่าวว่า การแนะแนว หมายถึง กระบวนการที่ช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ถูกต้อง สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มความสามารถทุกด้าน ตลอดจนสามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข สำเนา ขจรศิลป์ (2538 : 231) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นบริการหรือกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง เข้าใจคนอื่นและสิ่งแวดล้อมตรงตามความเป็นจริง อันจะเป็นผลทำให้บุคคลนั้นสามารถช่วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รวีวรรณ ชินตระกูล (2539 : 26) กล่าวว่า การแนะแนว หมายถึง กระบวนการ ช่วยเหลือนักเรียนให้เข้าใจตนเอง สามารถตัดสินใจในการเลือกเรียนต่อ เลือกประกอบอาชีพ รู้จักปรับตัวและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ดี

ศิริลักษณ์ วัฒนศิริ (2545 : 14) กล่าวว่า การแนะแนว เป็นการช่วยเหลือนักเรียน ทั้งในลักษณะการให้บริการและกระบวนการช่วยเหลือ เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ สามารถเลือกและตัดสินใจได้อย่างฉลาด และสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ของตนได้อย่างเหมาะสม

กูด (Good. 1973 : 270) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวไว้ว่า การแนะแนว คือ กระบวนการช่วยเหลือให้บุคคลสามารถเข้าใจตนเองและโลกเกี่ยวกับตนเองได้ดี สามารถแสวงหาความรู้เพื่อจะนำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางการศึกษา การพัฒนาอาชีพและการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มิลเลอร์ (Miller. 1976 : 13) ได้ให้คำจำกัดความของการแนะแนวว่า เป็นกระบวนการช่วยให้บุคคลรู้จักตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้บุคคลสามารถตัดสินใจและวางแผนอนาคตได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า การแนะแนว คือ กระบวนการที่ช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาหรือตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มความสามารถทุกด้าน ตลอดจนสามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

6.2 ความสำคัญของการแนะแนว

การแนะแนว มีจุดมุ่งหมายและหลักการที่สอดคล้องหรือเหมือนกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ การช่วยให้เยาวชนของชาติคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาในทุกๆ ด้าน มุ่งสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เพราะเนื่องมาจากว่าเยาวชนเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติเพราะจะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต ซึ่งจะต้องรับผิดชอบประเทศชาติต่อไปจึงสมควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา สังคมและจิตใจ เพื่อช่วยให้เยาวชนเหล่านั้นสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลาได้อย่างมีความสุข และเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติเป็นที่พึงประสงค์ของประเทศชาติ

6.3 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว

สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545 : 81) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ผู้ให้บริการแนะแนวจัดให้กับผู้รับบริการในเวลาเรียนหรือนอกเวลาเรียน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับงานบริการแนะแนวด้านต่างๆ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ รู้จักและเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ได้ค้นพบความสามารถ ความถนัดความสนใจและความต้องการของตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน การปรับตัว ตลอดทั้งการวางแผนในอนาคตด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม กรม

วิชากร (2542 : 1) ได้กล่าวถึงกิจกรรมแนะแนวว่า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต ภูมิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี

ประด็นันท์ อุปรมัย (2545 : 5) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกระบวนการในการจัดบริการด้านต่างๆ ให้แก่นักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถป้องกันปัญหา แก้ไขปัญหา และพัฒนาตนให้บรรลุศักยภาพสูงสุดจากความหมายของกิจกรรมแนะแนว สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนวคือ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งเพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

6.4 การประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนว

ในการประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนว ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมแนะแนวและ ผู้เรียน มีภาระต้องรับผิดชอบดังนี้

1. ครูผู้จัดกิจกรรมแนะแนว

- 1.1 ต้องจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดคุณลักษณะตามมาตรฐานการแนะแนว
- 1.2 ต้องรายงาน เวลา และพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
- 1.3 ต้องศึกษา ติดตามและพัฒนาผู้เรียน ในกรณีที่ผู้เรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรม

2. ผู้เรียน

2.1 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 34 ชั่วโมงต่อ / ปี โดยมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรม

2.2 ต้องปฏิบัติตามกิจกรรมเพิ่มเติมตามที่ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมมอบหมาย ถ้าไม่เกิดคุณลักษณะตามมาตรฐานการแนะแนว

สรุปได้ว่า ในการประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนวนั้น ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมแนะแนวและผู้เรียนมีภาระต้องรับผิดชอบร่วมกัน โดยครูต้องจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะตามมาตรฐานการแนะแนวและต้องศึกษาติดตาม และพัฒนาผู้เรียนในกรณีที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม สำหรับผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต้องเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวไม่น้อยกว่า 34 ชั่วโมง / ปีและในกรณีที่นักเรียนไม่เกิดคุณลักษณะตามมาตรฐานการแนะแนว นักเรียนต้องปฏิบัติตามกิจกรรมเพิ่มเติมตามที่ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมมอบหมาย

7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านอาชีพ

7.1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

โดนัลด์ ซูเปอร์ (Donald Super. 1973: 7) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพ หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเอง รู้จักโลกของงาน รู้จักตัดสินใจ เลือกอาชีพได้ อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีความสำเร็จและมีความพึงพอใจในการประกอบอาชีพสมาคมแนะแนวอาชีพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา

เนชั่นแนล โวเคชันแนล ไกด์แดนซ์ แอสโซซิเอชัน เฮอร์แอนด์คาร์เมอร์ (National Vocational Guidance Association (Herr and Carmer. 1988: 7) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพไว้ว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพ เตรียมตัวประกอบอาชีพ เข้าสู่และประสบความสำเร็จในอาชีพ

ไมเออร์ (Myers. 1941: 4) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นการให้ความช่วยเหลือบุคคลแต่ละคนในการให้ข่าวสารข้อมูล ประสพการณ์และคำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้แต่ละบุคคลสามารถเลือกอาชีพสำหรับตนเองได้

กิบสัน และ มิทเชลล์ (Gibson and Mitchell. 1986 : 278) ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพว่า หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ซึ่งผู้ให้บริการปรึกษานำมาใช้เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคคลมีพัฒนาการด้านอาชีพที่เหมาะสม กิจกรรมเหล่านี้ครอบคลุมทั้งความช่วยเหลือเกี่ยวกับการวางแผนอาชีพ การตัดสินใจเลือกอาชีพและการปรับตัวในการประกอบอาชีพ วัชรีย์ ทรัพย์มี (2523 : 53) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ การหาอาชีพ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อให้ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 18) ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพไว้ว่าเป็น

กระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้สามารถตัดสินใจและเลือกอาชีพ รวมทั้งมีการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และมีความก้าวหน้าในอาชีพนั้น

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2530 : 43) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพ หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของบุคคลแต่ละคน ไม่ว่าจะเป็นการสอนกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน การจัดงานวันอาชีพ วันนัดพบแรงงาน หรือสัมมนาการวางเป้าหมายอาชีพในหน่วยงานหรือองค์กร ตลอดจนการให้บริการปรึกษาทางอาชีพ รวมทั้งโครงการทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพทุกรูปแบบจากความหมายของการแนะแนวอาชีพที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลเพื่อให้รู้จักตนเอง รู้จักโลกของอาชีพ มีทักษะในการตัดสินใจเลือกอาชีพ มีการเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่อาชีพ รวมทั้งรู้จักแนวทางการพัฒนาตนเองเพื่อความสุขและความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

7.2 ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ

สมร ทองดี และวารุณี บุญประกอบ (2545 : 406 – 408) กล่าวถึง ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ ไว้ดังนี้

1. ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพที่มีต่อนักเรียน

- 1.1 การแนะแนวอาชีพมีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านอาชีพอย่างสมวัยของนักเรียน
- 1.2 การแนะแนวอาชีพมีความสำคัญต่อการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพของนักเรียน

2. ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพที่มีต่อประเทศ เพราะการที่ประชากรโดยส่วนใหญ่ของประเทศได้เข้าสู่อาชีพ และประกอบอาชีพตามที่แต่ละบุคคลได้ตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสมนั้น ผลที่ได้รับจากการประกอบอาชีพไม่เพียงแต่จะตอบสนองให้บุคคลมีรายได้ ได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ ที่จะนำไปแสวงหาปัจจัย 4 และการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตเท่านั้น การประกอบอาชีพยังตอบสนองความต้องการของบุคคลในด้านการได้รับความมั่นคงปลอดภัย การได้รับการยกย่องนับถือและการมีความสุขความสำเร็จในชีวิตอีกด้วยนอกจากนี้การประกอบอาชีพใช้แต่ละคนสนองตอบความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของบุคคลผู้ประกอบอาชีพและสมาชิกในครอบครัวของเขาเพียงเท่านั้น แต่ผลผลิตซึ่งมากด้วยปริมาณและสูงด้วยคุณภาพ ซึ่งเกิดจากการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพของประชากรแต่ละหน่วยของประเทศยังนำไปสู่ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ตลอดจนความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศอีกด้วย จากความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ สรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพมีความสำคัญทั้งต่อตัวนักเรียนและต่อประเทศ ดังนั้นเด็กจึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีพัฒนาการทางด้านอาชีพให้สมกับวัยของตน เพื่อที่นักเรียนจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี

7.3 จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพ

พนม ลัมอารีย์ (2533 : 8-9) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้มองเห็นความสำคัญของงานอาชีพ
2. เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ

3. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ตระหนักถึงอิทธิพลของสิ่งต่างๆ เช่น ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ ระดับสติปัญญา สภาพร่างกาย ที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. เพื่อให้ข้อสนเทศแก่นักเรียนเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ
5. เพื่อช่วยให้นักเรียน รู้จักวิธีการแสวงหางาน วิธีการสมัครงานและวิธีปรับตัวให้เข้ากับงาน
6. เพื่อช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่สุจริตทุกอาชีพ

นอกจากนี้ อูซา เจริญไวย (2531 : 13) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับอาชีพซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะช่วยตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน
2. ช่วยให้ผู้บุคคลค้นหาความสามารถทั่วไป และความสามารถเฉพาะตัวของเขาได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าเหมาะสมกับอาชีพอะไรที่เขาสนใจอยู่หรือถ้ายังไม่สนใจก็จะได้ช่วยกระตุ้นให้เขาเริ่มสนใจและพิจารณาส่งแวดล้อมกับอาชีพมากขึ้น
3. ส่งเสริมให้ผู้บุคคลมีโอกาสหาประสบการณ์ต่างๆ มากขึ้น ซึ่งทำให้ได้พิจารณาความสนใจต่ออาชีพมากขึ้น
4. ช่วยให้ผู้บุคคลได้พัฒนาความคิดและทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
5. ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถค้นหาวิธีการวิเคราะห์ข้อสนเทศทางอาชีพให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกอาชีพ
6. ช่วยให้ผู้บุคคลที่มีความผิดปกติทั้งหลายมีโอกาสได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ อย่างเพียงพอ
7. ช่วยให้ผู้บุคคลเกิดการปรับตัวที่ดีในขณะที่ทำงาน ทำให้ได้รับความสำเร็จในชีวิตดั่งนั้น สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพ คือ เพื่อช่วยให้ผู้บุคคลสามารถค้นหาความสามารถของตนเองได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าตนเองนั้นเหมาะสมกับอาชีพใดและสามารถเลือกแนวทางการศึกษาต่อได้เหมาะสมและตรงกับอาชีพที่ตนสนใจ ซึ่งจะทำให้แต่ละคนประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นที่พึงพอใจของตนเองได้ และไม่เป็นภาระของสังคม

7.4 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ (Theory of Career Choice)

ทฤษฎีการเลือกอาชีพที่สำคัญ มีดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบ (Traits and Factors Theory) ทฤษฎีนี้มีความเป็นมา และพัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดของบุคคลหลายๆ คนดังนี้

แฟรงค์ พาร์สัน (Frank Parson) ดี.จี. แพทเทอร์สัน (D.G. Patterson) และ เอดมัน จี วิลเลียมสัน (Edmund G. Williamson) ซึ่งได้กล่าวถึง ทฤษฎีการเลือกอาชีพไว้ว่า บุคคลนั้นจะต้องวิเคราะห์ตนเองเพื่อให้เข้าถึงคุณลักษณะและองค์ประกอบอย่างถ่องแท้ของบุคคล นอกจากนี้แล้วยังจำเป็นต้องแสวงหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของวิชาชีพต่างๆ แล้วนำผลของการเข้าใจตนเองและการเข้าใจอาชีพมาพิจารณาประกอบกันเพื่อตัดสินใจเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคคลให้มากที่สุดคุณลักษณะและองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล ได้แก่ ความถนัด

สติปัญญา ความสนใจ ค่านิยม ความสามารถ ครอบครัวยุคสมัย ค่านิยมในชุมชนฐานะทางเศรษฐกิจ บุคคลแวดล้อมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนอกจากนี้แล้วบุคคลควรเข้าใจว่าแต่ละคนมีความแตกต่างกัน และไม่เหมาะสมกับทุกอาชีพ ดังนั้น บุคคลควรเรียนรู้วิธีการเลือกอาชีพที่เหมาะสม ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางโครงการล่วงหน้า เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกสาขาการศึกษา ดังนั้นการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ และการใช้แบบทดสอบ จึงมีความสำคัญในกระบวนการเลือกอาชีพตามทฤษฎีนี้

2. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของโรว์ (Roe's Theory of Career Choice) ผู้ให้กำเนิด ทฤษฎีนี้ได้แก่ แอนนี โรว์ (Anne Roe) โรว์ได้นำทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์มาอธิบายประกอบพอสรุปได้ว่าความต้องการของบุคคล แบ่งออกเป็นขั้นต่างๆ จากขั้นมูลฐานไปจนถึงขั้นสูงสุด และเมื่อความต้องการในแต่ละขั้นได้รับการตอบสนองก็จะเป็นพื้นฐานของความต้องการในขั้นต่อไป ความต้องการเหล่านี้ ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความรักและการมีส่วนร่วม ความต้องการความยกย่องนับถือและเสรีภาพ และความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ โรว์ ได้สรุปว่า ความต้องการดังกล่าว ไม่ว่าจะได้รับการตอบสนองหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาซึ่งจะเป็นผลให้เกิด

บุคลิกภาพแตกต่างกันและมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล โรว์ ได้แบ่งรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 3 รูปแบบคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดทางอารมณ์ แบบหลีกเลี้ยงเด็ก และแบบให้การยอมรับ ดังรายละเอียด ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดทางอารมณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น

1.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดในแง่การปกป้องคุ้มครองมากเกินไปเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่คอยให้การปกป้องคุ้มครองระวังเด็กทุกฝีก้าว ไม่ปล่อยให้เด็กทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้จำกัดอิสรภาพและควบคุมพฤติกรรมของเด็ก ซึ่งมีผลให้เด็กต้องคอยพึ่งพาผู้อื่นอยู่เสมอ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และชอบทำตามแบบฉบับที่มีอยู่

1.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดในแง่การเรียกร้องจากเด็กมากเกินไปเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ให้ความคาดหวังและตั้งมาตรฐานในตัวเด็กไว้อย่างสูง มักชอบจัดการกับชีวิตของเด็ก เพื่อให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ได้สมบูรณ์แบบ เด็กจะได้รับความรักเมื่อทำตามที่ต้องการและคาดหวัง ซึ่งมีผลทำให้เด็กเกิดความเครียดสูง ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอาจแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวหรือเก็บตัว

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบหลีกเลี้ยงเด็ก แบ่งออกเป็น

2.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบปฏิเสธเด็ก เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อเด็กอย่างเย็นชา ไม่มีความเป็นมิตร มักจะลงโทษว่ากล่าวหรือเยาะเย้ยเด็ก เนื่องจากมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตัวเด็ก เด็กอาจจะถูกปล่อยให้อยู่ตามลำพังไม่让孩子มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในชีวิต ทำให้เด็กไม่ได้รับการตอบสนองทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีผลทำให้เด็กเกิดความน้อยใจ มองโลกในแง่ร้าย และอาจแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวหรือเก็บกด

2.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งละเลย เป็นการอบรมที่พ่อแม่ขาดความสนใจความเอาใจใส่ และความรับผิดชอบในตัวเด็ก มักทอดทิ้งให้เด็กดิ้นรนตามลำพัง ไม่ให้ความอบอุ่นแก่เด็กทำให้เด็กไม่ได้รับการตอบสนองทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีผลทำให้เด็กเกิดความน้อยใจมองโลกในแง่ร้าย และอาจแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวหรือเก็บกด

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้การยอมรับ แบ่งออกเป็น

3.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยตามสบาย เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ยอมรับให้ความรักความอบอุ่นและความเอาใจใส่ต่อเด็กตามสมควร ซึ่งขึ้นอยู่กับเวลาที่พ่อแม่จะให้เด็กเพราะพ่อแม่เองเป็นผู้ที่ไม่มีกฎเกณฑ์ ชอบทำตามสบาย จึงเลี้ยงดูแบบง่ายๆ สบายๆ ซึ่งมีผลทำให้เด็กขาดระเบียบแบบแผนและกฎเกณฑ์ในชีวิต

3.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักต่อเด็ก เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ให้ความรักความอบอุ่นและความเอาใจใส่ต่อเด็ก สนับสนุนให้เด็กมีความรับผิดชอบ ใช้เหตุผลในการสั่งสอนให้การยกย่องชมเชย สร้างความเชื่อมั่น ให้กำลังใจ สนับสนุนให้เป็นตัวของตัวเอง และเป็นທີ່ปรึกษาแก่เด็ก ซึ่งมีผลทำให้เด็กมีจิตใจร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี มีสุขภาพจิตดี ชอบเข้าสังคมและชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น โรว์ ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า รูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 ประเภทนี้ เมื่อพิจารณาอย่างกว้างๆ จะเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของบุคคลอยู่ 2 ลักษณะ คือ บุคคลที่มีการปรับตัวเข้าหาผู้อื่นซึ่งจะสอดคล้องกับอาชีพที่ต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับบุคคลและสังคม เช่น อาชีพบริการ ศิลปะ และการบันเทิง เป็นต้น และบุคคลที่มีลักษณะชอบหลีกเลี่ยงจากผู้อื่น ซึ่งจะสอดคล้องกับอาชีพที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ เช่น อาชีพทางวิทยาศาสตร์ เกษตร และเครื่องจักรกล เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลงได้ และโรว์เห็นว่าไม่มีอาชีพใดอาชีพหนึ่งที่จะเหมาะสมกับบุคคลเพียงคนเดียว หรือไม่มีบุคคลใดที่จะเหมาะสมกับอาชีพใดอาชีพหนึ่งเท่านั้น ดังนั้น การเลือกอาชีพที่เหมาะสมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตของบุคคล

3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของเชฟเฟอร์ (Scheffer's Theory of Career Choice) ผู้ให้กำเนิดทฤษฎีนี้ได้แก่ อาร์ เอช เชฟเฟอร์ (R.H. Scheffer) ซึ่งได้พัฒนาทฤษฎีนี้มาจากการศึกษาวิจัยจากบุคคลที่ประกอบอาชีพต่างๆ กันและได้สรุปว่า บุคคลจะเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเอง และถ้าบุคคลสามารถเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการแล้วย่อมทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงานมากขึ้น เชฟเฟอร์ ได้อธิบายว่า บุคคลมีความต้องการในด้านต่างๆ กันและความต้องการดังกล่าวเป็นแรงจูงใจพื้นฐานให้บุคคลเลือกอาชีพความต้องการของบุคคลในด้านต่างๆ มีดังนี้

1. ต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น
2. ต้องการความรักความอบอุ่นใจ
3. ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ทำ
4. ต้องการช่วยเหลือผู้อื่น
5. ต้องการมีอำนาจควบคุมผู้อื่น

6. ต้องการปฏิบัติตามผู้อื่น และค่านิยมที่ตนยึดถือ
7. ต้องการเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง
8. ต้องการความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

เชฟเฟอร์ สรุปว่า การที่บุคคลจะมีความพึงพอใจและมีความสุขในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถในการเลือกอาชีพที่สนองความต้องการของตนได้มากเพียงนั้นจากทฤษฎีการเลือกอาชีพ สรุปได้ว่า ในการที่บุคคลจะเลือกประกอบอาชีพใดๆ ก็ตามควรคำนึงถึงความถนัด ความสนใจและความสามารถของตน อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและบุคลิกภาพของตนเองด้วย ทั้งนี้เพราะเมื่อบุคคลเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถ ความถนัด และบุคลิกภาพของตนแล้ว จะเป็นผลทำให้บุคคลนั้นประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุขในการทำงานตามอาชีพที่ตนได้เลือกไว้

7.5 แนวทางการจัดบริการแนะแนวอาชีพ

พล แสงสว่าง (2529 : 37) ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดบริการแนะแนวอาชีพให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การดำเนินการแนะแนวอาชีพต้องมีขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ตนเองการทดสอบการให้คำปรึกษา การให้ข้อมูลต่างๆ การทดลองงาน การติดตามผลและประเมินผลและการวิจัยเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน
2. การดำเนินงานแนะแนวอาชีพ ต้องใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพราะจะทำให้น่าสนใจและเป็นรูปธรรมมากกว่าการชี้แจงบรรยายธรรมดา
3. ต้องมีการส่งเสริมการหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งต้องเริ่มทำตั้งแต่ชั้นเล็กๆ เพื่อเป็นการสร้างลักษณะนิสัยที่ดี ควรให้เด็กหาข้อมูลด้วยตนเองดีกว่าครูป้อนให้เด็ก
4. ข้อเท็จจริงของการแนะแนวอาชีพที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ขอบเขตของความสามารถของบุคคล มีความยืดหยุ่น ซึ่งทำให้บุคคลหลายๆ ประกอบอาชีพได้หลายอาชีพในกลุ่มเดียวกันที่ต้องใช้ความสามารถใกล้เคียงกันหรือระดับเดียวกัน
5. การจัดการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพนั้น ต้องทำให้สอดคล้องกับอาชีพภูมิประเทศ และภูมิอากาศของประเทศไทยจากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ดังนั้น การแนะแนวอาชีพที่ได้ผลนั้น จำเป็นต้องมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพด้วย

7.6 การแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา

วัชร ฐรรณ (2533 : 480) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพในโรงเรียนระดับมัศึกษานั้นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเยาวชนในวัยระดับมัธยมศึกษาเป็นวัยที่ อิริคสัน เรียกว่า “วัยสำรวจ” เป็นช่วงที่พร้อมจะทดลองประสบการณ์ต่างๆ ในโลกกว้าง เป็นวัยที่มีอิสระทางความคิดพร้อมที่จะเลือกและตัดสินใจวางแผนชีวิตได้ด้วยตนเอง เตรียมตนที่จะออกไปประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตด้วยตนเอง คมเพชร

ฉัตรศุกกุล (2521 : 31) กล่าวว่า ในระดับมัธยมศึกษาการแนะแนวอาชีพที่จัดขึ้นนั้นควรจะให้เด็กได้รับโอกาสที่จะรับรู้ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและความสามารถนอกจากนี้แล้วควรจะช่วยให้นักเรียนทบทวนดูว่าเขามีความรู้เกี่ยวกับโลกของงานอาชีพอย่างไรบ้างและอาจทำความเข้าใจกับอาชีพที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเองบ้าง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสทางการศึกษาและอาชีพที่จะออกไปปฏิบัติ นพพร

พานิชสุข (2522 : 23) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างมากในการนำทางให้กับนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเด็กในระดับนี้ต้องการรู้จักตนเองว่าควรจะทำอาชีพในอนาคตได้อย่างไรจึงจะถูกต้อง ควรจะศึกษาในวิชาใด ที่ไหน และในแต่ละวิชาชีพนี้นี้จะต้องเรียนอะไรบ้าง ระยะเวลาเท่าใด ความต้องการเหล่านี้มีคุณลักษณะ

อย่างไร ค่าใช้จ่ายในการศึกษาและแนวทางในการประกอบอาชีพ เช่น การฝึกอาชีพเบื้องต้นเพื่อเป็นการเตรียมตัวในการศึกษาหรือฝึกฝนเพิ่มเติมหรือถึงขั้นมีความพร้อมที่จะทำงานอาชีพระดับกึ่งฝีมือ รวมทั้งมีนิสัยในการทำงานที่ดี เช่น มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ มีวินัยในการทำงาน(และแก้ไขเพิ่มเติม 2545, 2553)จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินไปให้สอดคล้องกับการศึกษาในปัจจุบัน ครูแนะแนวควรที่จะพยายามช่วยเหลือให้นักเรียนเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ ให้มีความรู้ในเรื่องอาชีพแขนงต่างๆ ของงานอาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการของสังคม เพื่อจะได้เตรียมตัวศึกษาหาความรู้ หาความชำนาญประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

7.7 จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา

คมเพชร ฉัตรศุกกุล (2521 : 31) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพในระดับชั้นมัธยมศึกษาไว้ว่า ควรจะให้เด็กได้รับโอกาสที่จะรับรู้ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและความสามารถนอกจากนี้แล้วควรช่วยให้นักเรียนได้ทบทวนดูว่าเขามีความรู้เกี่ยวกับโลกของอาชีพอย่างไรบ้างและอาจทำความเข้าใจ ความคุ้นเคยกับอาชีพที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเองบ้าง ความสนใจอีกประการหนึ่ง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสทางการศึกษาและอาชีพที่จะออกไปปฏิบัติ ดังนั้น ควรจะมีการวางแผนเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพที่ยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงได้สำหรับกิจกรรมในระดับมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพก็คือ กิจกรรมการสำรวจต่างๆ จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

1. เรียนรู้เกี่ยวกับโลกอาชีพให้กว้างขึ้น
2. ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับหลักสูตร
3. ทำให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานในอาชีพบางอาชีพอย่างเพียงพอ
4. เพื่อให้เข้าใจวิธีการที่จะได้รับข้อเสนออย่างถูกต้องและทันสมัยเกี่ยวกับโลกของอาชีพ
5. เพื่อให้เข้าใจถึงความสำคัญของการช่วยวางแผนชีวิต

จากจุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา สรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษาเป็นการช่วยให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโลกกว้างทางการศึกษาและอาชีพช่วยให้นักเรียนมีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ที่ตนเองสนใจ และสามารถวางแผนในการเลือกประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

7.8 กิจกรรมแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา

กิจกรรมแนะแนวอาชีพในระดับมัศึกษานั้นครอบคลุมทั้งกิจกรรมที่จัดขึ้นในช่วงโมงแนะแนวและกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกห้องเรียน นอกจากนี้ยังมีบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพกับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือในการวางโครงการศึกษาหรือประกอบอาชีพ กิจกรรมต่างๆ ตามที่ อรอนงค์ รัญญะวัน (2539 : 22 – 24) ได้กล่าวไว้ มีดังนี้

1. การให้นักเรียนสำรวจตนเอง โรงเรียนและครูแนะแนวควรจัดสภาพการณ์ต่างๆ ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่จะได้มีโอกาสสำรวจความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตนนักเรียนอาจสำรวจตนเองได้ ดังต่อไปนี้
  - 1.1 สำรวจตนเองจากวิชาในหลักสูตร
  - 1.2 สำรวจตนเองจากประสบการณ์ที่ได้จากกิจกรรมเสริมหลักสูตร
  - 1.3 สำรวจตนเองจากประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานนอกเวลา
  - 1.4 สำรวจตนเองโดยใช้แบบสอบถาม
2. การให้ข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพ ซึ่งจัดให้ข้อมูลให้นักเรียนเป็นกลุ่มได้ดังต่อไปนี้
  - 2.1 การชี้แจงให้เห็นคุณค่าของวิชาที่เรียนและความสำคัญของวิชาต่างๆ
  - 2.2 จัดสัปดาห์อาชีพ
  - 2.3 การเยี่ยมชมสถานที่ประกอบอาชีพ
  - 2.4 การประชุมแก้ปัญหาด้านอาชีพจากกรณีตัวอย่าง
  - 2.5 การติดตามศิษย์เก่า
  - 2.6 การให้ข้อมูลด้านอาชีพในช่วงโมงแนะแนวหรือช่วงโมงกิจกรรมสำรวจ
  - 2.7 การค้นคว้าข้อมูลด้านอาชีพ การสำรวจอาชีพในชุมชน
  - 2.8 การจัดอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับอาชีพ
  - 2.9 การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอาชีพต่างๆ
  - 2.10 การแสดงบทบาทสมมติ
  - 2.11 การจัดฉายภาพยนตร์หรือภาพนิ่ง
  - 2.12 การจัดรายการวิทยุหรือโทรทัศน์
  - 2.13 การจัดทำสมุดภาพเกี่ยวกับอาชีพ
  - 2.14 การจัดตั้งชมรมอาชีพ
  - 2.15 การสอดแทรกข้อมูลด้านอาชีพในวิชาต่างๆ

3. การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ มีจุดประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการตระหนักถึงความต้องการและค่านิยมของตน เพื่อจะพิจารณาว่าความต้องการและค่านิยมนั้นมีอิทธิพลต่อจุดหมายในการเลือกอาชีพของผู้รับบริการอย่างไร มีขั้นตอนการกระทำอย่างไรที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และสามารถคาดคะเนได้ใกล้เคียงว่าการวางแผนนั้นจะนำไปสู่เป้าหมายได้ดีมากน้อยเพียงใด การให้คำปรึกษาด้านอาชีพนั้นอาจให้คำปรึกษาได้ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม

4. การจัดกิจกรรมจัดวางตัวนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพ กิจกรรมนี้จะช่วยให้นักเรียนได้ดำเนินตามโครงการที่ตนได้ตัดสินใจเลือกแล้ว ขั้นตอนในการจัดวางตัวนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพมี ดังนี้

4.1 ขั้นเตรียมหาข้อมูล นักแนะแนวจะเตรียมหาข้อมูลโดยสอบถามความต้องการบริการจัดวางตัวบุคคลเกี่ยวกับอาชีพของนักเรียนในปัจจุบัน ติดต่อกับกรมแรงงานสำนักงานแรงงาน จังหวัด บริษัท ห้างร้าน หน่วยงานต่างๆ ว่าจะให้ความร่วมมือกับโครงการนี้ได้มากน้อยเพียงใด

4.2 สัมภาษณ์นักเรียนที่ต้องการหางานทำว่า ผู้สมัครสนใจอาชีพใด มีประสบการณ์การทำงานใดมาบ้าง มีความสามารถพิเศษทางใด ต้องการงานประเภทใด

4.3 พิจารณาลักษณะงานและคุณสมบัติของผู้ทำงานตามที่นายจ้างต้องการ

4.4 คัดเลือกผู้ประสงค์จะทำงานไปยังหน่วยงาน หรือส่งผู้สมัครงานไปที่กรมแรงงานหรือไปให้นายจ้างสัมภาษณ์โดยตรง โดยนักแนะแนวต้องแนะนำวิธีการสัมภาษณ์และการกรอกใบสมัครงาน และจัดให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกงานเพื่อให้คุ้นเคยกับการทำงาน

7.9 แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ

จากแนวความคิดของกินซ์เบิร์กและคณะ (Ginzberg and Associates. 1951) พอสรุปได้ว่า พัฒนาการอาชีพของวัยรุ่นเป็นช่วงที่บุคคลคำนึงถึงความสามารถโดยการประเมินตนเองว่าสามารถทำอะไรได้ดีกว่าผู้อื่นบ้าง และเริ่มเรียนรู้ว่าค่านิยมของเขามีส่วนสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ วัยรุ่นจึงนำความสนใจ ความสามารถ และค่านิยมของตนมาพิจารณาประกอบการเลือกอาชีพและเป็นระยะพิจารณาตามสภาพที่เป็นจริง โดยวัยรุ่นจะมีการสำรวจว่าอาชีพใดจะเหมาะสมกับเขาบ้างและจะก้าวสู่แบบแผนการเลือกอาชีพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น จนในที่สุดจะมีการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น ส่วนแนวความคิดของ ซุปเปอร์ (Super. 1953) เกี่ยวกับพัฒนาการทางอาชีพของวัยรุ่นนั้นมีความคล้ายคลึงกับแนวคิดของกินซ์เบิร์กว่า เป็นช่วงเวลาของการสำรวจตนเอง สำรวจอาชีพ เริ่มมีประสบการณ์จากการทำงานและทำกิจกรรมต่างๆ เป็นช่วงที่บุคคลตระหนักว่าอาชีพเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต เป็นระยะที่บุคคลเริ่มพิจารณาอาชีพโดยยังไม่ตัดสินใจแน่นอน ซึ่งจะพิจารณาจากความต้องการ ความสนใจ ค่านิยม ความสามารถและโอกาสในการได้งานทำ มีการพิจารณา

เลือกอาชีพจากสภาพความเป็นจริงมากขึ้น มีการทดลองปฏิบัติงานเพื่อประเมินความถนัดความสามารถและความเหมาะสมต่างๆ มีกระบวนการคิดที่ช่วยส่งเสริมการรู้จักตนเองและรับรู้คนอื่นๆ มากขึ้น รับรู้เรื่องราวอาชีพที่มีเรื่องของตน บทบาททางเพศ และชั้นทางสังคมเข้าไปเกี่ยวข้องมากขึ้น และเป็นวัยของการบรรลุวุฒิภาวะทางอาชีพสรุปได้ว่า พัฒนาการทางอาชีพของบุคคลนั้นจะต้องมีความต่อเนื่องจะขาดช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิตไปไม่ได้และจะต้องจัดให้สอดคล้องกับบุคคลในแต่ละช่วงพัฒนาการ จึงจะเกิดประโยชน์

สูงสุด วัยรุ่นเป็นวัยที่ต่อเนื่องมาจากวัยเด็กและเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ บุคคลในวัยรุ่น ซึ่งส่วนใหญ่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีจุดเน้นสำคัญของพัฒนาการทางอาชีพคือ การสร้างเสริมในเรื่องของความสามารถและจุดเด่นของตนเองได้ ส่งเสริมให้มีทักษะในการหาข้อสนเทศเกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ มีทักษะในการตัดสินใจ และมีทักษะในการวางแผนอาชีพ ผู้ให้บริการแนะแนวจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และนำแนวคิดทางทฤษฎีมาเป็นกรอบในการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพให้แก่วัยรุ่น โดยประยุกต์การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้รับบริการ

7.10 ข้อควรคำนึงถึงในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ

พรเพชร โคตรสิงห์ (2542 : 38) ได้นำเสนอข้อควรคำนึงถึงในการเลือกกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ไว้ 10 ประการ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นหลักในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพได้ ดังนี้

1. คำนึงถึงจุดประสงค์และผลของกิจกรรม
2. เลือกกิจกรรมที่ตนเองคุ้นเคยและง่ายต่อการใช้
3. เลือกกิจกรรมที่มีลักษณะของการพูดจา
4. เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับบุคลิกภาวะของสมาชิก
5. เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับสถานที่
6. เลือกกิจกรรมที่สมาชิกส่วนใหญ่เข้าร่วมได้
7. เลือกกิจกรรมที่สมาชิกเต็มใจที่จะเข้าร่วมโดยไม่รู้สึกลเหมือนถูกบังคับ
8. เลือกกิจกรรมที่ผู้นำกลุ่มมั่นใจว่าจะเกิดผลดีและสามารถควบคุมได้
9. เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับเวลาในการเข้ากลุ่ม
10. เลือกกิจกรรมที่ไม่ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ติดต่อชื่อของกิจกรรม

เจียรนัย ทรงชัยกุล และ จิตรอารี เนตรหิน (2545 : 140 – 142) ได้กล่าวถึงข้อควรคำนึงถึงของผู้ให้บริการในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ และข้อควรคำนึงถึงของผู้รับบริการในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ไว้ดังนี้

1. เลือกใช้กิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของผู้รับบริการ
2. เลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานที่
3. เลือกใช้ให้เหมาะสมกับเวลา
4. เลือกใช้ให้เหมาะสมกับรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
5. สามารถนำผลจากการจัดกิจกรรมช่วยเหลือผู้รับบริการได้
6. มีการแปลผลหรือการตีความอย่างถูกต้อง
7. ไม่สร้างปัญหาหรือความทุกข์กังวลใจให้ผู้เกี่ยวข้อง
8. ไม่ขัดต่อนโยบายทุกระดับ

ข้อควรคำนึงถึงของผู้รับบริการในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ

1. มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพอย่างถูกต้อง
ชัดเจน

2. ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม
3. เป็นผู้มีการพิจารณา รู้จักคิดวิเคราะห์
4. เป็นตัวของตัวเอง ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล
5. ให้ข้อมูลถูกต้องตามความเป็นจริง
6. พยายามค้นหาคำตอบจากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพให้มาก
7. มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน
8. ฝึกฝนตนเองให้เกิดทักษะความชำนาญในการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพนั้นจะต้องมีหลักในการประยุกต์ใช้ซึ่งผู้ให้บริการและผู้รับบริการจะต้องนำเหตุผลหรือเงื่อนไขดังกล่าวแล้วมาพิจารณาประกอบตามสภาพการณ์และบทบาท เพื่อให้การประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพบังเกิดผลที่คุ้มค่ามากที่สุด

8. ความพึงพอใจ

8.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การทำงานใดๆประสบความสำเร็จได้ นักธุรกิจหรือผู้นำที่มีความสามารถจะศึกษาความต้องการของลูกค้าหรือผู้ได้บังคับบัญชา เพื่อสร้างความพึงพอใจในสินค้าและและบริการให้กับลูกค้า หรือทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความพึงพอใจในหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย

ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง สภาวะจิตที่ปราศจากความเครียด เป็นความรู้สึกของบุคคลในทางบวก ความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ หรือเป็นความรู้สึกที่พอใจต่อสิ่งทำให้เกิดความชอบ ความสบายใจ และเป็นความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการ

กู๊ด (Good, 1973) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพ คุณภาพ หรือระดับความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจาก ความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติที่บุคคลนั้นมีต่อสิ่งนั้น

โอลิเวอร์ (Oliver, 1997) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ คือการตอบสนองที่แสดงถึง ความรู้ปะสงค์ของลูกค้าเป็นพิจารณาของลูกค้าที่มีต่อสินค้าและบริการ ความพึงพอใจมีมุมมองที่ แตกต่างกันแล้วแต่มุมมองของแต่ละคน

โวลแมน (Wolman, 1973) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ความต้องการหรือแรงจูงใจ

เคลิร์ก (Quirk, 1987) ความพึงพอใจหมายถึงความรู้ที่มีความสุขหรือความพอใจเมื่อได้รับความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการ ฮอร์นบี้ (Hornby, 2000) ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่ดีเมื่อประสบความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นเป็นความรู้สึกที่พอใจ

วีรพ พรธนะเทวี (2542, หน้า 111) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึก ภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่งอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่ามากหรือน้อย

สุริยะ วิริยะสวัสดิ์ (2530, หน้า 42 อ้างถึงใน ปราการ กองแก้ว, 2546, หน้า 17) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจหลังการให้บริการของหน่วยงานของรัฐของเขาว่า ระดับผลที่ได้จาก การพบปะ สอดคล้องกับปัญหาที่มีอยู่หรือไม่ ส่งผลดีและสร้างความภูมิใจเพียงใด และสร้าง ความภูมิใจเพียงใด

สาโรช ไสยสมบัติ (2534, หน้า 18 อ้างถึงใน ปราการ กองแก้ว, 2546, หน้า 17) ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยทำให้งานประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเป็นงานที่เกี่ยวกับการให้บริการ นอกจากผู้บริหารออกมาในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการประเมิน โดยแบ่งออกถึงทิศทางของผล การประเมินว่าเป็นไปในลักษณะทิศทางบวกหรือทิศทางลบหรือไม่มีปฏิกิริยา

วัลภา ชายหาด (2532 อ้างถึงใน ประชากร พัฒนกุล และคณะ, 2550, หน้า 22) ได้ให้ความหมาย ความพึงพอใจของประชากรที่มีต่อการบริการสาธารณะว่า หมายถึง ระดับของ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการได้รับบริการในลักษณะของ 1. การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน 2. การให้บริการอย่างรวดเร็วและทันเวลา 3. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง 4. การให้บริการอย่างก้าวหน้า

สุทธิชาติ อามาตย์หิน (2543, หน้า 11 อ้างถึงใน รังสรรค์ ฤทธิ์ผาด, 2550, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจของผู้รับบริการโดยแบ่งออกเป็น 2 นัย คือ 1. ความหมายที่ยึดสถานการณ์การซื้อหลัก ให้ความหมายว่า “ความพึงพอใจเป็นผลที่ เกิดขึ้นเนื่องจากการประเมินสิ่งที่ได้รับภายหลัง สถานการณ์หนึ่ง” 2. ความหมายที่ยึดประสบการณ์เกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าเป็นหลัก ให้ความหมายว่า “ความพึงพอใจเป็นผลที่เกิดขึ้นเนื่องจากการประเมินภาพรวมทั้งหมดของประสบการณ์หลายอย่าง เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือการบริการในระยะหนึ่ง” และได้ให้ความหมายความว่า ความพึงพอใจของผู้บริโภค หมายถึง ภาพการณ์แสดงออกที่เกิดจากการประเมินประสบการณ์ซื้อและการใช้สินค้าและบริการและได้อธิบายความหมายเพิ่มเติมว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ภาพที่แสดงออกถึงความรู้สึก ในทางบวกที่เกิดขึ้นจากการประเมินเปรียบเทียบ ประสบการณ์ ได้รับบริการที่ตรงกับสิ่งที่ลูกค้า คาดหวังหรือดีกว่าความคาดหวังของลูกค้าในทางตรงกันข้าม ความไม่พึงพอใจ หมายถึง ภาพ การแสดงออกถึง

ความรู้สึกในทางลบที่เกิดจากการเปรียบเทียบประสบการณ์ได้รับบริการที่ต่ำกว่า ความคาดหวังของลูกค้า ทฤษฎีความพึงพอใจ

8.2 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ธรรมชาติของมนุษย์ตามทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's of Needs) มีลำดับความต้องการอยู่ 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. ความต้องการทางกาย เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต
2. ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนอง ลำดับความต้องการในขั้นต่อไปก็คือมีความปลอดภัยและมั่นคง
3. ความต้องการทางด้านสังคม คือต้องการที่จะเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมและได้รับการยอมรับจากสังคม
4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่อง ให้เกียรติ และเห็นความสำคัญของตน
5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต คือความต้องการอยากจะได้และอยากจะเป็นตามความต้องการของตนเอง เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์

ในการทำงาน ผู้บริหารจึงควรรู้พื้นฐานความต้องการของมนุษย์เพื่อจัดทำให้มีปัจจัยเกื้อหนุนให้เพื่อนร่วมงาน ลูกค้า หรือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความพึงพอใจในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หรือเกิดความพึงพอใจในสินค้าและบริการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย

เชลลี (Shelli, 1995, p. 9 อ้างถึงใน ปรากฏ กองแก้ว, 2546, หน้า 17) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่าเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกในทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้ความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับและความสุขนี้สามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้น จะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและมีความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่า ความรู้สึกในทางบวกอื่น ๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกและความสุขมีความสัมพันธ์กัน อย่างสลับซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้เรียกว่าระบบความพึงพอใจ โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพึงพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าความรู้สึกทางลบ ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow, 1970 อ้างถึงใน รังสรรค์ ฤทธิ์ผาด, 2550, หน้า 23) มาสโลว์ (Maslow) ได้เรียงลำดับสิ่งจูงใจ หรือความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ระดับ โดยเรียงลำดับขั้นของความต้องการไว้ตามความสำคัญดังนี้ 1. ความต้องการพื้นฐานทางสรีระ 2. ความต้องการความปลอดภัยรอดพ้นอันตรายและมั่นคง 3. ความต้องการความรัก ความเมตตา ความอบอุ่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ 4. ความต้องการ

เกียรติยศชื่อเสียง การยกย่อง และความเคารพตัวเอง 5. ความต้องการความสำเร็จด้วยตนเอง ความพอใจในชั้นต่าง ๆ ของความต้องการของมนุษย์นี้ ความต้องการขั้นสูงกว่าบางครั้ง ได้ปรากฏออกมาให้เห็นแล้ว ก่อนที่ความต้องการ ขั้นแรกจะให้เห็นผลเป็นที่พอใจเสียด้วยซ้ำ อย่างไรก็ตามบุคคลแต่ละคนส่วนมาก แสดงให้เห็นว่า ตนมีความพอใจอย่างสูงสุด ในลำดับขั้น ความต้องการชั้นต่าง ๆ มากกว่าขั้นสูงจากการสำรวจ พบว่า คนธรรมดาทั่วไปจะมีความพอใจใน ลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ ความต้องการทางด้านกายภาพ 85% ความต้องการความปลอดภัย 70% ความต้องการทางด้านสังคม 50% ความต้องการเด่นในสังคม 40% ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในสิ่งที่ตนปรารถนา 10%

พาราสุรามาน เซทเฮมท และแบร์รี่ (Parasuraman, Zaithamal & Berry, 1994 อ้างถึงใน ภูษิต สายกัมช้วน, 2550, หน้า 18 -20) กล่าวว่า หลักการบริการที่ดี ต้องประกอบด้วย 1. ความเชื่อมั่นไว้วางใจ บริการนั้นจะต้องมีความถูกต้องมีความถูกต้องแม่นยำ และ เหมาะสมตั้งแต่ครั้งแรก รวมทั้งต้องมีความสม่ำเสมอ คือบริการทุกครั้งจะต้องได้ผลเช่นเดิม ทำให้ ผู้มารับบริการรู้สึกได้ว่า ผู้ให้บริการเป็นที่พึงได้ เช่น มีความถูกต้องแม่นยำในการวินิจฉัย 2. สมรรถภาพในการให้บริการ ผู้ให้บริการต้องมีทักษะและความรู้ความสามารถในการบริการที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้มารับบริการได้ เช่น แพทย์มีความเชี่ยวชาญ ในการรักษาโรคศาสตร์มีความเชี่ยวชาญในเรื่องเกี่ยวกับยา ฯลฯ หรือบุคคลอื่น ๆ มีความรู้ ความสามารถในสาขาของตนและสามารถนำมาใช้ในการบริการได้อย่างเต็มที่ 3. ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้มารับบริการ ผู้ให้บริการจะต้องมี ความพร้อมและเต็มใจที่จะให้บริการสามารถตอบสนองความต้องการด้านต่าง ๆ ของผู้มารับบริการ ให้ทันท่วงที เช่น โรงพยาบาลมีความพร้อมที่จะรับผู้ป่วยจากเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว 4. ความมีอัธยาศัยไมตรี บุคลากรทุกคนในสถานบริการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจะต้อง มีความสุภาพ มีการเอาใจใส่และเห็นใจผู้มารับบริการ รวมทั้งต้องมีกิริยามารยาทการแต่งกายและ การใช้วาจาที่เหมาะสมด้วย 5. การเข้าถึงบริการ ผู้มารับบริการจะต้องเข้าถึงการบริการได้ง่าย และได้รับความสะดวก จากการบริการ รวมถึงการบริการนั้นจะต้องมีการกระจายไปอย่างทั่วถึง เช่น การคมนาคมที่สะดวก การบริการที่เป็นระเบียบ รวดเร็ว ไม่ต้องนั่งรอนาน การให้บริการเป็นไปอย่างเสมอภาค 6. ความน่าเชื่อถือ เกิดจากความซื่อสัตย์ ความจริงใจ ความสนใจอย่างแท้จริงของผู้ให้ บริการที่มีต่อผู้รับบริการซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุด โดยเฉพาะทางการแพทย์ และจะทำให้มีผู้รับบริการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุด โดยเฉพาะทางการแพทย์ และจะทำให้บริการนั้นอาจเกิดจากปัจจัยอื่นเสริม อีก เช่น ชื่อเสียงของโรงพยาบาลและบุคลากรต่าง ๆ 7. การสื่อสาร ผู้ให้บริการควรมีการให้ข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้มารับบริการ ฟังทราบและประสงค์จะทราบ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่ผู้ป่วยจะได้รับข้อมูลเรื่อง ค่าใช้จ่ายและทางเลือกในการรักษา ฯลฯ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้ให้บริการ และผู้รับบริการในด้านอื่น ๆ อีก เช่น ระดับการศึกษา ฯลฯ 8. ความมั่นคงปลอดภัย เป็นความรู้สึกที่มั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน รวมทั้ง ชื่อเสียง ปราศจาก

ความรู้สึกเสี่ยงอันตรายและข้อสงสัยต่าง ๆ เช่นการรักษา ความลับผู้ป่วย 9. ความเป็นรูปธรรมของการบริการ ซึ่งจะทำให้ผู้มารับบริการรับรู้ถึงการบริการนั้นได้ อย่างชัดเจนและง่ายขึ้น เช่น การที่โรงพยาบาลมีสถานที่ใหญ่ หรูหรา สะอาด มีเครื่องมือเครื่องใช้ ทันสมัย การบริการมีความเหมาะสม ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีสิ่งอื่นที่ช่วยสร้างรูปธรรมของการบริการ ได้อีก เช่น การใช้รอยยิ้มเป็นสื่อที่แสดงอัธยาศัยไมตรีของผู้ให้บริการ 10. ความเข้าใจและรู้จักผู้มารับบริการ ผู้ให้บริการควรจะมีใจ และรู้จักผู้มารับบริการของตนเอง เช่นการที่แพทย์หรือพยาบาลสามารถจำชื่อผู้ป่วยได้ ผู้ให้บริการสามารถจำลูกค้า ของตนเองได้ ฯลฯ

หลุยส์ จำปาเทศ(2533, หน้า8)อธิบายว่าความพึงพอใจ หมายถึงความต้องการให้บรรลุ เป้าหมาย ลังเกต ได้จากสายตา คำพูด และการแสดงออก

แชลลี่ (Shelly,1985อ้างใน กรรณิการ์ จันท์แก้ว,2538, หน้า21) สรุปได้ว่าความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์คือความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวก เป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุขความสนึ้นเป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึก ทางบวกอื่น ๆ กล่าวคือเป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ ความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและ ความสนึ้นจะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ ของบุคคลจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการ ได้รับการตอบสนองในระดับหนึ่งเมื่อเกิดความต้องการบุคคลจะตั้งเป้าหมายเพื่อให้บรรลุ ความต้องการความพึงพอใจของบุคคลจะแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมทางกายภาพและลักษณะ ส่วนบุคคล

วรูม (Vroom, 1990 อ้างใน วรวิทย์ หงวนศิริ,2540, หน้า 3) กล่าวว่า ทศนคติและ ความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถใช้แทนกันได้เพราะทั้งสองคำนี้จะหมายถึง ผลที่ได้รับจากการที่ บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทศนคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจนั้น

เดวิส (Davis, 1967, p. 61) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุคคลเมื่อ ความต้องการพื้นฐานทั้งร่างกายและจิตใจได้รับการตอบสนอง พฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของ มนุษย์เป็นความพยายามที่จะขจัดความตึงเครียด หรือความกระวนกระวายหรือสภาวะไม่สมดุล ในร่างกายเมื่อสามารถขจัดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวออกไปได้ มนุษย์ย่อมจะได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ต้องการ

อเดย์ และแอนเดอร์สัน (Aday & Anderson, 1975, p. 4) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึก ความนึกคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับทศนคติของคนที่เกิดจากประสบการณ์ที่ผู้รับบริการเข้าไป ในสถานที่ที่ให้บริการนั้นและประสบการณ์เป็นไปตามความคาดหวังของผู้รับบริการและ ความพึงพอใจมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่แตกต่างกัน

ศิริพงศ์ พุทธิพันธุ์ และ พยัต วุฒิรงค์ (2547, หน้า 57 -58) สรุปประเด็นเกี่ยวกับ ความพึงพอใจ ดังนี้ 1. ความพึงพอใจเป็นการเปรียบเทียบความรู้สึกกับความคาดหวัง 2. ความพึงพอใจเป็นการเปรียบเทียบความรู้สึกกับสิ่งเร้า 3. ความพึงพอใจเป็นการเปรียบเทียบความรู้สึกหรือทัศนคติกับสิ่งที่ได้รับ 4. ความพึงพอใจเป็นการเปรียบเทียบประสบการณ์กับการคาดหวัง

กัลธิมา เหลืองอร่าม, นิธิวดี เหลืองอ่อน และปัญญา มั่นบำรุง (2545, หน้า 18) ได้ กล่าวถึงความพึงพอใจต่อการให้บริการและการจูงใจว่าบุคคลส่วนใหญ่เข้าใจว่าเป็นสิ่งเดียวกัน ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกต่อการให้บริการ ส่วนการจูงใจมาใช้บริการ นั้นเป็นผลที่เกิดจากความรู้สึก ซึ่งกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการใช้บริการความแตกต่างที่เห็นได้ ชัดเจนคือ ความพึงพอใจเป็นทัศนคติที่มีต่อการให้บริการของบุคคลในองค์กร เป็นเป้าหมาย แต่แรงจูงใจนั้นมีจุดหมาย อย่งไรก็ตาม ทั้งสองเรื่องไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างชัดเจนด้วย เหตุผล สองประการคือ ประการที่หนึ่ง ความพึงพอใจนั้นเป็นความพึงพอใจที่ตอบสนองสิ่งที่ชอบหรือไม่ชอบ และเราถือว่าคนเราพยายามเข้าใจสิ่งที่ตนพอใจ และความพยายามหลีกเลี่ยงห่างสิ่งที่ตนไม่พอใจ ซึ่งเป็นผลให้ความพึงพอใจเชื่อมโยงกับพฤติกรรมในการจูงใจมาใช้บริการ 14 ประการที่สอง ทฤษฎีการจูงใจทั้งหลายอยู่ภายใต้ข้อสมมติฐานในเรื่องความพึงพอใจ ซึ่งหมายความว่า แต่ละคนจะถูกจูงใจให้มุ่งหาสิ่งที่ตนพึงพอใจอันก่อให้เกิดผลที่ว่า ทฤษฎีการจูงใจ นั้นยังต้องพิจารณาในเรื่อง ความพึงพอใจควบคู่ไปด้วย ความพึงพอใจมีความหมายโดยทั่วไปว่าระดับความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่งความหมายของความพึงพอใจในการบริการ สามารถจำแนกออกเป็น 2ความหมายใน ความหมายที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจผู้บริโภคหรือผู้รับบริการและความพึงพอใจในงานของ ผู้ให้บริการ ความพึงพอใจในการบริการเกิดจากการประเมินคุณค่าการรับรู้คุณภาพของการบริการ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์บริการตามลักษณะของการบริการและกระบวนการนำเสนอบริการในวงจรของการให้บริการระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ซึ่งถ้าตรงกับสิ่งที่ผู้รับบริการมีความต้องการหรือตรงกับความคาดหวังที่มีอยู่หรือประสบการณ์ที่เคยได้รับบริการตามองค์ประกอบ ดังกล่าวย่อมน นำมา ซึ่งความพึงพอใจในการบริการนั้น หากเป็นไปในทางตรงกันข้าม การรับรู้สิ่งที่ผู้รับบริการ ได้รับจริงไม่ตรงกับ การรับรู้สิ่งที่ผู้รับบริการคาดหวังผู้รับบริการย่อมเกิดความไม่พอใจต่อ ผลิตภัณฑ์บริการและนำเสนอ บริการนั้นได้ จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้น สรุปว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการคือ ความรู้สึก อารมณ์ ที่มีความสุข ความยินดี ทางจิตใจที่เกิดขึ้นเป็นผู้รับบริการ ซึ่งความรู้สึกดังกล่าวเกิดจาก การที่ผู้รับบริการได้รับการตอบสนองความต้องการเป็นผู้ตอบสนองเองหรือผู้อื่นตอบสนองให้ ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นระดับใดขึ้นอยู่กับปริมาณการตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้นได้ครบถ้วน เพียงใด เช่นความพึงพอใจของผู้บริโภคขึ้นอยู่กับคุณภาพของสินค้าและบริการ แนวคิดการสร้าง ความพึงพอใจ

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมแนะแนว

9.1 งานวิจัยในประเทศ

สุกัลยา พรหมเอื้อ. (2550, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3” การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย (1) เพื่อสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 (2) เพื่อประเมินความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูช่วงชั้นที่ 3 ระดับชั้นละ 5 คน และนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ระดับชั้นละ 30 คน ของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จ จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2549 ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) ครูช่วงชั้นที่ 3 เห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมาก (2) นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมาก

มาลัยภรณ์ บุตรดี (2557, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี” การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย (1) ศึกษาการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนอาชีพ (2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนอาชีพ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 54 คน ซึ่งได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive sampling) จากจำนวนประชากร 444 คน เครื่องมือที่ใช้ในกาศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ กิจกรรมแนะแนวจำนวน 3 กิจกรรม ประกอบด้วยกิจกรรม 1. อาชีพของฉัน 2. เครือข่ายอาชีพ 3. แผนที่โลกอาชีพ และแบบประเมินความคิดเห็นการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนอาชีพ สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/4 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี มีความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการวางแผนอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยกิจกรรมอาชีพของฉัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($X = 4.45$) รองลงมาคือกิจกรรมเครือข่ายอาชีพ ($X = 4.41$) และกิจกรรมแผนที่โลกอาชีพ ($X = 4.36$) ตามลำดับ

9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แอลเลน (Allen. 1954 : 15-21) ได้วิเคราะห์การจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาทางตอนกลางของรัฐอินเดียนา 3 แห่ง เพื่อศึกษาการจัดบริการ การบริหารงานและวิธีประเมินผลงานแนะ

แนว เพื่อหาทางปรับปรุงโครงการแนะแนวของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กล่าวโดยสรุป โรงเรียนส่วนมากจัดปฐมนิเทศ ตรวจสอบสุขภาพ แนะแนวการศึกษาและอาชีพ ฝึกมารยาททางสังคม สำหรับการจัดการกิจกรรมแนะแนวยังมีน้อยมาก และการแนะแนวทางเพศและสุขภาพจิต ตลอดจนการสนทนา การโรงเรียนส่วนมากยังไม่จัด เดอร์กิน

เดอร์กิน (Durgin. 1974 : 2674 – 2675) ได้สำรวจการจัดโครงการแนะแนวอาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในรัฐโอไฮโอ กับครูแนะแนวจำนวน 884 คน พบว่า ตามความเห็นของครูแนะแนวแล้ว บริการแนะแนวอาชีพเป็นบริการที่มีความสำคัญมากที่สุดในการช่วยให้นักเรียนมีความสามารถเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้องและบางแห่งยอมรับว่าโครงการแนะแนวในโรงเรียนของตนยังจัดบริการแนะแนวได้ไม่เพียงพอ

กิบสัน (Gibson. 1980 : 416 – 422) ได้สำรวจความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐโอไฮโอ มิชิแกน เวสต์เวอร์จิเนีย และอินเดียน่า จำนวน 208 คน เกี่ยวกับการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียน พบว่า ครูส่วนมากเห็นว่าการให้ข้อเสนอแนะทางการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ครูจึงถือว่าการให้ข้อเสนอแนะทางการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียนเป็นบริการสำคัญในโครงการแนะแนวของโรงเรียน

ยองค์ ทอดด์ และเบอร์ตัน (Youngue, Toddy ; & Burton. 1981 : 369 – 373) ได้ศึกษาผลของวิธีการสอนอาชีพในชั้นเรียนกับการสอนจากประสบการณ์จริงต่อภาวะทางอาชีพกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในรัฐเวอร์จิเนียตอนใต้ จำนวน 46 คนแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากัน กลุ่มทดลองจะออกไปเยี่ยมชมสถานที่ประกอบอาชีพ และบุคคลที่ประกอบอาชีพต่างๆ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 2 ชั่วโมง และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่มทดลองเพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า การสอนแบบให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจะช่วยให้ภาวะทางอาชีพของนักเรียนเพิ่มได้มากกว่าวิธีสอนในชั้นเรียน

กิบสัน (Gibson.1980 : 416-422) ได้สำรวจความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐโอไฮโอ มิชิแกน เวสต์เวอร์จิเนีย และอินเดียนา จำนวน 208 คน เกี่ยวกับการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียน พบว่า ครูส่วนมากเห็นว่าการให้ข้อเสนอแนะทางการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ครูจึงถือว่าการให้บริการเสนอแนะทางด้านการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียนเป็นบริการสำคัญในโครงการแนะแนวของโรงเรียน

เดอร์กิน (Durgin. 1974 : 2674 – 2675) ได้สำรวจการจัดโครงการแนะแนวอาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในรัฐโอไฮโอ กับครูแนะแนวจำนวน 884 คน พบว่า ตามความเห็นของครูแนะแนวแล้ว บริการแนะแนวอาชีพเป็นบริการที่มีความสำคัญมากที่สุดในการช่วยให้นักเรียนมีความสามารถเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้องและบางแห่งยอมรับว่าโครงการแนะแนวในอาชีพของตนยังจัดบริการให้นักเรียนไม่เพียงพอ จำเป็นต้องปรับปรุงโดยด่วน เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน

ดิคเคนส์ (Dickens. 1985 : 2502) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยการใช้โปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพและทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่

4 ของโรงเรียนประถมศึกษาสามลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพมีการรับรู้ด้านอาชีพและอัตมโนคติสูงขึ้นหลังได้รับการสอนแต่ไม่พบความแตกต่างของการรับรู้ด้านอาชีพและอัตมโนคติระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รายงานการวิจัยการพัฒนาชุดการสอนแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม ประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ผู้วิจัยนำเสนอขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากร / กลุ่มเป้าหมาย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 102 คนประจำปีการศึกษา 2561 โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 8 วัน โดยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง และการทดลองเริ่มตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 สิ้นสุดภายในเดือนมกราคม พ.ศ. 2562

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. แบบประเมินความคิดเห็นชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. การสร้างชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนแนะแนวอาชีพ โดยพิจารณาความรู้พื้นฐาน ความสนใจ เพื่อจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะพัฒนาให้ครอบคลุมการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ซึ่งมีหัวข้อดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

1. การสำรวจทักษะทางอาชีพ (กิจกรรม ทักษะของฉัน) (1 ชั่วโมง)
2. การสำรวจทักษะทางอาชีพ (กิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ) (1 ชั่วโมง)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ (กิจกรรม คุญเฟื่องเรื่องอาชีพ) (1 ชั่วโมง)
4. แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน) (1 ชั่วโมง)
5. การศึกษาต่อสายอาชีพ (กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ใช่เลย) (1 ชั่วโมง)
6. สถาบันการศึกษาอื่นๆ (กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ) (1 ชั่วโมง)
7. โลกกว้างทางอาชีพ (กิจกรรม อาชีพกับอาเซียน) (1 ชั่วโมง)
8. โลกกว้างทางอาชีพ (กิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง) (1 ชั่วโมง)

ขั้นตอนที่ 3 สร้างชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ ประกอบด้วยคำชี้แจงการใช้ชุดการสอน คู่มือครู คู่มือนักเรียน โดยยึดแนวคิดและทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ โดยในแต่ละชุดการสอนมีหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง
2. สาระสำคัญ
3. จุดประสงค์
4. สาระการเรียนรู้
5. กระบวนการจัดกิจกรรม
6. การวัดและการประเมินผล
7. แหล่งการเรียนรู้
8. สื่อการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 นำชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ จุดมุ่งหมาย และเนื้อหาด้านอาชีพ ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะดังนี้ (1) เพิ่มวัตถุประสงค์ของการวิจัย (2) แก้ไขข้อความจากชุดกิจกรรม เป็นชุดการสอน ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 5 นำชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 6 นำชุดการสอนที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงและนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

การดำเนินการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เลือกกลุ่มเป้าหมาย บันทึกแจ้งขออนุญาตหัวหน้างานแนะแนวและผู้บริหาร โรงเรียนเพื่อนัดหมายกำหนดวันและเวลาในการทดลองใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 2 เตรียมชุดการสอน ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด สื่อการเรียนรู้ แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และวางแผนการดำเนินงานล่วงหน้า

ขั้นตอนที่ 3 ปฐมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์กับนักเรียน เพื่อชี้แจงจุดประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรม การปฏิบัติตนของนักเรียน วันและเวลาในการเรียนกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยนำชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไขจากการนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มาดำเนินการทดลองใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์ โดยดำเนินการทดลองควบคู่ไปกับการเรียนการสอนในภาคปกติ ผู้วิจัยจะเริ่มการทดลองตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 สิ้นสุดในเดือน มกราคม 2562 สำหรับกระบวนการใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพ
2. ขั้นกิจกรรม ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ตามขั้นตอนและกฎกติกาที่ได้ระบุไว้ในแต่ละกิจกรรม

3. ขั้นสรุปกิจกรรม ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงประโยชน์ ความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญที่ได้รับจากการทำกิจกรรมแนะแนว

4. ขั้นประเมินชุดการสอนกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพเพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ อยู่ในระดับใด

2. แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินความคิดเห็นในการใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 ชุด แต่ละชุดมี 12 ข้อ โดยยึดหลักการในการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของและยึดเนื้อหาในชุดการสอน ได้แก่ เรื่องที่จะพัฒนา ตัวบ่งชี้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้การวัดและการประเมินผล สื่อการเรียนรู้ และขั้นตอนการสอนแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในแต่ละกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นจำนวน 8 ชุด แต่ละชุดมี 12 ข้อ ไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบข้อคำถามที่สร้างขึ้น ทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาในชุดการสอน ได้แก่ เรื่องที่จะพัฒนา นิยามศัพท์เฉพาะ จุดประสงค์ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรมการวัดและการประเมินผล สื่อการเรียนรู้ หลังจากผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว นำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยนำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบประเมินชุดการสอนที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงและนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

ลักษณะของแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะพัฒนา จุดประสงค์ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้การวัดและการประเมินผล สื่อการเรียนรู้ และกระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในชุดการสอน มีจำนวน 8 ชุด แต่ละชุดมี 12 ข้อ ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในแต่ละชุดการสอน

ตัวอย่าง แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อเรื่อง การสำรวจตัวเอง

ชื่อกิจกรรม ทักษะของฉันทัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การสอนโดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง ที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ					
2	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนา นักเรียนให้มีวิธีการเรียนนั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จ					
3	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียน ให้มีแนวทางในการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ					
4	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็น					
6	กิจกรรม ทักษะของฉันทัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต					
7	ข้อความในใบความรู้ ใบบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย					
8	สื่อต่างๆที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย					
9	ใบบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10	การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากภาระทำของนักเรียนอย่าง แท้จริง					
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

เกณฑ์การแปลผล

เกณฑ์การแปลผลแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีดังนี้ (จตุพร ปีกกระกา. 2544 : 32 – 33)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยกับชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยกับชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยกับชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยกับชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	เห็นด้วยกับชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระดับน้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อการใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ หลังจากหมดชั่วโมงการสอนในแต่ละชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เพื่อนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 237)

สูตร $\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

สูตร $S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนยกกำลังสองทั้งหมด
 N แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มนั้น

ภาคผนวก

รหัส : 21504
ชุดการสอนแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม

ธนา ส้ารวมจิตร
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ชุดที่ 1

เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ

ชื่อเรื่อง	การสำรวจทักษะทางอาชีพ
ชื่อกิจกรรม	ทักษะของฉัน
เทคนิค	1. กรณีตัวอย่าง 2. การอภิปราย
เวลา	1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักสำรวจทักษะของตนเองจากกิจกรรมที่ชอบ
2. เพื่อให้นักเรียนมีแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
  - 1.1 การเตรียมตัวของครู
  - 1.2 การจัดกิจกรรม “ทักษะของฉัน”
  - 1.3 บทบาทของครู
  - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
  - 2.1 สารระสำคัญ
  - 2.2 จุดประสงค์
  - 2.3 สารการเรียนรู้
  - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
  - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
  - 2.6 แหล่งความรู้
  - 2.7 สื่อการเรียนรู้
3. คู่มือนักเรียน
  - 3.1 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “ทักษะของฉัน”
4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

- 4.1 ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจทักษะของฉันทัน
- 4.2 กรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง
- 4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรมทักษะของฉันทัน

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม ทักษะของฉันทัน

3. บทบาทของครู

- 3.1 ครูชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนแนะแนวอาชีพเรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม ทักษะของฉันทัน
- 3.2 ดำเนินการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม ทักษะของฉันทัน ตามลำดับดังนี้
  - 3.2.1 ครูเล่ากรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง ให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งสนทนาซักถามเกี่ยวกับตัวอย่างที่ได้ฟัง
  - 3.2.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง
  - 3.2.3 ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของคำว่า ทักษะ
  - 3.2.4 ครูให้นักเรียนแต่ละคนบอกทักษะหรือความสามารถของตนเองมาคนละ 1 อย่าง
  - 3.2.5 ครูให้นักเรียนทำแบบสำรวจทักษะของฉันทัน
  - 3.2.6 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้ออกมาสรุปความคิดตามหัวข้อใน แบบสำรวจทักษะของฉันทัน ดังนี้
    - ทักษะสำคัญๆ ที่นักเรียนมีพื้นฐานอยู่ มีอะไรบ้าง
    - อาชีพที่นักเรียนถนัดมากที่สุด 3 อันดับ
    - การวางแผนเพื่อไปสู่อาชีพที่นักเรียนมีความถนัด ควรทำอย่างไร
  - 3.2.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมทักษะของฉันทัน
  - 3.2.8 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม ทักษะของฉันทัน

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจทักษะของฉัน
- 4.2 กรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง
- 4.3 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพ จากกิจกรรม ทักษะของฉัน

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม ทักษะของฉัน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สารสำคัญ

การที่นักเรียนจะตัดสินใจเลือกการศึกษาต่อหรือเลือกประกอบอาชีพนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องทราบถึงทักษะพื้นฐานของตนเองในด้านต่างๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนเดินทางไปสู่เป้าหมายในอาชีพของตนเองได้อย่างถูกต้องและประสบความสำเร็จ

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักสำรวจทักษะของตนเองจากกิจกรรมที่ชอบ
2. เพื่อให้นักเรียนมีแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง

3. สารการเรียนรู้

ทักษะ หมายถึง ความสามารถ หรือความมีฝีมือ หรือความคล่องแคล่วในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการทำงานหรือการประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งตามปกติคนเราย่อมมีทักษะหรือความสามารถในระดับที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้การฝึกอบรม และการมีประสบการณ์ในการทำสิ่งนั้นๆ ด้วยความขยันหมั่นเพียร และมานะอดทนอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้การตั้งเป้าหมายอาชีพในอนาคตที่ดี หรือการตัดสินใจเลือกทางศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพในอนาคตที่ดี ถ้านักเรียนได้พิจารณาถึงทักษะพื้นฐานของตนในด้านต่างๆ บ้างแล้ว ก็จะช่วยให้การเดินทางไปสู่เป้าหมายอาชีพเป็นไปด้วยดี และประสบความสำเร็จในที่สุด

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

- 4.1.1 ครูเล่ากรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง ให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งสนทนาซักถาม ดังนี้
- จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง นักเรียนคิดว่าใครจะประสบความสำเร็จในชีวิตมากกว่ากัน เพราะเหตุใด
  - ถ้านักเรียนเป็น นพณัฐ นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
  - การเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตนเองไม่มีทักษะหรือความถนัด จะเกิดผลเสียอย่างไร
  - การเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสิ่งที่มีทักษะหรือมีความถนัด จะเกิดผลดีอย่างไร
- 4.1.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง

4.2 ขั้นกิจกรรม

- 4.2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของคำว่า ทักษะ
- 4.2.2 ครูให้นักเรียนแต่ละคนบอกทักษะหรือความสามารถของตนเองมาคนละ 1 อย่าง
- 4.2.3 ครูให้นักเรียนทำแบบสำรวจทักษะของฉันทัน
- 4.2.4 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้ออกมาสรุปความคิดตามหัวข้อในแบบสำรวจทักษะของฉันทัน

ดังนี้

- ทักษะสำคัญๆ ที่นักเรียนมีพื้นฐานอยู่ มีอะไรบ้าง
- อาชีพที่นักเรียนถนัดมากที่สุด 3 อันดับ
- การวางแผนเพื่อไปสู่อาชีพที่นักเรียนมีความถนัด ควรทำอย่างไร

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

- 4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมทักษะของฉันทัน

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม ทักษะของฉันทัน

5. การวัดและการประเมินผลงาน

- 5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม
- 5.2 ตรวจสอบผลจากใบงาน เรื่อง แบบสำรวจทักษะของฉันทัน
- 5.3 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมทักษะของฉันทัน

6. แหล่งความรู้

- 6.1 ห้องแนะแนว
- 6.2 ห้องสมุด
- 6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

- 7.1 ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจทักษะของฉัน
- 7.2 กรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง
- 7.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ จากกิจกรรม ทักษะของฉัน

คู่มือนักเรียน

การเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม ทักษะของฉัน ใช้เวลาเรียน 1 คาบเท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถามครูเกี่ยวกับกรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง
2. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง
3. ให้นักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของคำว่า ทักษะ
4. ให้นักเรียนบอกทักษะหรือความสามารถของตนเองมาคนละ 1 อย่าง
5. ให้นักเรียนทำแบบสำรวจทักษะของฉัน
6. ให้นักเรียนออกมาสรุปความคิดตามหัวข้อใน แบบสำรวจทักษะของฉัน
7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม ทักษะของฉัน
8. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จาก

กิจกรรม ทักษะของฉัน

กรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง

นพณัฐ และ นพนนท์ เป็นพี่น้องฝาแฝดกัน ทั้งสองคนกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งสองคนมีผลการเรียนอยู่ในระดับที่ดีมาก นพณัฐอยากเป็นสัตวแพทย์ เขาจึงใช้เวลาหลังเลิกเรียนไปเป็นผู้ช่วยสัตวแพทย์ โดยได้ค่าตอบแทนชั่วโมงละ 100 บาท และในอนาคตเขาฝันว่าจะต้องมีคลินิกสัตวแพทย์เป็นของตนเอง ส่วนนพนนท์ นั้นอยากเป็นไกด์นำเที่ยว เพราะเขาชอบวิชาภาษาอังกฤษ และเรียนได้เกรด 4 ในวิชานี้มาโดยตลอด

วันหนึ่งครูแนะแนวได้นำแบบสำรวจทักษะทางอาชีพมาให้นักเรียนทำ ผลของการทำแบบสำรวจทักษะทางอาชีพของนพณัฐและนพนนท์ นั้นตรงกับอาชีพที่ทั้งสองคนสนใจพอดี ดังนั้นนพณัฐจึงมีความตั้งใจว่าจะเลือกเรียนสายวิทย์ – คณิต ในช่วงชั้นที่ 3 (ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) ส่วนนพนนท์ นั้นจะเลือกเรียนในสายศิลป์ – ภาษา เพราะการเป็นไกด์นำเที่ยวนั้นจะต้องเก่งภาษา แต่พ่อแม่ของทั้งสองคนมีอาชีพค้าขาย และมีกิจการอยู่ซ่อมรถจึงอยากให้ลูกทั้งสองสืบทอดกิจการของตนเองต่อไป จึงขอให้ลูกเรียนสายอาชีพ โดยขอให้นพณัฐเรียนต่อทางด้านช่างยนต์ ส่วนนพนนท์ นั้นให้เรียนทางด้านพาณิชยกรรม นพณัฐยอมทำตามที่พ่อแม่ขอร้องต่างๆ ที่เขาไม่มีความถนัดทางด้านนี้เลย ส่วนนพนนท์ นั้นเขาคิดว่าถ้าเธอฝืนใจเรียนในสิ่งที่ตนเองไม่มีความถนัดแล้วจะทำให้เรียนไม่จบและไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพเท่าที่ควร ดังนั้นเขาจึงยืนยันที่จะเรียนในสิ่งที่ตนเองมี

ความสามารถและความถนัดต่อไป วันเวลาผ่านไป นพณัฐมีผลการเรียนที่แย่งเรื่อยๆ ซึ่งตรงข้ามกับนพนนท์ ที่มีผลการเรียนที่ดีมาก และสามารถสอบเข้าเรียนต่อในคณะอักษรศาสตร์ตามที่ตนเองตั้งใจไว้ได้ และเมื่อเรียนจบเขาก็สามารถสอบเป็นไกด์นำเที่ยวได้ ส่วนนพณัฐนั้นเมื่อเรียนจบเขาก็มาดูแลกิจการอยู่ซ่อมรถแทนบิดา แต่เขาก็ทำได้ไม่ได้นัก จึงทำให้ลูกค้าที่อุ่ลดลงเรื่อยๆ จนต้องปิดกิจการไปในที่สุด

คำถาม

1. จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง นักเรียนคิดว่าใครจะประสบความสำเร็จในชีวิตมากกว่ากัน เพราะเหตุใด
2. ถ้านักเรียนเป็น นพณัฐ นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
3. การเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตนเองไม่มีทักษะหรือความถนัด จะเกิดผลเสียอย่างไร
4. การเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสิ่งที่ตนเองมีทักษะหรือมีความถนัด จะเกิดผลดีอย่างไร

ชื่อ - นามสกุล .....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานประกอบการสอนแนะแนวอาชีพ

เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ

ภาคเรียนที่ 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

*****

ใบงานประกอบกิจกรรม แบบสำรวจทักษะของฉันทัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำแบบสำรวจทักษะของฉันทัน ซึ่งมี 6 ประเภท หรือ 6 ชุด โดยการพิจารณาว่านักเรียนมีทักษะแต่ละข้ออยู่ในระดับใด จากมากไปหาน้อย คือ 3-2-1-0 โดยใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องระดับคะแนนที่ให้ไว้ เมื่อทำเสร็จแต่ละชุดให้รวมคะแนนไว้ในแต่ละช่อง และรวมคะแนนทั้ง 4 ช่องไว้ในตอนท้ายทุกชุดด้วย

ทักษะชุดที่ 1

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
1	เตรียมส่วนผสม ก่อสร้าง รวบรวมวัสดุ จัดตั้งเครื่องมือ				
2	ยก แบก ลาก ตึง หรือเคลื่อนย้ายวัสดุและสิ่งของต่างๆ				
3	ถักทอ ทำให้เป็นรูปร่าง ปั่น สาน เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ เช่น เครื่องทอผ้า				
4	ดูแลงานที่ต้องใช้เครื่องมือขนาดใหญ่ เช่น เครื่องจักร เครื่องยนต์				
5	ดูแลรักษาเครื่องมือ เครื่องยนต์ให้คงสภาพดี แก้ ซ่อมเครื่องมือง่ายๆ ได้				
6	สามารถเคลื่อนไหวร่างกาย และกล้ามเนื้อได้อย่างคล่องแคล่ว				
7	เล่นกีฬา กรีฑา แข่งขันกีฬาและกรีฑาประเภทต่างๆ ได้				
8	ปลูกต้นไม้ ทำสวน ตกแต่งบริเวณด้วยต้นไม้ ทำสนามหญ้าได้สวยงาม				
9	เลี้ยงสัตว์ต่างๆ ทำฟาร์ม ทำสวน ทำไร่ ทำนาได้				
รวมคะแนนแต่ละช่อง					
รวมคะแนนทั้ง 4 ช่อง					

คำชี้แจง ทักษะชุดที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางช่าง ได้แก่ อาชีพประเภทช่างทุกชนิด นักเทคนิค วิศวกร นักสำรวจ ช่างไฟฟ้า นักส่งเสริมการเกษตร ครูอุตสาหกรรม โพรแมน ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ฯลฯ ข้อคิดเห็นของนักเรียน ทักษะชุดที่ 1 ตรงกับทักษะพื้นฐานของนักเรียนหรือไม่เพียงใด และนักเรียนมีความสนใจในอาชีพใดหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
 .....
 .....

ทักษะชุดที่ 2

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
1	วิเคราะห์ ตรวจสอบ จำแนกออกเป็นส่วนๆ ค้นหาความสัมพันธ์ของเหตุและผล				
2	สังเกต สํารวจอย่างรอบคอบ เข้าใจรายละเอียดและส่วนประกอบของเครื่องมือ				
3	รวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ หาทางป้องกันปัญหา				
4	รวบรวม จัดเป็นกลุ่ม เสนอรายงาน ดำเนินการ รายงานจากข้อมูลที่ได้				
5	ศึกษาและสังเกตโครงสร้างการทำงาน เปรียบเทียบลักษณะของบุคคลและสิ่งของ				
6	ประเมินผลโดยการวัดและตัดสินใจเอง ทักษะในการทดสอบ				
7	มีความเป็นระเบียบ ทำตามกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ				
8	นำเอาข้อมูลที่วิจัยแล้วมารวบรวม ค้นพบกฎและข้อมูลใหม่ๆ แปลความหมายสิ่งวิจัยได้				
9	สำรวจ ตรวจสอบ วิจัย ค้นคว้าเพื่อก่อให้เกิดความรู้ใหม่ๆ ทางวิทยาศาสตร์				
รวมคะแนนแต่ละช่อง					
รวมคะแนนทั้ง 4 ช่อง					

คำชี้แจง ทักษะชุดที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางการสำรวจ ค้นคว้า วิเคราะห์ ได้แก่ อาชีพประเภท นักลงทุน นักคณิตศาสตร์ นักเศรษฐศาสตร์ นักการตลาด นักสถิติ แพทย์ พยาบาล เภสัชกร ทันตแพทย์ นักวิจัย นักชีววิทยา นักเทคนิคการแพทย์ นักคอมพิวเตอร์ นักจิตวิทยา นักเคมี นักบิน นักรังสีเทคนิค นักกายภาพบำบัด ฯลฯ

ข้อคิดเห็นของนักเรียน ทักษะชุดที่ 2 ตรงกับทักษะพื้นฐานของนักเรียนหรือไม่เพียงใด และนักเรียนมีความสนใจในอาชีพใดหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ทักษะชุดที่ 3

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
1	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำเอาความคิดใหม่ๆ มาใช้ มีจินตนาการ				
2	ประดิษฐ์ ทดลองวิธีใหม่ๆ จัดโครงการใหม่ๆ แสดงความคิดริเริ่มและนำมาปฏิบัติ				
3	ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง นำความคิดทางนามธรรมมาทำให้เป็นรูปร่างขึ้น				
4	นำเอาความคิดใหม่ๆ มาใช้ รู้ถึงความสัมพันธ์ของวัตถุและมิติต่างๆ				
5	ชักจูงให้เกิดความรู้สึกโดยไม่ใช้คำพูด แสดงออกโดยใช้สัญลักษณ์หรือท่าทาง				
6	ออกแบบเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย ใช้สีต่างๆ วาด ถ่ายภาพ				
7	ประดิษฐ์สิ่งของหรือวัตถุออกแสดง ปั้น แกะสลัก และตกแต่ง				
8	เรียบเรียงถ้อยคำให้สละสลวย คล่องจอง เรียบเรียงเสียงประสาน				
9	เล่นดนตรี ฟังแล้วรู้ว่าจังหวะดี ไม่ดี มีหัวทางดนตรี				
รวมคะแนนแต่ละช่อง					
รวมคะแนนทั้ง 4 ช่อง					

คำชี้แจง ทักษะชุดที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางศิลปะ ได้แก่ อาชีพประเภทศิลปะทุกชนิด นักภาษาศาสตร์ หรือ อักษรศาสตร์ ครู-อาจารย์ นักปรัชญา นักประพันธ์ นักโฆษณา นักข่าว นักแสดง สถาปนิก จิตรกร ภูมิมาตร นักดนตรี นักแต่งเพลง นักประชาสัมพันธ์ ช่างภาพ นักหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

ข้อคิดเห็นของนักเรียน ทักษะชุดที่ 3 ตรงกับทักษะพื้นฐานของนักเรียนหรือไม่เพียงใด และนักเรียนมีความสนใจในอาชีพใดหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ทักษะชุดที่ 4

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
1	กระตุ้นให้คนรู้จักตนเอง ให้คำแนะนำผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น และช่วยเหลือผู้อื่น				
2	แลกเปลี่ยนความคิด ให้ความรู้แก่ชุมชน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี				
3	สอนและฝึกอบรมผู้อื่น อธิบายให้เข้าใจและถ่ายทอดความรู้				
4	สั่งงาน ควบคุมดูแลกลุ่มให้ดำเนินไปตามเป้าหมาย				
5	ทำให้ผู้อื่นสนุกสนาน ให้ความบันเทิง ทำให้เกิดบรรยากาศตลกขบขัน				
6	โน้มน้าวจิตใจผู้อื่น นำเสนอข้อมูล หรือเป็นผู้ให้ข่าว				
7	สื่อสาร พูดคุย เกี่ยวข้องกับผู้อื่นทางคำพูด ให้คำแนะนำ เปรียบเทียบ แปลข้อมูล				
8	ช่วยเหลือ รับผิดชอบต่อผู้อื่น ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความยุติธรรม ฟังผู้อื่นด้วยความเข้าใจ				
9	จัดการดูแลรักษาบ้าน ครอบครัวยุติธรรม เอาใจใส่ต่อกิจกรรมต่างๆ ทั้งในบ้านและในสังคม				
รวมคะแนนแต่ละช่อง					
รวมคะแนนทั้ง 4 ช่อง					

คำชี้แจง ทักษะชุดที่ 4 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางด้านสังคม ได้แก่ อาชีพประเภทครู นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักแนะแนว พัฒนาการ พิธีกร นักจัดรายการวิทยุ และโทรทัศน์ ช่างเสริมสวย บรรณารักษ์ ทนายความ นักประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

ข้อคิดเห็นของนักเรียน ทักษะชุดที่ 4 ตรงกับทักษะพื้นฐานของนักเรียนหรือไม่เพียงใด และนักเรียนมีความสนใจในอาชีพใดหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ทักษะชุดที่ 5

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
1	ส่งเสริม ต่อรอง ประนีประนอมด้านความคิดหลากหลาย พุดให้คนเชื่อฟังแล้ว คล้อยตาม				
2	สร้างความไว้วางใจเพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำงานเพื่อประสาน ความขัดแย้ง				
3	ให้ความบันเทิงแก่ผู้อื่นด้วยความสามารถพิเศษของตน เช่น เล่นดนตรี พุดต่อหน้า ชุมชน				
4	มีอิทธิพลเหนือผู้อื่นในด้านความคิดเห็น สามารถยุติข้อโต้แย้งได้				
5	ตัดสินใจแก้ปัญหาในภาวะตึงเครียด กล้าปลดคนงาน และยุติโครงการเมื่อถึงคราว จำเป็น				
6	ต่อเติม วางแผนโครงการ ประเมินผลจุดมุ่งหมาย และสร้างผลผลิตให้แก่กลุ่ม				
7	ควบคุมดูแลบุคคลให้ทำงานในกลุ่ม สามารถจัดการด้านบุคลากร กระบวนการ ทำงานและพัสดุ				
8	ร่วมมือทำกิจกรรม แต่งตั้งบุคคลและจัดแบ่งหน้าที่ จัดกำหนดการต่างๆ				
9	มั่นใจตนเอง กระตือรือร้นในการสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น และอยากทำงานให้ก้าวหน้า ยิ่งขึ้น				
รวมคะแนนแต่ละช่อง					
รวมคะแนนทั้ง 4 ช่อง					

คำชี้แจง ทักษะชุดที่ 5 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางด้านธุรกิจหรือการจัดการ ได้แก่ อาชีพประเภทธุรกิจ การค้า เช่น นักบริหารธุรกิจ ผู้จัดการ พนักงานธนาคาร นักบัญชี พนักงานขายเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าหน้าที่การตลาด ฯลฯ

ข้อคิดเห็นของนักเรียน ทักษะชุดที่ 5 ตรงกับทักษะพื้นฐานของนักเรียนหรือไม่เพียงใด และนักเรียนมีความสนใจในอาชีพใดหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ทักษะชุดที่ 6

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
1	ทำงานตามคำสั่งหรือคำชี้แจงได้ดี นำกฎเกณฑ์มาใช้ในการทำงานได้อย่างเคร่งครัด				
2	ทำหน้าที่ธุรการได้เรียบร้อย เช่น พิมพ์ดีด ถ่ายเอกสาร จัดจำแนกหมวดหมู่				
3	กำหนดตารางเวลาในการทำงาน รับผิดชอบงานหลากหลายในเวลาเดียวกัน				
4	รอบคอบและละเอียดถี่ถ้วนกับสิ่งปليกลย่อย ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพแม้อยู่ในภาวะกดดัน				
5	รวบรวมใช้ข้อมูลที่มีอยู่ รู้วิธีการขอข้อมูล และสร้างระบบรวบรวมข้อมูล				
6	จดจำได้แม่นยำโดยเฉพาะด้านตัวเลข สถิติ สามารถในการนับ คำนวณและทำงานกับตัวเลขจำนวนมากๆ				
7	บันทึกรายการรับจ่ายอย่างถูกต้อง วางแผนการจัดการค่าใช้จ่ายของโครงการได้				
8	มีหน้าที่ลงรายการเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย สามารถวิเคราะห์งบประมาณต่างๆ				
9	สามารถให้เหตุผลและแก้ปัญหา เข้าใจเกี่ยวกับตัวเลข และการจัดการกับตัวเลขในรูปแบบต่างๆ				
รวมคะแนนแต่ละช่อง					
รวมคะแนนทั้ง 4 ช่อง					

คำชี้แจง ทักษะชุดที่ 6 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางการควบคุมดูแลรักษาและการปฏิบัติงานประจำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่ อาชีพประเภทผู้ควบคุมเครื่องจักร ผู้ช่วยเลขานุการพนักงานสมุหบัญชี พนักงานพิมพ์ดีด เจ้าหน้าที่ธุรการ พนักงานรับโทรศัพท์ พนักงานเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ช่วยงานวิจัย ฯลฯ

ข้อคิดเห็นของนักเรียน ทักษะชุดที่ 6 ตรงกับทักษะพื้นฐานของนักเรียนหรือไม่เพียงใด และนักเรียนมีความสนใจในอาชีพใดหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

เมื่อทำแบบสำรวจเสร็จทั้ง 6 ชุดแล้ว ให้นักเรียนพิจารณาดูว่า ชุดใดได้คะแนนสูงสุดเป็น 3 อันดับแรก

อันดับ 1 ทักษะชุดที่.....ได้.....คะแนน

อันดับ 2 ทักษะชุดที่.....ได้.....คะแนน

อันดับ 3 ทักษะชุดที่.....ได้.....คะแนน

สรุปความคิดเห็นของนักเรียน

1. ทักษะสำคัญๆ ที่นักเรียนมีพื้นฐานอยู่ ได้แก่

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

2. อาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด 3 อันดับ คือ

1. ....
2. ....
3. ....

3. นักเรียนคิดวางแผนที่จะปฏิบัติตนเพื่อไปสู่อาชีพที่นักเรียนสนใจ ดังต่อไปนี้

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

แบบประเมินความคิดเห็นชุดการสอนแนะแนวอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 ชื่อเรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ ชื่อกิจกรรม ทักษะของฉันทัน
 คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การสอนโดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง ที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ					
2	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนา นักเรียนให้มีวิธีการเรียนนั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จ					
3	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียน ให้มีแนวทางในการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ					
4	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็น					
6	กิจกรรม ทักษะของฉันทัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต					
7	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจ ง่าย					
8	สื่อต่างๆที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย					
9	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10	การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากกการกระทำของนักเรียน อย่างแท้จริง					
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ชุดที่ 2

เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ

ชื่อเรื่อง	การสำรวจบุคลิกภาพ
ชื่อกิจกรรม	บุคลิกภาพบอกอาชีพ
เทคนิค	การอภิปราย
เวลา	1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของบุคลิกภาพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะบุคลิกภาพของตนเองได้
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกได้ว่าบุคลิกภาพใดสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
  - 1.1 การเตรียมตัวของครู
  - 1.2 การจัดกิจกรรม “บุคลิกภาพบอกอาชีพ”
  - 1.3 บทบาทของครู
  - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
  - 2.1 สารระสำคัญ
  - 2.2 จุดประสงค์
  - 2.3 สารการเรียนรู้
  - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
  - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
  - 2.6 แหล่งความรู้
  - 2.7 สื่อการเรียนรู้
3. คู่มือนักเรียน
  - 3.1 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “บุคลิกภาพบอกอาชีพ”
4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

- 4.1 ใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพกับวันเกิด
- 4.2 ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ
- 4.3 ใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ
- 4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรมบุคลิกภาพบอก

อาชีพ

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ โดยใช้กิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ

3. บทบาทของครู

- 3.1 ครูชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนแนะแนวอาชีพเรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ โดยใช้กิจกรรมบุคลิกภาพบอกอาชีพ
- 3.2 ดำเนินการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ โดยใช้กิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ ตามลำดับดังนี้
  - 3.2.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามวันเกิด โดยให้นักเรียนที่เกิดวันเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน
  - 3.2.2 ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าคนที่เกิดในวันเดียวกันมีบุคลิกภาพเป็นอย่างไร โดยทำลงในใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพกับวันเกิด
  - 3.2.3 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานผลการทำใบงานให้เพื่อนๆ ฟัง
  - 3.2.4 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของบุคลิกภาพและสรุปให้นักเรียนเห็นว่าบุคลิกภาพจะสัมพันธ์สอดคล้องกับการเลือกการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต
  - 3.2.5 ครูแจกใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ ให้นักเรียนทำ
  - 3.2.6 ครูสุ่มเรียกนักเรียนถามผลจากการทำแบบสำรวจบุคลิกภาพว่านักเรียนมีบุคลิกภาพประเภทใด

3.2.7 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ ให้นักเรียนไปศึกษา

3.2.8 ครูสุ่มถามนักเรียนว่าบุคลิกภาพของนักเรียน มีความสอดคล้องกับอาชีพใด

3.2.9 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ

3.2.10 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพกับวันเกิด

4.2 ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ

4.3 ใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ

4.4 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนว จากกิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ

คู่มือครู

สำหรับการสอนแนะแนว ในชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ โดยใช้กิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สารระสำคัญ

การที่จะรู้ว่าตนเองมีบุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัยเฉพาะตนเป็นเช่นใด ควรจะมีการสำรวจบุคลิกภาพ หรือลักษณะนิสัยในการทำกิจกรรมต่างๆ ก่อน เมื่อสรุปบุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัยโดยส่วนรวมได้แล้วก็นำไปเปรียบเทียบกับบุคลิกภาพเช่นนี้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพใด

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของบุคลิกภาพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะบุคลิกภาพของตนเองได้
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกได้ว่าอาชีพใดสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง

3. สารการเรียนรู้

บุคลิกภาพเป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลด้านต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกที่สามารถมองเห็นและสังเกตได้ ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางอนาคตของการศึกษา และการประกอบอาชีพของบุคคลนั้นๆ เพราะในการศึกษาต่อสาขาวิชาต่างๆ ส่วนใหญ่ลักษณะของวิชาจะบอกถึงลักษณะวิชาชีพนั้นๆ ไปด้วย

นอกจากนี้ลักษณะวิชาการหรือวิชาชีพดังกล่าวสามารถกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะศึกษาได้ว่าควรมีบุคลิกภาพอย่างไร จึงจะศึกษาและประกอบอาชีพในสาขาวิชานั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามวันเกิด โดยให้นักเรียนที่เกิดวันเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน

4.1.2 ครูให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าคนที่เกิดในวันเดียวกันมี

บุคลิกภาพเป็นอย่างไร โดยทำลงในใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพกับวันเกิด

4.1.3 ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานผลการทำใบงานให้เพื่อนๆ ฟัง

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของบุคลิกภาพและสรุปให้นักเรียนเห็นว่าบุคลิกภาพจะสัมพันธ์สอดคล้องกับการเลือกการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต

4.2.2 ครูแจกใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ ให้นักเรียนทำ

4.2.3 ครูสุ่มเรียกนักเรียนถามผลจากการทำแบบสำรวจบุคลิกภาพว่านักเรียนมีบุคลิกภาพประเภทใด

4.2.4 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ ให้นักเรียนไปศึกษา

4.2.5 ครูสุ่มถามนักเรียนว่าบุคลิกภาพของนักเรียน มีความสอดคล้องกับอาชีพใด

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรมบุคลิกภาพบอกอาชีพ

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

3 จากกิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถามและความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.2 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ

5.3 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้างสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพกับวันเกิด

7.2 ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ

7.3 ใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ

7.4 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพ จากกิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ

คู่มือนักเรียน

การเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ โดยใช้กิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามวันเกิด โดยให้นักเรียนที่เกิดวันเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน

2. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าคนที่เกิดในวันเดียวกันมีบุคลิกภาพเป็นอย่างไร

โดยทำลงในใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพกับวันเกิด

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานผลการทำใบงานให้เพื่อนๆ ฟัง

4. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ

5. ให้นักเรียนคิดคะแนนจากแบบสำรวจบุคลิกภาพ พร้อมทั้งเรียงลำดับจากคะแนนมากไปหา

คะแนนน้อย โดยเขียนคำตอบลงใน แบบสำรวจบุคลิกภาพ

6. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ

7. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ

8. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ

ชื่อ - นามสกุล ..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ

เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

*****

ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจตนเองเกี่ยวกับความชอบ (ความสนใจ) หรือสามารถทำกิจกรรมต่างๆตามรายการที่ปรากฏ โดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่อง ใช่ หรือ ไม่ใช่ ช่องใดช่องหนึ่งของกิจกรรมในแต่ละหัวข้อ

1. บุคลิกภาพประเภท Realistic (R)

(บุคลิกภาพประเภทเอาจริงเอาจัง)

ใช่ ไม่ใช่

1.1 ชอบปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมและใช้งานเครื่องยนต์กลไกเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ

.....

1.2 ชอบแก้ไข ซ่อมแซมวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ทั้งไม้และโลหะ

.....

1.3 ชอบงานทางด้านช่าง

.....

1.4 มีความรู้ทางคณิตศาสตร์

.....

1.5 ชอบกิจกรรมกลางแจ้ง

.....

1.6 ชอบงานประเภทที่ใช้กำลังกาย

.....

1.7 ชอบการเคลื่อนไหวและใช้ทักษะ

.....

1.8 ชอบงานประเภทที่มองเห็นปัญหาที่จะแก้ไขได้ชัดเจน

.....

1.9 ไม่ชอบกิจกรรมหรืองานที่ต้องใช้การอธิบาย

.....

1.10 ขาดทักษะทางสังคม หลีกเลี่ยงงานที่ต้องใช้การสมาคม

.....

รวมคะแนน

.....

2. บุคลิกภาพประเภท Investigative (I)

(บุคลิกภาพประเภทใช้ความคิดเชิงวิชาการ)

ใช่ ไม่ใช่

2.1 ชอบการวิเคราะห์ การประเมิน

.....

2.2 มีความอยากรู้อยากเห็น

.....

2.3 ชอบคิดค้น ยึดระเบียบกฎเกณฑ์

.....

2.4 ชอบอ่านหนังสือประเภทวิทยาศาสตร์

.....

2.5 ชอบทำงานในห้องทดลอง

.....

2.6 ชอบศึกษาวิจัยโครงการทางวิทยาศาสตร์

.....

2.7 ชอบแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

.....

2.8	ชอบทำงานในห้องปฏิบัติการทางเคมี	.....	.....
2.9	ชอบทำงานที่เกี่ยวข้องกับร่างกายมนุษย์และสัตว์	.....	.....
2.10	ชอบทำงานที่ต้องใช้เครื่องมือทางด้านเทคนิคต่างๆ เข้าช่วย	.....	.....
	รวมคะแนน	.....	.....

3.	บุคลิกภาพประเภท Artistic (A)		
	(บุคลิกภาพประเภทศิลปะ)	ใช่	ไม่ใช่
3.1	ชอบแสดงออกไม่ชอบคล้อยตามผู้อื่น	.....	.....
3.2	ชอบริเริ่ม ไม่เอาอย่างใคร ทำงานอย่างอิสระ	.....	.....
3.3	ไม่ชอบสัมพันธ์ส่วนตัวโดยตรงกับใคร	.....	.....
3.4	ชอบคิดค้นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และแสดงออกทางศิลปกรรม	.....	.....
3.5	มีความสามารถทางดนตรี ชอบฟังเพลง	.....	.....
3.6	ชอบอ่านหนังสือประเภทแสดงความรู้สึกและสามารถสื่อความหมายได้	.....	.....
3.7	ชอบดูละครหรือภาพยนตร์	.....	.....
3.8	มีความสามารถในการวาดภาพ งานปั้น ได้ใกล้เคียงของจริง	.....	.....
3.9	เขียนหนังสือและแต่งกลอนได้	.....	.....
3.10	ไม่มีทักษะเกี่ยวกับงานทางสำนักงาน	.....	.....
	รวมคะแนน	.....	.....

4.	บุคลิกภาพประเภท Social (S)		
	(บุคลิกภาพประเภทชอบการคบหาสมาคม)	ใช่	ไม่ใช่
4.1	ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ไม่ชอบให้ใครมาสั่ง	.....	.....
4.2	ชอบให้ความรู้โดยการพูดอธิบาย หรือการเขียน	.....	.....
4.3	ชอบพบปะสังสรรค์กับเพื่อนใหม่	.....	.....
4.4	ชอบดูกีฬา	.....	.....
4.5	ชอบร่วมกิจกรรมบันเทิง	.....	.....
4.6	ชอบเป็นสมาชิกขององค์กรหรือศูนย์	.....	.....
4.7	ชอบดูแลเด็กๆ และชอบดูแลรักษาพยาบาลผู้อื่น	.....	.....
4.8	มีความสามารถในการพูด มีทักษะในการติดต่อกับผู้อื่น	.....	.....
4.9	สามารถทำงานร่วมกับบุคคลที่มีอายุสูงกว่าได้ดี	.....	.....
4.10	ทำงานให้กับชุมชนด้วยความสมัครใจ ชอบทำงานกับคนหมู่มาก	.....	.....
	รวมคะแนน	.....	.....

5. บุคลิกภาพประเภท Enterprising (E)		
(บุคลิกภาพประเภทกล้าคิดกล้าทำ)	ใช่	ไม่ใช่
5.1 ชอบกิจกรรมที่มีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ชอบควบคุมผู้อื่น	.....	.....
5.2 ชอบใช้ทักษะทางการพูด ชอบการอธิบายให้ควมรู้	.....	.....
5.3 ชอบเป็นผู้นำกลุ่มในการทำกิจกรรม	.....	.....
5.4 ชอบชักนำผู้อื่นให้คล้อยตาม	.....	.....
5.5 ชอบดำเนินการต่างๆ ให้บรรลุเป้าประสงค์	.....	.....
5.6 ชอบขอขบถกเถียงปัญหาการเมือง	.....	.....
5.7 ชอบอภิปราย พุดจาตรงไปตรงมา	.....	.....
5.8 ชอบริเริ่มและดำเนินธุรกิจส่วนตัว	.....	.....
5.9 ชอบกิจกรรมชนิดที่ดำเนินการเป็นกลุ่มหรือองค์กร	.....	.....
5.10 ชอบพบปะบุคคลสำคัญ	.....	.....
	รวมคะแนน	.....
6. บุคลิกภาพประเภท Conventional (C)		
(บุคลิกภาพประเภทยึดระเบียบแบบแผน)	ใช่	ไม่ใช่
6.1 ชอบทำงานเกี่ยวกับตัวเลขและการนับจำนวน	.....	.....
6.2 ชอบเป็นผู้ได้บังคับบัญชามากกว่าการเป็นผู้นำ	.....	.....
6.3 พอใจที่จะคล้อยตามหรือเชื่อฟังผู้อื่น	.....	.....
6.4 หลีกเลี่ยงการโต้แย้งหรือไม่ขอขบถกเถียงปัญหากับผู้อื่น	.....	.....
6.5 ชอบจัดเก็บบันทึกหรือจำลองแบบอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ	.....	.....
6.6 ไม่ชอบงานที่ใช้ทักษะทางกาย	.....	.....
6.7 มีความสามารถในการใช้เครื่องใช้ในสำนักงาน เช่น คอมพิวเตอร์	.....	.....
6.8 ชอบจัดระเบียบงานให้เป็นหมวดหมู่	.....	.....
6.9 ใช้วิชาคณิตศาสตร์ทางธุรกิจได้	.....	.....
6.10 ทำบัญชีรับจ่าย เก็บประวัติ ข้อมูล ได้เรียบร้อย	.....	.....
	รวมคะแนน	.....

เมื่อนักเรียนสำรวจความชอบ (ความสนใจ) หรือความสามารถในกิจกรรมต่างๆ ตามรายการที่ปรากฏแล้ว ในขั้นต่อไปให้นักเรียนตรวจสอบกิจกรรมในแต่ละบุคลิกภาพที่ตอบว่า ใช่ ให้ 1 คะแนน ตอบ ไม่ใช่ ไม่มีคะแนน

1. บุคลิกภาพประเภท Realistic (R)	ได้	คะแนน
2. บุคลิกภาพประเภท Investigative (I)	ได้	คะแนน
3. บุคลิกภาพประเภท Artistic (A)	ได้	คะแนน
4. บุคลิกภาพประเภท Social (S)	ได้	คะแนน
5. บุคลิกภาพประเภท Enterprising (E)	ได้	คะแนน
6. บุคลิกภาพประเภท Conventional (C)	ได้	คะแนน

ในบุคคลแต่ละคนจะมีบุคลิกภาพหรือลักษณะเฉพาะได้หลายลักษณะ แต่จะมีลักษณะที่โดดเด่น

ประมาณ 2 – 3 ลักษณะ

จากการสำรวจบุคลิกภาพจากแบบสำรวจ ข้าพเจ้ามีบุคลิกภาพเรียงลำดับดังนี้

อันดับที่ 1 บุคลิกภาพประเภท.....

อันดับที่ 2 บุคลิกภาพประเภท.....

อันดับที่ 3 บุคลิกภาพประเภท.....

บุคลิกภาพหรือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลแต่ละคน จะเหมาะสมกับงานหรืออาชีพบาง

อาชีพเท่านั้น

ชื่อ - นามสกุล ..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ

เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ

ภาคเรียนที่ 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

*****

ใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพประเภท Realistic (R) บุคลิกภาพประเภทเอาจริงเอาจัง

ลักษณะนิสัย

เก็บตัว ไม่ชอบสังคม เปิดเผย จริงจัง มุ่งมั่น ไม่ค่อยมีอารมณ์สุนทรีย์ อดทน จิตใจมั่นคงซื่อสัตย์
ไม่ชอบเป็นจุดสนใจ มีลักษณะความเป็นชาย ประหยัด มัธยัสถ์ ไม่ชอบคิดมาก มีความพยายาม

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ

เป็นอาชีพในกลุ่มช่าง เช่น วิศวกรเครื่องกล วิศวกรเหมืองแร่ วิศวกรโยธา พนักงานป่าไม้ ช่าง
เทคนิคอุตสาหกรรม ช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างซ่อมเครื่องบิน ครูอุตสาหกรรมศิลป์ช่างไม้ ช่างตัด
เสื้อผ้า นักเดินเรือ ผู้ช่วยทันตแพทย์ ฯลฯ

บุคลิกภาพประเภท Investigative (I) บุคลิกภาพประเภทใช้ความคิดเชิงวิชาการ

ลักษณะนิสัย

ชอบวิเคราะห์ อยากรู้อยากเห็น มีความอดทน ชอบไตร่ตรองหาเหตุผลช่างสังเกต อดทน
ระมัดระวังตัว เชื่อมั่นในความคิดของตนเอง ไม่ชอบฟังพา ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ชอบทำงานที่สลับซับซ้อน
ชอบการทดลอง

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ

เป็นอาชีพในกลุ่มวิทยาศาสตร์ และนักวิชาการต่างๆ เช่น แพทย์ เกษัตริกร นักเคมี
นักวิทยาศาสตร์ นักเศรษฐศาสตร์ นักจิตวิทยา นักดาราศาสตร์ นักวิจัย จิตแพทย์ สัตวแพทย์ นัก
ธรณีวิทยา นักคณิตศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ นักนิเวศน์วิทยา นักวิเคราะห์ระบบคอมพิวเตอร์
นักฟิสิกส์ นักอุตุนิยมวิทยา ฯลฯ

บุคลิกภาพประเภท Artistic (A) บุคลิกภาพประเภทศิลปะ

ลักษณะนิสัย

ชอบอิสระ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีอารมณ์อ่อนไหว ความเป็นตัวของตัวเองมักจะทำสิ่ง
ต่างๆ ตามที่ใจปรารถนา มีอารมณ์สุนทรีย์ ช่างคิดรักสวยงาม ช่างจินตนาการ ไม่ชอบอยู่ในกฎระเบียบ ไม่
ชอบเลียนแบบ ชอบคิดหรือทำกิจกรรมต่างๆ ตามลำพัง ชอบแสดงออกอย่างเปิดเผย

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ

ผู้กำกับการแสดง ผู้สื่อข่าว นักดนตรี นักแสดง ประชาสัมพันธ์ จิตรกร สถาปนิก นักโฆษณา นักเขียน นักจัดรายการวิทยุ มัณฑนากร นักแต่งเพลง นักถ่ายภาพ นักแปล นักหนังสือพิมพ์ ครูสอนการละคร ครูสอนนาฏศิลป์ นักออกแบบแฟชั่น ฯลฯ

บุคลิกภาพประเภท Social (S) บุคลิกภาพประเภทชอบการคบหาสมาคม

ลักษณะนิสัย

มีความเป็นมิตร ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ชอบให้ความรู้หรือแนะนำผู้อื่น ชอบเข้าสังคม มีมนุษยสัมพันธ์ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ชอบอยู่กับคนหมู่มาก

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ

นักสังคมสงเคราะห์ นักแนะแนว ครู – อาจารย์ นักรัฐศาสตร์ พัฒนาการ พยาบาล เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล มัคคุเทศก์ นักประชาสัมพันธ์ พนักงานโรงแรม นักปกครอง ล่ามบรรณารักษ์ นักจัดรายการ ฯลฯ

บุคลิกภาพประเภท Enterprising (E) บุคลิกภาพประเภทกล้าคิดกล้าทำ

ลักษณะนิสัย

มีความเป็นผู้นำ มีความคิดริเริ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง กล้าโต้แย้งกล้าคิด กล้าทำ กระตือรือร้น ชอบเสี่ยง ชอบผจญภัย ความเป็นอิสระ ชอบแสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ มองการณ์ไกล ชอบใช้อำนาจ ชอบมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น คล่องแคล่ว ชอบเป็นจุดเด่น ชอบความสะดวกสบาย

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ

นายธนาคาร นักธุรกิจ ผู้พิพากษา ทนายความ นักการเมือง ผู้บริหาร ผู้ขายประกัน ฯลฯ

บุคลิกภาพประเภท Conventional (C) บุคลิกภาพประเภทยึดระเบียบแบบแผน

ลักษณะนิสัย

มีความรับผิดชอบ พากเพียร อดทน ชอบทำตามกฎระเบียบชอบเก็บความรู้สึก เป็นผู้ตามที่ดี ใฝ่ระเบียบ ไม่ชอบคิดอะไรที่ซับซ้อนละเอียดถี่ถ้วน ชอบงานในสำนักงาน

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ

เลขานุการ นักบัญชี เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่ธุรการ เสมียน พนักงานตรวจสอบบัญชี พนักงานได้ตอบจดหมาย นักวิเคราะห์สถิติ พนักงานควบคุมสินค้าในสต็อก พนักงานพิสูจน์อักษร พนักงานในสำนักงาน พนักงานขาย เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล ฯลฯ

บรรณานุกรม

ศิริลักษณ์ วัฒนศิริ. (2545). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 โรงเรียนปัญญาوارคุณ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

บรรเทิง ชลช่วยชีพ. (2543). กิจกรรมแนะแนว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

แบบประเมินความคิดเห็นชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อเรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ

ชื่อกิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การสอนโดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง ที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ					
2	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนา นักเรียนให้มีวิธีการเรียนนั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จ					
3	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียน ให้มีแนวทางในการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ					
4	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็น					
6	กิจกรรม บุคลิกภาพบอกอาชีพ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต					
7	ข้อความในใบความรู้ ใบบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจ ง่าย					
8	สื่อต่างๆที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย					
9	ใบบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10	การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากกากระทำของนักเรียน อย่างแท้จริง					
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ชุดที่ 3

เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

ชื่อเรื่อง	ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	
ชื่อกิจกรรม	คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ	
เทคนิค	1. เกมการศึกษา	2. การอภิปราย
เวลา	1 ชั่วโมง	

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกความหมายของอาชีพได้
2. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกประเภทของอาชีพได้
3. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการประกอบอาชีพได้

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
    - 1.1 การเตรียมตัวของครู
    - 1.2 การจัดกิจกรรม “คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ”
    - 1.3 บทบาทของครู
    - 1.4 สื่อการเรียนรู้
  2. คู่มือครู
    - 2.1 สารระสำคัญ
    - 2.2 จุดประสงค์
    - 2.3 สารระการเรียนรู้
    - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
    - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
    - 2.6 แหล่งความรู้
    - 2.7 สื่อการเรียนรู้
  3. คู่มือนักเรียน
- ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ”
4. สื่อและอุปกรณ์การสอน
    - 4.1 ใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ
    - 4.2 ใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

4.3 ฉลากปริศนาอาชีพ จำนวน 20 ข้อ

4.4 ตาราง O , X

4.5 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนว จากกิจกรรมคุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

3.2 ดำเนินการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม “ปริศนาหาอาชีพ” โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่ม O และกลุ่ม X ให้ตัวแทนทั้ง 2 กลุ่มเป่ายิงฉุบกันฝ่ายใดชนะได้จับฉลากเลือกปริศนาหาอาชีพก่อน โดยมีกติกาในการเล่น ดังนี้

- ถ้ากลุ่มใดตอบถูกได้ใส่สัญลักษณ์ประจำกลุ่มก่อนในตาราง O , X แต่ถ้าตอบผิดฝ่ายตรงข้ามจะได้เลือกใส่สัญลักษณ์ประจำกลุ่มแทน เช่น ถ้ากลุ่ม X ได้เลือกปริศนาหาอาชีพก่อนแล้วตอบถูก กลุ่ม X ก็มีสิทธิ์เลือกใส่สัญลักษณ์ X ในตาราง O , X ก่อน แต่ถ้าตอบผิด กลุ่ม O ก็ยังสามารถเลือกใส่สัญลักษณ์ O ในตาราง O , X ได้

- ถ้ากลุ่มใดสามารถทำสัญลักษณ์ของกลุ่มตนได้ตามแนวตั้ง แนวนอนหรือแนวทแยงมุมก่อน กลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

3.2.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนดังต่อไปนี้

- นักเรียนได้อะไรจากการเล่นเกมปริศนาหาอาชีพ

- คำว่า “อาชีพ” หมายถึงอะไร

3.2.3 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำว่า “อาชีพ” อีกครั้ง

- 3.2.4 ครูให้นักเรียนทุกคนในห้องออกมาเขียนชื่ออาชีพต่างๆ บนกระดานโดยไม่ให้ซ้ำกัน
- 3.2.5 ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่าอาชีพในสังคมไทยนั้นมีมากมายหลายอาชีพ แต่ในกิจกรรมนี้เราแบ่งประเภทอาชีพออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ อาชีพรับจ้างและอาชีพอิสระ
- 3.2.6 ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระกับอาชีพรับจ้าง
- 3.2.7 ครูให้นักเรียนดูรายชื่ออาชีพบนกระดาน แล้วบอกว่าอาชีพใดเป็นอาชีพรับจ้างและอาชีพใดเป็นอาชีพอิสระ
- 3.2.8 ครูให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ของการประกอบอาชีพ
- 3.2.9 ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ
- 3.2.10 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ
- 3.2.11 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ให้นักเรียนไปศึกษา
- 3.2.12 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 ใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ
- 4.2 ใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ
- 4.3 ปริศนาหาอาชีพ จำนวน 20 ข้อ
- 4.4 ตาราง O , X
- 4.5 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สารสำคัญ

การมีอาชีพเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต เมื่อนักเรียนเติบโตขึ้นจะต้องมีการประกอบอาชีพ เพื่อหารายได้มาเลี้ยงตนเองและครอบครัว การที่นักเรียนได้รู้ความหมายของอาชีพ การแบ่งประเภทของอาชีพและตระหนักถึงประโยชน์ของการประกอบอาชีพ เป็นสิ่งสำคัญในการวางพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของอาชีพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกประเภทของอาชีพได้
3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการประกอบอาชีพได้

3. สารการเรียนรู้

อาชีพ หมายถึง ชนิดของงานที่บุคคลกระทำเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในการดำรงชีวิตทั้งของตนเองและผู้ที่เราต้องรับผิดชอบ อาชีพต่างๆ ในสังคมไทยนั้นมีอยู่มากมายหลายประเภท แต่ถ้าจัดประเภทแล้วอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. อาชีพรับจ้าง หมายถึง อาชีพที่หารายได้โดยได้รับเงินค่าตอบแทนจากนายจ้างอาจจะเป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือน แล้วแต่จะตกลงกัน และผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างต้องประพฤติตนหรือปฏิบัติงานในขอบเขตที่นายจ้างกำหนด เช่น ช่างราชการ ลูกจ้างในบริษัทห้างร้าน โรงงานอุตสาหกรรม หรือลูกจ้างสำหรับทำการเกษตรต่างๆ
2. อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพที่หารายได้เองโดยไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง เช่น การประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย ช่างทำผม ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นต้น

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ชี้นำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม “ปริศนาหาอาชีพ” โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่ม O และกลุ่ม X ให้ตัวแทนทั้ง 2 กลุ่มเป่ายิงฉุบกันฝ่ายใดชนะได้จับฉลากเลือกปริศนาหาอาชีพก่อน โดยมีกติกาในการเล่นดังนี้

- ถ้ากลุ่มใดตอบถูกได้ใส่สัญลักษณ์ประจำกลุ่มก่อนในตาราง O , X แต่ถ้าตอบผิดฝ่ายตรงข้ามจะได้เลือกใส่สัญลักษณ์ประจำกลุ่มแทน เช่น ถ้ากลุ่ม X ได้เลือกปริศนาหาอาชีพก่อนแล้วตอบถูก กลุ่ม X ก็มีสิทธิ์เลือกใส่สัญลักษณ์ X ในตาราง O , X ก่อน แต่ถ้าตอบผิดกลุ่ม O ก็สามารถเลือกใส่สัญลักษณ์ O ในตาราง O , X ได้

- ถ้ากลุ่มใดสามารถทำสัญลักษณ์ของกลุ่มตนได้ตามแนวตั้ง แนวนอนหรือแนวทแยงมุมก่อน กลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

4.1.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนดังต่อไปนี้

- นักเรียนได้อะไรจากการเล่นเกมปริศนาหาอาชีพ
- คำว่า “อาชีพ” หมายถึงอะไร

4.1.3 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำว่า “อาชีพ” อีกครั้ง

4.2 ชี้นำกิจกรรม

4.2.1 ครูให้นักเรียนทุกคนในห้องออกมาเขียนชื่ออาชีพต่างๆ บนกระดานโดยไม่ให้ซ้ำกัน

4.2.2 ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่าอาชีพในสังคมไทยนั้นมีมากมายหลายอาชีพ แต่ในกิจกรรมนี้เราแบ่งประเภทอาชีพออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ อาชีพรับจ้างและอาชีพอิสระ

4.2.3 ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระกับอาชีพรับจ้าง

4.2.4 ครูให้นักเรียนดูรายชื่ออาชีพบนกระดาน แล้วบอกว่าอาชีพใดเป็นอาชีพรับจ้างและอาชีพใดเป็นอาชีพอิสระ

4.2.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

4.2.6 ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

4.3 ชั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

4.3.2 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ให้นักเรียนไปศึกษา

4.4 ชั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.2 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.3 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

7.2 ใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

7.3 ปริศนาหาอาชีพ จำนวน 20 ข้อ

7.4 ตาราง O , X

7.5 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนว เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

คู่มือนักเรียน

การเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ ใช้เวลาเรียนเท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนเล่นเกม “ปริศนาหาอาชีพ” โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่ม O และ กลุ่ม X ให้ตัวแทนทั้ง 2 กลุ่มเป่ายิงฉุบกันฝ่ายใดชนะได้จับฉลากเลือกปริศนาหาอาชีพก่อน โดยมีกติกาในการเล่น ดังนี้

- ถ้ากลุ่มใดตอบถูกได้ใส่สัญลักษณ์ประจำกลุ่มก่อนในตาราง O , X แต่ถ้าตอบผิดฝ่ายตรงข้ามจะได้เลือกใส่สัญลักษณ์ประจำกลุ่มแทน เช่น ถ้ากลุ่ม X ได้เลือกปริศนาหาอาชีพก่อนแล้วตอบถูก กลุ่ม X ก็มีสิทธิ์เลือกใส่สัญลักษณ์ X ในตาราง O , X ก่อน แต่ถ้าตอบผิดกลุ่ม O ก็ยังสามารถเลือกใส่สัญลักษณ์ O ในตาราง O , X ได้
  - ถ้ากลุ่มใดสามารถทำสัญลักษณ์ของกลุ่มตนได้ตามแนวตั้ง แนวนอนหรือแนวทแยงมุมก่อน กลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ
2. ให้นักเรียนสนทนาและตอบคำถามของครูเกี่ยวกับความหมายของคำว่าอาชีพ
  3. ให้นักเรียนทุกคนในห้องออกมาเขียนชื่ออาชีพต่างๆ บนกระดานโดยไม่ให้ซ้ำกัน
  4. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระกับอาชีพรับจ้าง
  5. ให้นักเรียนดูรายชื่ออาชีพบนกระดาน แล้วบอกว่าอาชีพใดเป็นอาชีพรับจ้างและอาชีพใดเป็นอาชีพอิสระ
  6. ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ของการประกอบอาชีพ
  7. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ
  8. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ
  9. ให้นักเรียนนำใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ไปศึกษา
  10. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

ชื่อ - นามสกุล ..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ
เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

*****

ใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. อาชีพ หมายถึง

.....

2. อาชีพแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

2.1 .....หมายถึง.....

.....

2.2 .....หมายถึง.....

.....

3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพรับจ้างมา 10 ชื่อ

1. .... 2. ....

3. .... 4. ....

5. .... 6. ....

7. .... 8. ....

9. .... 10. ....

4. ให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพอิสระมา 10 ชื่อ

1. .... 2. ....

3. .... 4. ....

5. .... 6. ....

7. .... 8. ....

9. .... 10. ....

5. ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการประกอบอาชีพมา 5 ข้อ

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

ชื่อ - นามสกุล .....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ
เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

*****

***ใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

อาชีพ หมายถึง ชนิดของงานที่บุคคลกระทำเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในการดำรงชีวิตทั้งของตนเองและผู้ที่เราต้องรับผิดชอบ อาชีพต่างๆ ในสังคมไทยนั้นมีอยู่มากมายหลายประเภท แต่ถ้าจัดประเภทแล้วอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. อาชีพรับจ้าง หมายถึง อาชีพใดก็ตามที่ผู้ประกอบอาชีพไม่ได้เป็นเจ้าของกิจการเองแต่ทำงานภายใต้ระบบ หรือข้อกำหนดของหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่ เช่น การเป็นข้าราชการพนักงานห้างร้าน ฯลฯ อาชีพประเภทนี้เป็นอาชีพที่คนทั่วไปในอดีตและปัจจุบันนิยมยึดถือเป็นการประกอบอาชีพ ทั้งที่อาชีพรับจ้างเป็นอาชีพที่มีขอบเขตจำกัด และอยู่ในกฎเกณฑ์มากกว่าอาชีพอิสระ ทั้งนี้ผู้รับจ้างรับจ้างทำงานจากผู้ประกอบการหรือนายจ้างด้านการผลิตและบริการก็ได้

2. อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพใดก็ตามที่ผู้ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการเอง เป็นนายตนเอง ทั้งนี้กิจการอาจจะใหญ่หรือเล็กขึ้นอยู่กับกำลังความสามารถและทุนทรัพย์ อาชีพอิสระ จำแนกเป็น

2.1 อาชีพผู้ผลิต ได้แก่ การที่ผู้ดำเนินกิจการได้ผลิตชิ้นงานออกมาเพื่อจำหน่าย เช่น ช่างประดิษฐ์เจ้าของโรงงานตุ๊กตา เจ้าของโรงงานเครื่องปั้นดินเผา เกษตรกร ฯลฯ

2.2 อาชีพผู้บริการ ได้แก่ การที่ผู้ดำเนินกิจการได้อำนวยความสะดวกหรือ ให้บริการแก่ผู้บริโภค เช่น ช่างซ่อมวิทยุโทรทัศน์ พ่อค้า แม่ค้า ช่างรับจัดและดูแลสวน ช่างตัดผมช่างเสริมสวย ฯลฯ

ความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระกับอาชีพรับจ้าง

อาชีพอิสระ

1. ความมั่นคงขึ้นอยู่กับความสามารถ
2. ไม่มีสวัสดิการ
3. ไม่จำกัดรายได้
4. ไม่จำกัดความก้าวหน้า
5. เป็นอิสระไม่มีเจือนไข
6. สามารถสร้างงานด้วยตนเอง

อาชีพรับจ้าง

1. ความมั่นคงสูง
2. มีสวัสดิการ
3. รายได้จำกัด
4. ความก้าวหน้าจำกัด
5. มีเจือนไขไม่เป็นอิสระ
6. ไม่สามารถสร้างงานด้วยตนเองได้

ประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

1. ประโยชน์ต่อตนเอง
  - ทำให้มีรายได้มาใช้จ่ายในการดำรงชีวิต
  - ทำให้ได้ค้นพบและพัฒนาความสามารถของตนเอง

- การได้ประกอบอาชีพที่ตนเองพึงพอใจทำให้มีความสุขในการทำงาน
  - การประกอบอาชีพทำให้ตนเองรู้สึกมีคุณค่า ฯลฯ
2. ประโยชน์ต่อครอบครัว
- ทำให้มีรายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว
  - ทำให้ครอบครัวมีความสุข
  - ช่วยให้ครอบครัวมีความมั่นคงยิ่งขึ้น ฯลฯ
3. ประโยชน์ต่อประเทศชาติ
- ทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น
  - ลดปัญหาอาชญากรรม
  - ช่วยให้ประเทศพัฒนา ฯลฯ
-

บรรณานุกรม

ประสิทธิ์ คำภีร์. (2542). อาชีพอิสระ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจ.

ฉลาก “ปริศนาหาอาชีพ”

1. จะเป็น.....ต้องเสียงดังพูดฟังชัด หรือถนัดชี้แจงแถลงไข
2. จะเป็น.....ต้องมีธรรมประจำใจ ต้องไม่รังเกียจโรคทุกข์โศกคน
3. จะเป็น.....ต้องเมตตาประชาราษฎร์ ไม่ชี้ขลาดปราบเหล่าร้ายได้ทุกหน
4. จะเป็น.....ทรหดต้องอดทน ต้องพลัดถิ่นเพื่อปกป้องคุ้มครองไทย
5. จะเป็น.....ผู้ปราศรัยเปรี๊ยะ ต้องเก่งเรื่องเคมีและสีแสง
6. จะเป็น.....ต้องชอบงานการแสดง รู้จักสร้างแสดงทำได้น่าชม
7. จะเป็น.....ชอบคิดค้า ต้องสรรหาบริการดีที่เหมาะสม
8. จะเป็น.....งานโรครักขยไม่ต้องกลัว คนดีชั่วไม่รังเกียจนึกเกลียดชัง
9. จะเป็น.....เรื่องดีดลิตีเป่าต้องเข้าใจ
10. จะเป็น.....ที่ชำนาญ ต้องเก่งด้านชุดค้นจนรู้ดี
11. จะเป็น.....ต้องถนัดเรื่องจัดยา ต้องรู้ค่ายาที่แท้แก่โรครักขย
12. จะเป็น.....ที่ฝั้นเฟื่อง ต้องปราศรัยเปรี๊ยะเรื่องชีวิตคิดสรรหา
13. จะเป็น.....ต้องกล้าตายผจญภัยในไพรสนธ์
14. จะเป็น.....ต้องไม่บ่นว่าคนนี่ همینชี้พัน
15. จะเป็น.....ที่ดีต้องเก่งกาจเรื่องตัวเลข ไม่โยกเยกยึดความซื่อตรงเป็นที่มั่น
16. จะเป็น.....อย่าห่อยศ ต้องทรหดไม่ขาดหวาดกลัวผี
17. จะเป็น.....งานต้องดี ทั้งเร็วรีปรนนิบัติผู้จัดการ
18. จะเป็น.....ผู้สันทัด ต้องเจนจัดสัมพันธ์ประชาอย่าเมินหมาง
19. จะเป็น.....ต้องปราดเปรียวด้วยเร็วแรง แข็งแกร่งอุตสาหกรรมานะดี
20. จะเป็น.....ต้องเสนอเรื่องราวได้ทุกวันทันสมัย ขาวน้อยใหญ่เสนอพลันได้ทันกาล

เฉลย “ปริศนาหาอาชีพ”

อาชีพที่ 1 คือ ครู , อาจารย์	อาชีพที่ 11 คือ เกษีขกร
อาชีพที่ 2 คือ หมอ	อาชีพที่ 12 คือ นักประพันธ์
อาชีพที่ 3 คือ ตำรวจ	อาชีพที่ 13 คือ เจ้าหน้าที่ป่าไม้
อาชีพที่ 4 คือ ทหาร	อาชีพที่ 14 คือ ทันตแพทย์
อาชีพที่ 5 คือ นักวิทยาศาสตร์	อาชีพที่ 15 คือ นักบัญชี
อาชีพที่ 6 คือ ดารา	อาชีพที่ 16 คือ สัปเหร่อ
อาชีพที่ 7 คือ พ่อค้า , นักธุรกิจ	อาชีพที่ 17 คือ เลขานุการ
อาชีพที่ 8 คือ พยาบาล	อาชีพที่ 18 คือ นักประชาสัมพันธ์
อาชีพที่ 9 คือ นักดนตรี	อาชีพที่ 19 คือ กรรมกร
อาชีพที่ 10 คือ นักโบราณคดี	อาชีพที่ 20 คือ นักข่าว

แบบประเมินความคิดเห็นชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อเรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

ชื่อกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การสอนโดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง ที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ					
2	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนา นักเรียนให้มีวิธีการเรียนนั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จ					
3	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียน ให้มีแนวทางในการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ					
4	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็น					
6	กิจกรรมคุยเฟื่องเรื่องอาชีพ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต					
7	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจ ง่าย					
8	สื่อต่างๆที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย					
9	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10	การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากกากระทำของนักเรียน อย่างแท้จริง					
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ชุดที่ 4

ชื่อเรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง	แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ชื่อกิจกรรม	ทางเดินแห่งฝัน
เทคนิค	อภิปรายกลุ่ม
เวลา	1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้
2. เพื่อให้นักเรียนวางแผนการศึกษาต่อของตนเองได้

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
  - 1.1 การเตรียมตัวของครู
  - 1.2 การจัดกิจกรรม “ทางเดินแห่งฝัน”
  - 1.3 บทบาทของครู
  - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
  - 2.1 สารสำคัญ
  - 2.2 จุดประสงค์
  - 2.3 สารการเรียนรู้
  - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
  - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
  - 2.6 แหล่งความรู้
  - 2.7 สื่อการเรียนรู้
3. คู่มือนักเรียน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “ทางเดินแห่งฝัน”
4. สื่อและอุปกรณ์การสอน
  - 4.1 ใบงาน เรื่อง จะไปทางไหนดี
  - 4.2 ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3
  - 4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนแนะแนวอาชีพเรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

3.2 ดำเนินการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูสุ่มถามนักเรียนว่านักเรียนมีความสนใจในอาชีพอะไรบ้าง และเพราะเหตุใดจึงสนใจอาชีพนี้

3.2.2 ครูจดคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาน

3.2.3 ครูให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์หัวแต่ละอาชีพบนกระดานนั้นควรศึกษาต่อทางด้านใด

3.2.4 ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3.2.5 ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน เป็นเวลา 10 นาที

3.2.6 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้รายงานผลการทำใบงาน เรื่องทางเดินแห่งฝัน ให้เพื่อนฟัง

3.2.7 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามสายการเรียนที่นักเรียนเลือก พร้อมทั้งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบอกข้อดีของสายการเรียนที่ตนเองเลือก

3.2.8 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

3.2.9 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการเรียนและการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 ใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน
- 4.2 ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

คู่มือครู

สำหรับการสอนแนะแนว ในชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สารระสำคัญ

ก่อนที่จะตัดสินใจในการวางแผนชีวิตด้านการศึกษาต่อนั้น นักเรียนควรมีโลกทัศน์อันกว้างไกล นั่นคือต้องรู้จักโลกกว้างทางการศึกษา ซึ่งครอบคลุมวิชาการหรือวิทยาการมากมายหลายระดับและหลายประเภท ตั้งแต่ระดับต่ำสุดถึงในระดับสูงสุดทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนและในขณะเดียวกันวิทยาการต่างๆ ดังกล่าวนี้อาจเป็นหนทางที่จะนำไปสู่โลกกว้างทางอาชีพซึ่งมีอยู่มากมายหลายชนิด ฉะนั้นการทราบข้อมูลหรือข้อสนเทศต่างๆ ในโลกกว้างดังกล่าวนี้อาจช่วยให้นักเรียนสามารถนำมาใช้ประกอบในการพิจารณาตัดสินใจเลือกทางศึกษาและอาชีพในอนาคตของตน เพื่อให้สอดคล้องกับสติปัญญา ความถนัด ความสามารถและบุคลิกภาพของตนต่อไป

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้
2. เพื่อให้นักเรียนวางแผนการศึกษาต่อของตนเองได้

3. สารการเรียนรู้

นักเรียนที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แนวทางการศึกษาต่อที่นักเรียนควรทราบ ได้แก่ การศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีทั้งสายสามัญและสายอาชีพ และการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ชี้นำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูสุ่มถามนักเรียนว่านักเรียนมีความสนใจในอาชีพอะไรบ้าง และเพราะเหตุใดจึงสนใจอาชีพนี้

4.1.2 ครูจดคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาน

4.2 ชั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าแต่ละอาชีพบนกระดานนั้นควรศึกษาต่อทางด้านใด

4.2.2 ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4.2.3 ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน

4.2.4 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้รายงานผลการทำใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน ให้เพื่อนฟัง

4.2.5 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ตามสายการเรียนรู้ที่นักเรียนเลือก พร้อมทั้งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบอกข้อดีของสายการเรียนรู้ที่ตนเองเลือก

4.3 ชั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

4.4 ชั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 ตรวจสอบผลจากใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน

7.2 ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

7.3 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพ จากกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

คู่มือนักเรียน

การเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถามครูเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ
2. ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าแต่ละอาชีพบนกระดานนั้น ควรศึกษาต่อทางด้านใด
3. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
4. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน เป็นเวลา 10 นาที
5. ให้นักเรียนรายงานผลการทำใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน ให้เพื่อนฟัง
6. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ตามสายการเรียนที่นักเรียนเลือกพร้อมทั้งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกัน

บอกข้อดีของสายการเรียนที่ตนเองเลือก

7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน
8. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

3 จากกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

ชื่อ - นามสกุล ..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ

เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

*****

ใบงานประกอบกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการศึกษาต่อของนักเรียน

1. อาชีพที่นักเรียนสนใจ คือ .....
2. เพราะเหตุใดจึงสนใจอาชีพนี้ .....
- .....
3. สายการเรียนที่ต้องศึกษาต่อ คือ.....
4. สถานที่ที่ต้องการศึกษาต่อเมื่อจบชั้น ม. 3 คือ (ระบุชื่อโรงเรียน) .....
- .....
5. ความตั้งใจเกี่ยวกับการศึกษาชั้นสูงสุด คือ .....
- .....
6. อุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้น คือ .....
- .....
- .....
- .....
- .....
7. แนวทางแก้ไขอุปสรรค คือ .....
- .....
- .....
- .....

ชื่อ - นามสกุล ..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ

เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

*****

แผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (ม.4 – ม.6)

หลักสูตร 3 ปี ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศกว่า 3,000 แห่ง ซึ่งสังกัดอยู่ในหน่วยงานต่างๆ

เช่น

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (โรงเรียนรัฐบาล)
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (โรงเรียนสาธิต)
- สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (โรงเรียนเอกชน)
- โรงเรียนที่มีสถานภาพเป็นองค์กรมหาชน ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงศึกษาธิการ

2. การศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. 3 ปี) ในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และวิทยาลัยช่างศิลป์

3. ศึกษาต่อด้านทหาร - ตำรวจ

ได้แก่ โรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนจ่าอากาศ โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือโรงเรียนดุริยางค์

ทหารบก โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ โรงเรียนช่างกรรมอยู่ทหารเรือ และโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

4. ศึกษาต่อด้านอื่นๆ

- วิทยาลัยนาฏศิลป์
- โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- วิทยาลัยในวังหญิง
- วิทยาลัยในวังชาย
- ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี กระทรวงคมนาคม
- โรงเรียนราชาพาณิชย์นาวี
- โรงเรียนนาวิกวิทยาลัย
- ฯลฯ

แบบประเมินความคิดเห็นชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 ชื่อเรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชื่อกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน
 คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การสอนโดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง ที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ					
2	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนา นักเรียนให้มีวิธีการเรียนนั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จ					
3	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียน ให้มีแนวทางในการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ					
4	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็น					
6	กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต					
7	ข้อความในใบความรู้ ใบบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจ ง่าย					
8	สื่อต่างๆที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย					
9	ใบบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10	การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากกากระทำของนักเรียน อย่างแท้จริง					
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561
ชุดที่ 5
ชื่อเรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

เรื่อง	การศึกษาต่อสายอาชีพ	
ชื่อกิจกรรม	เรียนสายอาชีพไว้ใช้เลย	
เทคนิค	1. อภิปรายกลุ่ม	2. กรณีตัวอย่าง
เวลา	1 ชั่วโมง	

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวทางการศึกษาต่อสายอาชีพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกสาขาการศึกษาในสายอาชีพได้
3. เพื่อให้นักเรียนเลือกเรียนสาขาวิชาการศึกษาในสายอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
  - 1.1 การเตรียมตัวของครู
  - 1.2 การจัดกิจกรรม “เรียนสายอาชีพไว้ใช้เลย”
  - 1.3 บทบาทของครู
  - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
  - 2.1 สารสำคัญ
  - 2.2 จุดประสงค์
  - 2.3 สารการเรียนรู้
  - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
  - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
  - 2.6 แหล่งความรู้
  - 2.7 สื่อการเรียนรู้
3. คู่มือนักเรียน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “เรียนสายอาชีพไว้ใช้เลย”
4. สื่อและอุปกรณ์การสอน
  - 4.1 ใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ใช้เลย
  - 4.2 ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

4.3 กรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของตึก

4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้
ใช้เลย

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือ
นักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักใน
การดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ โดยใช้กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ใช้เลย

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ โดยใช้
กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ใช้เลย

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ โดยใช้
กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ใช้เลย ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูเล่ากรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของตึก ให้นักเรียนฟัง

3.2.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับกรณีตัวอย่าง ทางเลือกของตึก

3.2.3 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประเภทสาขาวิชาที่เปิดสอนในสายอาชีพว่ามี
อะไรบ้างและแต่ละประเภทประกอบด้วยสาขาวิชาใดบ้าง พร้อมทั้งให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพ
ในแต่ละสาขาวิชา

3.2.4 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามประเภทสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ กลุ่มละ 4 คน

3.2.5 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับการศึกษาในสายอาชีพ โดย
ทำลงในใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

3.2.6 ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าห้องเรียน

3.2.7 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเกี่ยวกับการเลือกเรียนสายอาชีพ

3.2.8 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมเรียนสาย
อาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

3.2.9 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ ให้นักเรียนไปศึกษา

3.2.10 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาด้านอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ได้เลย

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ได้เลย

4.2 ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

4.3 กรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของดี

4.4 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพ จากกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ได้เลย

คู่มือครู

สำหรับการสอนแนะแนว ในชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ โดยใช้
กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ได้เลย ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการ
สอน ดังนี้

1. สารสำคัญ

จุดหมายและหลักการสำคัญของการศึกษาต่อสายอาชีพ คือ การมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝน
อบรม เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ มีระเบียบวินัย มีเจตคติที่ดี มี
คุณธรรม มีค่านิยมที่ดีงาม มีความสามารถในการประกอบอาชีพได้จริงซึ่งสามารถพัฒนาตน และพัฒนา
งานให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้ด้วย

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวทางการศึกษาต่อสายอาชีพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกสาขาการศึกษาในสายอาชีพได้
3. เพื่อให้นักเรียนเลือกเรียนสาขาการศึกษาในสายอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง

3. สารการเรียนรู้

การจัดหลักสูตรสายอาชีพ มีจุดประสงค์ คือ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนและฝึกฝน
ทักษะ ตามสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ด้วยเหตุนี้หลักสูตรสายอาชีพ
จึงประกอบด้วยสาขาวิชาต่างๆ มากมาย ซึ่งสรุปได้ 5 ประเภท คือ

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาศิลปกรรม

3. ประเภทวิชาคหกรรม
4. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
5. ประเภทวิชาเกษตรกรรม

ทั้ง 5 ประเภทสาขาวิชา เปิดสอนในสถาบันการศึกษาของรัฐในสังกัดกรมอาชีวศึกษาและสถาบันเอกชน ซึ่งต้องใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี จึงจะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และถ้าศึกษาต่ออีก 2 ปี จะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

- 4.1.1 ครูเล่ากรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของตึก ให้นักเรียนฟัง
- 4.1.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียน ดังนี้
  - จากกรณีตัวอย่าง ถ้านักเรียนเป็นตึก นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไรเพราะเหตุใด
  - ประเภทวิชาคหกรรมจัดอยู่ในการศึกษาสายสามัญหรือสายอาชีพ

4.2 ขั้นกิจกรรม

- 4.2.1 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประเภทสาขาวิชาที่เปิดสอนในสายอาชีพว่ามีอะไรบ้างและแต่ละประเภทประกอบด้วยสาขาวิชาใดบ้าง พร้อมทั้งให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพในแต่ละสาขาวิชา
- 4.2.2 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามประเภทสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ กลุ่มละ 4 คน
- 4.2.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับการศึกษาในสายอาชีพ โดยทำลงในใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า
- 4.2.4 ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าห้องเรียน
- 4.2.5 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเกี่ยวกับการเลือกเรียนสายอาชีพ

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

- 4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมเรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า
- 4.3.2 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ ให้นักเรียนไปศึกษา

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

5. การวัดและการประเมินผลงาน

- 5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม
- 5.2 สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 ตรวจสอบผลจากใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ใจเลย

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมเรียนสายอาชีพไว้ใจเลย

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ใจเลย

7.2 ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

7.3 กรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของดี

7.4 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพ จากกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ใจเลย

คู่มือนักเรียน

การเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ โดยใช้กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ใจเลย ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถามของครูเกี่ยวกับกรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของดี
2. ให้นักเรียนสนทนากับครูเกี่ยวกับประเภทสาขาวิชาที่เปิดสอนในสายอาชีพว่ามีอะไรบ้าง และแต่ละประเภทประกอบด้วยสาขาวิชาใดบ้าง พร้อมทั้งให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพในแต่ละสาขาวิชา
3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามประเภทสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ กลุ่มละ 4 คน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับการศึกษาในสายอาชีพ โดยทำลงในใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ใจเลย
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าห้องเรียน
6. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ใจเลย
7. ให้นักเรียนนำใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ ไปศึกษา
8. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ใจเลย

กรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของติก

ติกกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เธอมีผลการเรียนปานกลาง เธอเป็นเด็กเรียบร้อยชอบทำอาหารและทำขนม ซึ่งฝีมือการทำขนมของติกเป็นที่ยอมรับในบรรดาเพื่อนๆ และครูที่สอนวิชาคหกรรม ได้แนะนำติกว่าเธอน่าจะเรียนทางด้านคหกรรม เพราะมีความถนัดทางด้านโภชนาการและตัวเธอก็ชอบทำอาหาร เธอเคยได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดทำอาหารในงานแสดงศิลปหัตถกรรม ดังนั้นเธอจึงมีความตั้งใจที่จะศึกษาต่อในระดับ ปวช. ทางด้านอาหารและโภชนาการ และเธอก็มีความตั้งใจว่าในอนาคตเธออยากจะมีร้านอาหารเป็นของตนเอง เนื่องจากครอบครัวของเธอมีสถานะอยู่ในระดับปานกลาง บิดามารดาของเธอประกอบอาชีพรับราชการทั้งคู่จึงมีความต้องการที่จะให้เธอศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วเรียนหมอเพื่อเธอจะได้มีอาชีพที่มั่นคงในอนาคต แต่ติกเบื่อการเรียนทางด้านวิชาการมาก และเธอก็รู้ด้วยว่าเธอไม่มีความถนัดและความสนใจที่จะเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทย์ - คณิตเลย ตอนนี้ติกมีความทุกข์มากเพราะไม่รู้ว่าจะตัดสินใจอย่างไรดี ถ้าเธอเลือกเรียนตามใจบิดามารดา เธอก็เกรงว่าจะเรียนได้ไม่ดีและเรียนไม่จบ แต่ถ้าเธอเลือกเรียนตามความสนใจและความถนัดของตัวเองเธอก็รู้ว่าจะบอກกับบิดามารดาอย่างไรดี เพราะไม่อยากทำให้ท่านผิดหวัง

จากกรณีตัวอย่าง ถ้านักเรียนเป็นติก นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร และเพราะเหตุใดจึงตัดสินใจเช่นนั้น.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

ชั้น ม. .... / .....

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

ใบงานประกอบชุดการสอนแนะแนวอาชีพ
เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

*****

ใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ใช่เลย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ และตอบคำถามต่อไปนี้

1.

2. ประเภทสาขาวิชา.....

สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ .....

.....

.....

.....

.....

3. คุณสมบัติของผู้ที่จะศึกษาประเภทสาขาวิชา.....

ได้แก่ .....

.....

.....

.....

4. โรงเรียนที่เปิดสอนสาขาวิชานี้ ที่นักเรียนรู้จัก

1. ....

2. ....

3. ....

ชื่อ - นามสกุล .....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ประกอบชุดการสอนแนะแนวอาชีพ

เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

ภาคเรียนที่ 2

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

*****

ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

แผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษาสายอาชีพ

ม. 3

ปวช. (3 ปี)

ปวส. (2 ปี)

ปริญญาตรีต่อเนื่อง 2

ปริญญาตรี 4 ปี

สาขาการศึกษาในสายอาชีพ

เป็นทางเลือกอีกสายหนึ่งสำหรับนักเรียนที่ประสงค์จะศึกษาต่อในด้านวิชาชีพโดยตรง ใช้เวลาศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 3 ปี เพื่อจบออกมาประกอบอาชีพเป็นช่างฝีมือระดับกลาง เหมาะสำหรับนักเรียนที่ชอบเรียนด้านวิชาชีพ หรือต้องการประกอบอาชีพได้เร็วและเมื่อจบการศึกษาในระดับ ปวช. แล้วก็สามารถศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) 2 ปี หรือระดับปริญญาตรี 4 ปีก็ได้ โดยมีประเภทวิชาที่เปิดสอนทั้งในระดับ ปวช. และ ปวส. ที่พอสรุปได้ดังนี้

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เป็นการจัดประเภทวิชาที่มุ่งให้นักเรียนนักศึกษามีทักษะวิชาชีพด้านอุตสาหกรรม ซึ่งแยกออกเป็นแผนกหรือสาขาต่างๆ ได้แก่ ช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมโลหะ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างเขียนแบบ ช่างไม้ครุภัณฑ์การพิมพ์ ช่างสำรวจ เคมีสิ่งทอ เทคโนโลยีสิ่งทอ ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม ช่างซ่อมบำรุงการถ่ายภาพและภาพยนตร์ ช่างต่อเรือ

2. ประเภทวิชาศิลปกรรม เป็นประเภทวิชาที่มุ่งฝึกอบรมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะวิชาชีพด้านฝีมือ ทำให้เกิดความสุนทรีย์ภาพในการสร้างสรรค์งานด้านฝีมือและศิลปะ ซึ่งแยกออกเป็นแผนกหรือสาขาต่างๆ ได้แก่ ดุริยางคศิลป์ไทยและสากล ศิลปประยุกต์นาฏศิลป์ไทย - สากล ศิลปหัตถกรรม ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ทัศนศิลป์ จิตรกรรมลายรดน้ำประติมากรรม เครื่องเคลือบดินเผา สถาปัตยกรรม

3. ประเภทวิชาคหกรรม วิชาที่ว่าด้วยศิลปะที่เกี่ยวกับงานบ้าน ได้แก่ การเย็บปักถักร้อย การตัดเย็บเสื้อผ้า การประกอบอาหาร และการตกแต่งบ้าน ซึ่งแยกออกเป็นแผนกหรือสาขาต่างๆ ได้แก่ ผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ คหกรรมธุรกิจ อุตสาหกรรมเสื้อผ้า การออกแบบแฟชั่น ดอกไม้ประดิษฐ์

4. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ เป็นการจัดการประเภทวิชาด้านการค้าขาย ธุรกิจ รวมทั้งการประกอบการอื่นๆ ในเชิงธุรกิจและบริการ ซึ่งแยกออกเป็นแผนกหรือสาขาต่างๆ ได้แก่ การบัญชี การตลาด การขาย เลขานุการ คอมพิวเตอร์ การประชาสัมพันธ์ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การธนาคาร ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจการเงินและการจัดการ ภาษาต่างประเทศ

5. ประเภทวิชาเกษตรกรรม เป็นประเภทวิชาด้านการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ การประมง ป่าไม้ และวิชาอื่นที่เกี่ยวกับการเกษตรและผลิตผลทางการเกษตร ซึ่งแยกออกเป็นแผนกหรือสาขาต่างๆ ได้แก่ สัตวศาสตร์ พืชศาสตร์ เทคโนโลยีอาหาร การจัดการธุรกิจเกษตร เทคโนโลยีการยาง การประมง เทคโนโลยีภูมิทัศน์

คุณสมบัติของผู้ที่จะศึกษาสาขาวิชาต่างๆ มีดังนี้

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ควรเป็นผู้ที่สนใจและชอบทำงานเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องจักร ตรงไปตรงมา ไหวพริบดี ไม่รังเกียจความสกปรก มีความรับผิดชอบ มีบุคลิกภาพไม่ขัดต่ออาชีพช่าง เช่น ตาบอดสี มีความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ดี

2. ประเภทวิชาศิลปกรรม ควรเป็นผู้ที่ชอบงานศิลปะ มีแนวศิลป์ มีอารมณ์สุนทรีย์รักธรรมชาติ และความอิสระ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีโลกทัศน์ส่วนตัว

3. ประเภทวิชาคหกรรม ควรเป็นผู้ที่ชื่นชอบความสวยงาม ชอบประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ มีความอดทน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์งาน รักความสะอาด

4. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ควรเป็นผู้ที่มีความสนใจทำงานเกี่ยวกับตัวเลข มีความสนใจภาษา มีความละเอียดรอบคอบ เป็นผู้ฟังที่ดี ความจำดี ทำตามระเบียบแบบแผน มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ตรงต่อเวลา

5. ประเภทวิชาเกษตรกรรม ควรเป็นผู้ที่มีนิสัยรักธรรมชาติ ชอบการเพาะปลูกการเลี้ยงสัตว์ ชอบความอิสระ อดทน ตรงต่อเวลา รอบคอบ ชอบค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับงานทางเกษตร สุขภาพแข็งแรง ไม่รังเกียจความสกปรก

บรรณานุกรม

บรรเทิง ชลช่วยชีพ. (2533). กิจกรรมแนะแนว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
 ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). การจัดและการบริหารอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่ พิมพดี จำกัด.

แบบประเมินความคิดเห็นชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อเรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

ชื่อกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ใช้เลย

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การสอนโดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง ที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ					
2	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนา นักเรียนให้มีวิธีการเรียนนั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จ					
3	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียน ให้มีแนวทางในการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ					
4	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็น					
6	กิจกรรมเรียนสายอาชีพไว้ใช้เลย มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต					
7	ข้อความในใบความรู้ ใบบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจ ง่าย					
8	สื่อต่างๆที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย					
9	ใบบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10	การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากกากระทำของนักเรียน อย่างแท้จริง					
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561
ชุดที่ 6
ชื่อเรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ

เรื่อง	สถาบันการศึกษาอื่นๆ
ชื่อกิจกรรม	สถานศึกษาน่าสนใจ
เทคนิค	อภิปรายกลุ่ม
เวลา	1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนระบุแนวทางการศึกษาต่อสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกระเบียบการ คุณสมบัติการรับสมัครของสถานศึกษาที่รับนักเรียนที่จบช่วงชั้นที่ 3 เข้าศึกษาต่อได้

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
  - 1.1 การเตรียมตัวของครู
  - 1.2 การจัดกิจกรรม “สถานศึกษาน่าสนใจ”
  - 1.3 บทบาทของครู
  - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
  - 2.1 สารระสำคัญ
  - 2.2 จุดประสงค์
  - 2.3 สารการเรียนรู้
  - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
  - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
  - 2.6 แหล่งความรู้
  - 2.7 สื่อการเรียนรู้
3. คู่มือนักเรียน
  - ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “สถานศึกษาน่าสนใจ”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

4.1 ใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ

4.2 ใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ

4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรมสถานศึกษาน่าสนใจ

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ โดยใช้กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนแนะแนวอาชีพเรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ โดยใช้กิจกรรมสถานศึกษาน่าสนใจ

3.2 ดำเนินการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ โดยใช้กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียน ใครคิดว่าเมื่อเรียนจบช่วงชั้นที่ 3 แล้วจะไปเรียนสถานศึกษาอื่น ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพบ้าง

3.2.2 ครูถามนักเรียนที่ต้องการเรียนสถานศึกษาอื่นๆ ว่าจะเรียนสถาบันใดเพราะเหตุใด

3.2.3 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ ให้นักเรียนศึกษา

3.2.4 ครูแจกใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ ให้นักเรียนทำเป็นเวลา 10 นาที

3.2.5 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้รายงานผลการทำใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจให้เพื่อนฟัง

3.2.6 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจ พร้อมให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่าสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจคืออะไร และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีโอกาสได้รับความก้าวหน้ามากน้อยแค่ไหน

3.2.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม

สถานศึกษาน่าสนใจ

3.2.8 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ

4.2 ใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ

4.3 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพ จากกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

คู่มือครู

สำหรับการสอนแนะแนว ในชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ โดยใช้กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สารสำคัญ

นอกเหนือจากการเรียนในสายสามัญและสายอาชีพแล้ว ยังมีสถานศึกษาอื่นๆ ที่น่าสนใจที่เปิดรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาต่อ ดังนั้นนักเรียนจะต้องพิจารณาว่าสถานศึกษาเหล่านั้น สอดคล้องกับความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตนเองหรือไม่

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนระบุแนวทางการศึกษาสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญ และสายอาชีพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกระเบียบการ คุณสมบัติการรับสมัครของสถานศึกษาที่รับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาต่อได้

3. สารการเรียนรู้

นอกเหนือจากการเรียนในสายสามัญและสายอาชีพแล้ว ยังมีสถานศึกษาอื่นๆ ที่เปิดรับนักเรียนที่จบช่วงชั้นที่ 3 เข้าศึกษาต่อ ดังนี้

1. โรงเรียนเตรียมทหาร	7. โรงเรียนช่างกรรมอุททหารเรือ
2. โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ	8. วิทยาลัยนาฏศิลป์
3. โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ	9. โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

4. โรงเรียนตรียางค์ทหารบก	10. วิทยาลัยในวังหญิง
5. โรงเรียนจำอากาศ	11. วิทยาลัยในวังชาย
6. โรงเรียนช่างฝีมือทหาร	

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียน ใครคิดว่าเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วจะไปเรียนสถานศึกษาอื่น ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพบ้าง

4.1.2 ครูถามนักเรียนที่ต้องการเรียนสถานศึกษาอื่นๆ ว่าจะเรียนสถาบันใดเพราะเหตุใด

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ ให้นักเรียนศึกษา

4.2.2 ครูแจกใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ ให้นักเรียนทำเป็นเวลา 10 นาที

4.2.3 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้รายงานผลการทำใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจให้เพื่อนฟัง

4.2.4 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจ พร้อมทั้งให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่าสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจได้อย่างไร และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีโอกาสได้รับความก้าวหน้ามากน้อยแค่ไหน

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมสถานศึกษาน่าสนใจ

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 ตรวจสอบผลจากใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมสถานศึกษาน่าสนใจ

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

- 7.1 ใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ
- 7.2 ใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ
- 7.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

คู่มือนักเรียน

การเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ โดยใช้กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถามครูเกี่ยวกับสถานศึกษาอื่นๆ ที่นักเรียนสนใจ นอกเหนือจากการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ
2. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ
3. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ เป็นเวลา 10 นาที
4. ให้นักเรียนรายงานผลการทำใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ ให้เพื่อนฟัง
5. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจ พร้อมทั้งให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่าสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจคืออะไร และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีโอกาสได้รับความก้าวหน้ามากน้อยแค่ไหน
6. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ
7. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

ชื่อ - นามสกุล ..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานประกอบชุดการสอนแนะแนวอาชีพ

เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ

ภาคเรียนที่ 2

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

*****

ใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการศึกษาต่อของนักเรียน

1. สถาบันที่นักเรียนสนใจ คือ

.....

เพราะเหตุใดจึง

สนใจ.....

.....
.....

2. ที่ตั้ง

.....

.....

3. หลักสูตร

.....

.....

.....

4. สาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ

คือ.....

5. คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าศึกษา คือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. วิชาที่สอบ

.....
.....
.....
.....
.....

7. วุฒิที่ได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษา

.....

8. แนวทางการประกอบ

อาชีพ.....

.....
.....

ชื่อ - นามสกุล ..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ประกอบชุดการสอนแนะแนวอาชีพ
เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

*****

ใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ

นอกเหนือจากการเรียนในสายสามัญและสายอาชีพแล้ว ยังมีสถานศึกษาอื่นๆที่รับนักเรียนที่จบจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาต่อ ดังนี้

1. โรงเรียนเตรียมทหาร
2. โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ทหารอากาศ และทหารบก
3. โรงเรียนจำอากาศ
4. โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
5. โรงเรียนช่างกรรมอยู่ทหารเรือ
6. วิทยาลัยนาฏศิลป์
7. โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
8. วิทยาลัยในวังหญิง
9. วิทยาลัยในวังชาย ฯลฯ

โรงเรียนเตรียมทหาร

ที่ตั้ง 9 หมู่ 10 ตำบลศรีกะอาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก หลักสูตร นักเรียนเตรียมทหาร 3 ปี เป็นหลักสูตรที่จัดให้นักเรียนเตรียมทหารศึกษาต่อเนื่องจาก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่ออีก 3 ชั้นปี เป็นหลักสูตรแนวเดียวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายโดยเน้นกลุ่มวิชาซึ่งจะเป็นพื้นฐานความรู้ในการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์และรัฐศาสตร์ ในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และสถาบันระดับอุดมศึกษาทั่วไป เป็นหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมสมรรถภาพและลักษณะผู้นำทางทหารและตำรวจ เน้นการผสมผสานระหว่างความรู้กับการปฏิบัติให้เหมาะสม

กับภารกิจหน้าที่สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นหลักสูตรที่มุ่งปลูกฝังคุณธรรม ความสามัคคี และความกล้าทางจริยธรรม โดยเน้นการประพฤติปฏิบัติเป็นสำคัญ

คุณสมบัติ

1. รับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อายุไม่ต่ำกว่า 14 ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน 17 ปีบริบูรณ์
2. เป็นชายโสด มีสัญชาติไทย และบิดามารดาต้องมีสัญชาติไทยโดยกำเนิด

3. มีอวัยวะ รูปร่าง ลักษณะท่าทางเหมาะสมกับการเป็นทหาร - ตำรวจ
4. ไม่เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างตกเป็นจำเลยในคดีอาญา หรือไม่เคยต้องคำพิพากษาของศาลว่าได้ทำผิดในคดีอาญา

5. เป็นผู้ที่มีความประพฤติดี ไม่บกพร่องในศีลธรรม และไม่เป็นผู้เสพยาเสพติด

การสอบคัดเลือก แบ่งเป็น 2 รอบ คือ

1. รอบแรก เป็นการสอบภาควิชาการ ได้แก่ คณิตศาสตร์ (250 คะแนน) วิทยาศาสตร์ (250 คะแนน) ภาษาอังกฤษ (100 คะแนน) ภาษาไทยและสังคม (100 คะแนน)

2. รอบสอง จะคัดเลือกผู้สอบภาควิชาการที่ได้คะแนนสูงไว้จำนวนหนึ่ง เพื่อเข้าสอบพลศึกษา สอบสัมภาษณ์ และตรวจร่างกาย

ประโยชน์ของนักเรียนเตรียมทหาร จะได้รับเบี้ยเลี้ยงเป็นค่าอาหารวันละ 50 บาท พร้อมทั้งได้รับแจกตำราเรียน และได้เงินเดือน ดังนี้ ชั้นปีที่ 1 รออนุมัติอยู่ ชั้นปีที่ 2 ได้รับเงินเดือนเดือนละ 2,070 บาท ชั้นปีที่ 3 ได้รับเงินเดือน เดือนละ 2,190 บาท การเข้าศึกษา โรงเรียนเตรียมทหารมิได้เป็นผู้ดำเนินการในการสอบคัดเลือกนักเรียนเตรียมทหารเอง โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจจะเป็นผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกและกำหนดจำนวนรับนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในแต่ละปีแล้วส่งมา

เรียนรวมกันที่โรงเรียนเตรียมทหารเป็นเวลา 3 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษา จากโรงเรียนเตรียมทหาร (หลักสูตร 3 ปี) แล้ว นักเรียนเตรียมทหารจะต้องแยกย้ายกันไปศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยทหาร - ตำรวจ ตามเหล่าที่ได้เลือกไว้ตั้งแต่ต้น

โรงเรียนจ่าอากาศ

ที่ตั้ง 171/1 หมู่ 10 ถนนพหลโยธิน แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ. โทรศัพท์ 0-2534-3758
หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนจ่าอากาศ พ.ศ. 2539 ระยะเวลาในการศึกษา 3 ปี ในเหล่าทหารช่างอากาศ เหล่าทหารสื่อสาร และเหล่าทหารสรรพาวุธ

คุณสมบัติ

1. รับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า มีผลการเรียนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00
2. อายุไม่ต่ำกว่า 14 ปี และไม่เกิน 18 ปี
3. เป็นชายโสด มีสัญชาติไทย บิดา มารดามีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
4. รูปร่างเหมาะสมกับการเป็นทหาร อวัยวะ ตลอดจนลักษณะท่าทางบุคลิกภาพเหมาะสมแก่การเป็นทหารและไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

วิชาที่สอบ

1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย
2. ตรวจร่างกายทางการแพทย์ สอบสัมภาษณ์ และสอบพลศึกษา
3. สอบความถนัดทางทหาร

ขณะเป็นนักเรียน จะได้รับจ่ายเครื่องแบบ เครื่องใช้ต่างๆ ตามที่ทางราชการกำหนด ไม่ต้องเสียค่าบำรุงการศึกษา ได้รับเงินเดือนขณะเป็นนักเรียนจำอากาศ ชั้นปีที่ 1 เดือนละ 2,010 บาท ชั้นปีที่ 2 เดือนละ 2,260 บาท ชั้นปีที่ 3 เดือนละ 2,380 บาท ได้รับเบี้ยเลี้ยงวันละ 50 บาท ตลอดหลักสูตร ได้รับบริการต่างๆ เช่น การรักษาพยาบาล ห้องสมุด เครื่องกีฬา

เมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในกองทัพอากาศ แต่งตั้งยศเป็น จำอากาศตรี รับเงินเดือนตามอัตราที่ทางราชการกำหนด สามารถสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนทุนเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาที่ทางราชการกำหนด และเมื่อคุณสมบัตินครบถ้วนตามที่ทางราชการกำหนดสามารถสอบเลื่อนเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร

โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

ที่ตั้ง กองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือกรุงเทพ ถนนอิสรภาพ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ

โทรศัพท์ 0-2411-4547 หรือ 0-2475-5292

หลักสูตรที่เปิดสอน ดุริยางค์ทหารเรือ 6 ปี

การจัดการศึกษา โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ เป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตนายทหารชั้นประทวนพรรคพิเศษ เหล่าทหารดุริยางค์ให้แก่กองทัพเรือ โดยนักเรียนดุริยางค์ทหารเรือ จะต้องเรียนวิชาหลักๆ ได้แก่ วิชาดุริยางค์ วิชาทหารที่จำเป็นแก่การเป็นทหารเรือ และวิชาสามัญตามหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาสายอาชีพ

คุณสมบัติ

1. เป็นชาย - หญิงโสด อายุ 12 - 15 ปี สูงไม่น้อยกว่า 138 ซม.และว่ายน้ำเป็น
2. จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และได้รับอนุญาตจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองแล้ว

มารดา หรือผู้ปกครองแล้ว

3. มีสัญชาติไทย และบิดามารดา มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
4. มีรูปร่างเหมาะสมกับการเป็นทหาร ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง อวัยวะต่างๆ ไม่ขัดต่อการเป็นนักดนตรี

ดนตรี

5. ถ้ามีความสามารถพิเศษทางดนตรี จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

วิชาที่สอบ

1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย
2. ภาคความเหมาะสม จะทำการสอบเมื่อสอบผ่านภาควิชาการแล้ว ประกอบด้วย การสอบสัมภาษณ์ ปัญหาเขาวัว - ดนตรีทั่วไป ท่วงทีวาทะ พลศึกษา (วิ่งทน , ว่ายน้ำ) และตรวจโรค

สัมภาษณ์ ปัญหาเขาวัว - ดนตรีทั่วไป ท่วงทีวาทะ พลศึกษา (วิ่งทน , ว่ายน้ำ) และตรวจโรค

สิทธิที่ได้รับระหว่างศึกษา กองทัพเรือจะออกค่าใช้จ่ายในการศึกษา ค่าอาหาร ค่าเครื่องแบบและเครื่องใช้ประจำตัวบางอย่างให้ รวมทั้งจะได้รับเบี้ยเลี้ยงและเงินเดือนตามที่ทางราชการกำหนด เมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้รับประกาศนียบัตรเทียบเท่าวุฒิปประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการดนตรี และได้รับการบรรจุเข้ารับราชการทหารและแต่งตั้งยศเป็นจ่าตรี

โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

ที่ตั้ง กองดุริยางค์ทหารบก ถนนวิภาวดี แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ. 10400 โทรศัพท์ 0-2245-9378 , 0-2254-1457 ต่อ 8996 , 8995

หลักสูตรที่เปิดสอน นักเรียนดุริยางค์ทหารบก 6 ปี แบ่งเป็น 2 ตอน คือ หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น 3 ปี และนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลาย 3 ปี ศึกษาวิชาการต่างๆตามหลักสูตรทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ได้แก่ วิชาดุริยางคศาสตร์ วิชาสามัญ และวิชาทหาร

คุณสมบัติ

1. จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า เป็นชาย-หญิงโสด อายุ 12-15 ปี
2. มีสัญชาติไทย และบิดามารดา มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
3. ต้องได้รับอนุญาตจากบิดามารดา และต้องเล่นดนตรีเป็น 1 อย่าง จะเป็นดนตรีไทยหรือดนตรีสากลก็ได้ และสามารถอ่านโน้ตสากลได้พอสมควร
4. มีรูปร่างเหมาะสมกับการเป็นทหาร มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง อวัยวะต่างๆ ไม่ขัดต่อการเป็นนักดนตรี

วิชาที่สอบ

1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
2. ภาคปฏิบัติ ทดสอบความถนัดทางดนตรี สอบสัมภาษณ์ ทดสอบสมรรถภาพร่างกาย

สิทธิที่ได้รับ นักเรียนดุริยางค์ทั้งสองเหล่าเป็นนักเรียนประเภทประจำ และไป - กลับ ในระหว่างการศึกษา จะได้รับเครื่องอุปโภค บริโภค และเบี้ยเลี้ยงเป็นรายวัน วันละ 50 บาท และเงินเดือนตามชั้นปีอีก เมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้รับวุฒิปประกาศนียบัตรวิชาชีพ และได้รับการบรรจุเข้ารับราชการทหารยศสิบตรี

โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

ที่ตั้ง กองดุริยางค์ทหารอากาศ ถนนเดชะตุงคะ แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ โทรศัพท์. 0 - 2534 - 8870, 0 - 2534 - 8880, 0 - 2534 - 8890

หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ (ปวช.) 3 ปี

คุณสมบัติ

1. จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า

2. อายุไม่น้อยกว่า 14 ปี และไม่เกิน 19 ปี เป็นชาย
3. มีพื้นฐานความรู้ทางดนตรี ภาควิทยาศาสตร์และปฏิบัติในระดับเบื้องต้น

วิชาที่สอบ

1. การสอบปฏิบัติเครื่องดนตรีตามความถนัด ผู้ผ่านการสอบปฏิบัติจะได้เข้าสอบภาควิชาการต่อไป
2. การสอบภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
3. การตรวจสอบร่างกายทางการแพทย์
4. สอบความถนัด สอบพลศึกษา และสอบสัมภาษณ์

เมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ และได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นทหารยศจำอากาศ

โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

ที่ตั้ง 3/1 ซอยพหลโยธิน 30 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ. 10900 โทรศัพท์ 0-2511-0117 , 0-2511-0618 , 0-2511-0716 , 0-2930-3480

หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 ปี

สาขาวิชาที่เปิดสอน มี 9 สาขาวิชา ได้แก่ ช่างซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล ช่างเครื่องมือกลช่างเชื่อมโลหะ ช่างยานยนต์ ช่างเครื่องกลอุตสาหกรรม ช่างเครื่องกลเกษตร ช่างไฟฟ้ากำลังช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเมคคาทรอนิกส์

คุณสมบัติ

1. จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า โดยมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00
2. เป็นชายโสด อายุ 15 – 18 ปี มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
3. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ไม่เป็นโรคที่ขัดต่อการเป็นทหาร

วิชาที่สอบ

1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และสังคมศึกษา
2. ภาคปฏิบัติ ทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย (สอบยิมนาสติก และกรีฑา)
3. สอบสัมภาษณ์ ดูลักษณะท่าทีวาจา บุคลิกภาพ ไหวพริบ ความสมบูรณ์และความสมส่วนของร่างกาย
4. ตรวจร่างกาย

สิทธิระหว่างเป็นนักเรียน ได้รับเบี้ยเลี้ยงวันละ 58 บาท ได้รับวัสดุฝึกและศึกษาตลอดหลักสูตรตำราเรียนและบริการห้องสมุด การรักษาพยาบาล โดยไม่คิดมูลค่า

เมื่อสำเร็จการศึกษา ทางราชการจะบรรจุเข้ารับราชการในกองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพอากาศ กองทัพบก กองทัพอากาศ และส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม ได้รับเงินเดือนอัตราขั้นต้นตามวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ

โรงเรียนช่างกรรมอุตสาหกรรมเรือ

ที่ตั้ง กองการศึกษา กรมพัฒนาการช่าง กรรมอุตสาหกรรมเรือ ถนนอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ

โทรศัพท์. 0 - 2475 - 5419 , 0 - 2475 - 4069

หลักสูตร เปิดสอนหลักสูตร 3 ปี ประกอบด้วย 4 สาขาอาชีพ คือ ช่างต่อเรือ ช่างกลโรงงาน

ช่างไฟฟ้า และช่างการอยู่

คุณสมบัติ

1. จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า
2. เป็นชายโสด อายุ 15 - 18 ปี มีสัญชาติไทย และบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิดต้องมีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
3. ไม่เป็นผู้เสพยาเสพติด เป็นผู้มีความประพฤติดี ไม่บกพร่องในศีลธรรม

วิชาที่สอบ

1. วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย (วิชาละ 100 คะแนน) ความรู้ทั่วไป ความถนัดทางการช่าง
2. สอบพลศึกษา (ว่ายน้ำ 50 เมตร, วิ่ง 800 เมตร, ยึดพื้น 22 ครั้ง, ลูกนั่ง 35 ครั้ง)
3. สัมภาษณ์และตรวจร่างกาย

สิทธิที่นักเรียนได้รับ เบี้ยเลี้ยงในระหว่างเรียนและฝึกงานตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

เมื่อสำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ทางราชการกำหนด จะได้รับการจ้างตาม

สัญญาจ้าง โดยได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่ราชการกำหนด เพื่อเป็นพนักงาน

ราชการของกองทัพเรือ

วิทยาลัยนาฏศิลป์ ในสังกัดกรมศิลปากร

ที่ตั้ง ปัจจุบันมีทั้งหมด 12 แห่ง คือ

1. วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ	7. วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์
2. วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่	8. วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี
3. วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง	9. วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี
4. วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช	10. วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง
5. วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด	11. วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี
6. วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย	12. วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา

หลักสูตร แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. นาฏศิลป์ชั้นต้น 3 ปี รับผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อายุไม่เกิน 14 ปีบริบูรณ์ เข้าศึกษา

จบแล้วได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ขั้นต้น (เทียบเท่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)

2. นาฏศิลป์ชั้นกลาง 3 ปี รับผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า อายุไม่เกิน 17 ปี เข้าศึกษา จบแล้วได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง (เทียบเท่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6)

3. นาฏศิลป์ชั้นสูง 2 ปี รับผู้ที่จบนาฏศิลป์ชั้นกลางเข้าศึกษา จบแล้วได้รับประกาศนียบัตร

นาฏศิลป์

ชั้นสูง

4. หลักสูตรปริญญาตรี 2 ปี รับผู้จบนาฏศิลป์ชั้นสูงเข้าศึกษา จบแล้วได้รับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิตของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

คุณสมบัติ

1. ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาที่วิทยาลัยนาฏศิลป์นั้น ควรเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี ร่างกาย ใบหน้า กระจ่างเสียงเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เลือกเรียน

2. มีศิลปะนิสัย หมายความว่า ต้องรักและสนใจ มีความถนัดในวิชาศิลปะที่จะเลือก และมีพื้นฐานความรู้ในวิชาศิลปะที่เลือกพอสมควร

สาขาที่เปิดสอน แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น เปิดรับ 3 สาขา คือ

1.1 สาขานาฏศิลป์ไทย แบ่งเป็น 5 วิชา (เลือกเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง) คือ โขน (พระ), โขน (ยักษ์), โขน (ลิง), ละคร (พระ) และ ละคร (นาง)

1.2 สาขาดุริยางค์ไทย แบ่งเป็น 3 สาขาวิชา คือ ปี่พาทย์ เครื่องสาย และ คีตศิลป์

1.3 สาขาศิลปะสากล แบ่งเป็น 3 สาขาวิชา คือ ดุริยางค์สากล คีตศิลป์สากล และนาฏศิลป์สากล (บัลเลต์)

2. ระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง เปิดรับ 3 สาขา คือ นาฏศิลป์ไทย สาขาดุริยางค์ไทย และศิลปะสากล วิชาที่สอบ

1. สอบวิชาสามัญ 40% นาฏศิลป์ขั้นต้น สอบวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต นาฏศิลป์ชั้นกลาง สอบวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ความรู้เกี่ยวกับศิลปะ

2. สอบสัมภาษณ์ 60% ทดสอบศิลปะนิสัยในด้านความพร้อม ความถนัดและความสนใจทางศิลปะ แนวทางการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ

ระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น สามารถเรียนต่อในระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง โดยไม่ต้องสอบใหม่ หรือเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาอื่นๆ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง สามารถศึกษาต่อในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงได้ โดยไม่ต้องสอบใหม่ หรืออาจจะออกไปประกอบอาชีพ เช่น ศิลปิน นักดนตรี หรือประกอบอาชีพอิสระอื่นๆระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ หรือประกอบอาชีพ รับราชการครู ศิลปิน ประชาสัมพันธ์ ฯลฯ หรืออาชีพอิสระอื่นๆ ได้ระดับปริญญาตรีสามารถรับราชการ ศิลปิน นักแสดง หรือประกอบอาชีพอื่นๆ ได้

โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ที่ตั้ง 200 ถ.งามวงศ์วาน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ. 10900 โทรศัพท์ 0-2590-5598 , 0-2590-5599

หลักสูตร 3 ปี เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทย์ - คณิต และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และพร้อมทั้งได้เพิ่มบางวิชาของโรงเรียนเข้าไป เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของการไฟฟ้า

คุณสมบัติ

1. เป็นชายโสด อายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี และไม่เกิน 17 ปีบริบูรณ์
2. จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00
3. ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง สายตาสอดคล้อง สูง 160 เซนติเมตร น้ำหนัก 46 กก. และไม่มากกว่า 80 กก. วัตรอบอกอย่างต่ำ 73 เซนติเมตร วัยน้ำเป็น ไม่กลัวความสูง สามารถปฏิบัติงานบนยอดเสาไฟฟ้า และที่สูงๆ ได้ (จะทดสอบการปีนเสาคอนกรีต เฉพาะผู้ที่ผ่านข้อเขียนแล้ว) ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ และต้องผ่านการตรวจของแพทย์ประจำการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

วิชาที่สอบ

1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ
2. ภาคปฏิบัติ ทดสอบสมรรถภาพทางด้านร่างกาย ได้แก่ ทดสอบภาวะทางจิตใจบนเสาไฟที่ระดับความสูง 10 เมตร ดันพื้น 25 ครั้ง ลูกนั่ง 35 ครั้ง วิ่ง 1,200 เมตร ทดสอบความถนัดทางช่างและตรวจร่างกาย

เมื่อสำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับเข้าทำงานในการไฟฟ้าฯ และจะต้องทำงานในการไฟฟ้าฯ ไม่น้อยกว่า 3 เท่าของจำนวนปีที่เรียน มิฉะนั้นจะต้องจ่ายค่าเสียหายให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตามที่ระบุไว้ในสัญญา

วิทยาลัยในวัง (หญิง)

ที่ตั้ง ฝ่ายพระราชฐานชั้นใน พระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ โทรศัพท์. 0 - 2224 - 9477 - 80 ต่อ 8471, 5708

หลักสูตร มี 3 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตรดอกไม้สดและดอกไม้แห้ง
2. หลักสูตรการปักสะดึง
3. หลักสูตรอาหารและขนม

ระยะเวลาในการศึกษา

ภาคเรียนที่ 1 เรียนตั้งแต่ 20 พฤษภาคม - 19 ตุลาคม ของทุกปี

ภาคเรียนที่ 2 เรียนตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน - 31 มีนาคม ของทุกปี

คุณสมบัติ เพศหญิงอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6 และต้องผ่านการ
สัมภาษณ์

วิชาที่สอบ จะทำการสอบสัมภาษณ์เพียงอย่างเดียว ไม่มีการสอบข้อเขียน

วิทยาลัยในวังชาย

ที่ตั้ง โรงเรียนผู้ใหญ่พระตำหนักสวนกุหลาบ (วิทยาลัยในวังชาย) อาคารหอניתเทศทักษิณาในพระบรมราช
วัง ถ.หน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ. 10200โทรศัพท์ 0-2224-3308
หลักสูตร วิชาเอกละ 800 ชั่วโมง วิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี วิชาละ 100 ชั่วโมง
สาขาที่เปิดสอน ให้เลือกเรียน 1 สาขาวิชา ได้แก่ สาขางานเขียน งานปั้นปูนสด งานแกะสลักงานประดับ
มุก งานปักจักรอุตสาหกรรม งานเครื่องปั้นดินเผา งานลายรดน้ำ และงานเบญจรงค์นอกจากนี้ยังต้องเรียน
หลักสูตรวิชาบังคับอีก 1 สาขา และหลักสูตรวิชาเลือกเสรีอีก 1 วิชา ดังนี้
หลักสูตรวิชาบังคับ ได้แก่ สาขางานดนตรีในพิธีหลวง (100 ชั่วโมง)
หลักสูตรวิชาเลือกเสรี เลือกเรียน 1 วิชา วิชาละ 100 ชั่วโมง ได้แก่ งานลงลักปิดทอง
งานวาดเส้น งานสีน้ำ งานลงลายหินอ่อน และงานแทงหยวก

คุณสมบัติ

1. สำเร็จการศึกษาอย่างต่ำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า
2. เป็นชายอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี ขึ้นไป (งานปักจักรรับเฉพาะผู้หญิง)
3. มีความสนใจและถนัดทางช่างศิลปกรรมไทย

วิชาสอบ สอบสัมภาษณ์ ผู้สอบผ่านสัมภาษณ์แล้วจึงจะสอบวิชาวาดเส้น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับศิลปะ และ
วิชาเฉพาะสาขา เช่น สาขางานเขียน งานลายรดน้ำ งานประดับมุก และงานปักจักร สอบออกแบบ
ลวดลายไทย สาขางานปั้น สอบออกแบบปั้น สาขางานแกะสลัก สอบออกแบบแกะสลัก เป็นต้น

บรรณานุกรม

บัณฑิตแนะแนว. (2547). เส้นทางสู่นาคตเมื่อจบ ม.3. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่บริษัทธรรมสาร จำกัด

แบบประเมินความคิดเห็นชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อเรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ

ชื่อกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การสอนโดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง ที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ					
2	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนา นักเรียนให้มีวิธีการเรียนนั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จ					
3	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียน ให้มีแนวทางในการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ					
4	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็น					
6	กิจกรรมสถานศึกษาน่าสนใจ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต					
7	ข้อความในใบความรู้ ใบบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจ ง่าย					
8	สื่อต่างๆที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย					
9	ใบบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10	การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากกากระทำของนักเรียน อย่างแท้จริง					
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ชุดที่ 7

ชื่อเรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ

เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ

ชื่อกิจกรรม อาชีพกับอาเซียน

เทคนิค อภิปรายกลุ่ม

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกอาชีพที่สามารถเดินทางเข้าไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดกับประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้
3. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของเด็กรุ่นใหม่ในยุคของประชาคมอาเซียนได้

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง

- 1.1 การเตรียมตัวของครู
- 1.2 การจัดกิจกรรม “อาชีพกับอาเซียน”
- 1.3 บทบาทของครู
- 1.4 สื่อการเรียนรู้

2. คู่มือครู

- 2.1 สารสำคัญ
- 2.2 จุดประสงค์
- 2.3 สารการเรียนรู้
- 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
- 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
- 2.6 แหล่งความรู้
- 2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “อาชีพกับอาเซียน”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

4.1 ใบงาน เรื่อง อาชีพกับอาเซียน

4.2 ใบความรู้ เรื่อง อาชีพในอาเซียน

4.3 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพ จากกิจกรรม “อาชีพกับอาเซียน”

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพในอาเซียน

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพเรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพกับอาเซียน

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านอาชีพ เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพกับอาเซียน ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียน สมาชิกประชาคมอาเซียนมีกี่ประเทศอะไรบ้าง

3.2.2 ครูถามนักเรียนมีอาชีพใดบ้างที่เป็นแรงงานฝีมือสามารถเดินทางเข้าทำงานได้ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

3.2.3 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง อาชีพกับอาเซียน ให้นักเรียนศึกษา

3.2.4 ครูแจกใบงาน เรื่อง อาชีพกับอาเซียน ให้นักเรียนทำเป็นเวลา 10 นาที

3.2.5 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้รายงานผลการทำใบงาน เรื่อง อาชีพกับอาเซียน ให้เพื่อนฟัง

3.2.6 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามอาชีพที่นักเรียนสนใจ พร้อมให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่าอาชีพที่นักเรียนสนใจคืออะไร และมีเส้นทางการศึกษาอย่างไร ให้ไปถึงเป้าหมาย

3.2.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมอาชีพกับอาเซียน

3.2.8 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม อาชีพกับอาเซียน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง อาชีพกับอาเซียน

4.2 ใบความรู้ เรื่อง อาชีพกับอาเซียน

4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม อาชีพกับอาเซียน

คู่มือครู

สำหรับการสอนแนะแนว ในชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรมอาชีพกับอาเซียน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สารสำคัญ

นอกจากนักเรียนสามารถบอกอาชีพที่สามารถเคลื่อนย้ายทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนแล้ว ยังมีอาชีพอื่นๆ ที่น่าสนใจ นักเรียนจะต้องพิจารณาว่ามีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากกลุ่มอาชีพเหล่านั้นสอดคล้องกับความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตนเองหรือไม่ นักเรียนบอกผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกกลุ่มอาชีพที่สามารถเข้าไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนพร้อมทั้งเส้นทางการศึกษาต่อเพื่อประกอบอาชีพในกลุ่มนั้นได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้

3. สารการเรียนรู้

อาชีพกับอาเซียน คือ อาชีพที่สามารถเคลื่อนย้ายเข้าทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนทั้งหมด 8 อาชีพช่างฝีมือ ผลจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 ณ เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ได้กำหนดให้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements : MRAs) ด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพหลัก เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพ หรือแรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษของอาเซียนได้อย่างเสรี ด้านคุณสมบัติในสาขาอาชีพหลัก เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้าย นักวิชาชีพ แรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษได้อย่างเสรี ข้อตกลงเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงาน ฝีมือไปทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้อย่างเสรี

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียน ใครทราบบ้างว่ามีอาชีพอะไรบ้างที่สามารถเคลื่อนย้ายเข้าทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน

4.1.2 ครูถามนักเรียนถึงผลกระทบต่อประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพราะเหตุใด

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง อาชีพกับอาเซียน ให้นักเรียนศึกษา

4.2.2 ครูแจกใบงาน เรื่อง อาชีพกับอาเซียน ให้นักเรียนทำเป็นเวลา 10 นาที

4.2.3 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้รายงานผลการทำใบงาน เรื่อง อาชีพกับอาเซียน ให้เพื่อนฟัง

4.2.4 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามอาชีพที่นักเรียนสนใจ พร้อมทั้งให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่าอาชีพที่นักเรียนสนใจคืออะไร มีเส้นทางศึกษาอย่างไรให้ไปถึงเป้าหมาย

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมอาชีพกับอาเซียน

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม อาชีพกับอาเซียน

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 ตรวจสอบผลจากใบงาน เรื่อง อาชีพกับอาเซียน

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมอาชีพกับอาเซียน

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

- 7.1 ใบงาน เรื่อง อาชีพกับอาเซียน
- 7.2 ใบความรู้ เรื่อง อาชีพกับอาเซียน
- 7.3 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพ จากกิจกรรม อาชีพกับอาเซียน

คู่มือนักเรียน

การเรียนรู้แนะแนว โดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพกับอาเซียน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถามครูเกี่ยวกับสถานศึกษาอื่นๆ ที่นักเรียนสนใจ นอกเหนือจากการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ
2. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง อาชีพกับอาเซียน
3. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง อาชีพกับอาเซียน เป็นเวลา 10 นาที
4. ให้นักเรียนรายงานผลการทำใบงาน เรื่อง อาชีพกับอาเซียน ให้เพื่อนฟัง
5. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามอาชีพที่นักเรียนสนใจ พร้อมทั้งให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่าอาชีพที่นักเรียนสนใจคืออะไร และมีเส้นทางการศึกษาอย่างไรเพื่อให้ไปถึงอาชีพที่ต้องการ
6. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม อาชีพกับอาเซียน
7. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม อาชีพกับอาเซียน

ชื่อ - นามสกุล ..... ชั้น..... เลขที่.....

ใบงานประกอบชุดการสอนแนะแนวอาชีพ

เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ

ภาคเรียนที่ 2

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

*****

ใบงาน เรื่อง อาชีพกับอาเซียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนสรุปคุณสมบัติของอาชีพต่างๆที่สามารถเดินทางเข้าไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนได้

1. อาชีพ	คุณสมบัติวิชาชีพ..... ....
2. อาชีพ	คุณสมบัติวิชาชีพ..... ....
3. อาชีพ	คุณสมบัติวิชาชีพ..... ....
4. อาชีพ	คุณสมบัติวิชาชีพ..... ....
5. อาชีพ	คุณสมบัติวิชาชีพ..... ....
6. อาชีพ	คุณสมบัติวิชาชีพ..... ....
7. อาชีพ	คุณสมบัติวิชาชีพ..... ....
8. อาชีพ	คุณสมบัติวิชาชีพ..... ....

2. นักเรียนสรุปผลกระทบที่อาจเกิดกับประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและคุณสมบัติของเด็กในยุคประชาคมอาเซียน

- ผลกระทบที่อาจเกิดกับประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

.....
.....
.....
.....
.....

- คุณสมบัติของเด็กในยุคประชาคมอาเซียน

.....
.....
.....
.....
.....

3. ในฐานะที่นักเรียนเป็นเยาวชนของประเทศ นักเรียนมีวิธีเตรียมความพร้อมให้ตนเองอย่างไร เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

.....
.....
.....
.....
.....

4. ข้อคิดและประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการศึกษาใบความรู้กิจกรรม อาชีพกับอาเซียน

.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ - นามสกุล ..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ประกอบชุดการสอนแนะอาชีพ

เรื่อง อาชีพในโลกกว้าง

ภาคเรียนที่ 2

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

*****

ใบความรู้ เรื่อง อาชีพในโลกกว้าง

“อาชีพกับอาเซียน”

8 วิชาชีพที่สามารถย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี

ผลจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 ณ เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ได้กำหนดให้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements : MRAs) ด้าน คุณสมบัติในสาขาวิชาชีพหลัก เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพ หรือแรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษของอาเซียนได้อย่างเสรี ด้านคุณสมบัติในสาขาอาชีพหลัก เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้าย นักวิชาชีพ แรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษได้อย่างเสรี ข้อตกลงเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงาน ฝีมือไปทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้อย่างเสรี ได้กำหนดครอบคลุม 8 อาชีพ และก็มีข่าวว่าอาจจะมีการเพิ่มจำนวนอาชีพขึ้นมาอีกในลำดับถัดไป สำหรับ 8 อาชีพที่มีข้อตกลงกันแล้วให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานได้อย่างเสรี ได้แก่

- อาชีพวิศวกร (Engineering Services)
- อาชีพพยาบาล (Nursing Services)
- อาชีพสถาปนิก (Architectural Services)
- อาชีพการสำรวจ (Surveying Qualifications)
- อาชีพนักบัญชี (Accountancy Services)
- อาชีพทันตแพทย์ (Dental Practitioners)
- อาชีพแพทย์ (Medical Practitioners)
- อาชีพการบริการ/การท่องเที่ยว (Tourism)

สถาปนิก

สถาปนิก (อังกฤษ: Architect) คือบุคคลผู้เกี่ยวข้องในการออกแบบ และ วางแผน ในการก่อสร้าง หรือที่เรียกว่างานสถาปัตยกรรม โดยสถาปนิก จะเป็นผู้ที่เข้าใจในมาตรฐานการก่อสร้างของอาคาร เข้าใจถึงหน้าที่ใช้สอยของอาคารนั้น รวมถึงวัสดุที่จะนำมาเป็นส่วนประกอบของสิ่งก่อสร้างนั้น สถาปนิก จำเป็นต้องได้รับการศึกษาทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ และได้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพสถาปัตยกรรม ถึงจะสามารถทำงานในวิชาชีพสถาปนิกได้ ซึ่งคล้ายกับการทำงานในสาขาวิชาชีพอื่น

จรรยาบรรณ

- 1.ต้องทำงานโดยซื่อสัตย์ ไม่ทิ้งงานหากไม่มีเหตุ อันควร
- 2.ห้ามใช้แบบที่เคยออกแบบมาแล้วให้คนอื่น ยก เว้นเจ้าของเดิมจะอนุญาต
- 3.ไม่ตรวจงานสถาปนิกอื่น เว้นแต่จะแจ้งให้สถาปนิกนั้นทราบก่อน
- 4.ไม่หางานโดยลัดหรือประกวดค่าแบบ
- 5.ไม่แย่งงานสถาปนิกอื่น จริยธรรมในวิชาชีพสถาปัตยกรรมที่สำคัญประการหนึ่งคือ การไม่ไปก้าวก่ายในงานออกแบบที่สถาปนิกคนอื่นกำลังทำอยู่ ซึ่งถือเป็นมรรยาทในการประกอบวิชาชีพ ดังนั้นก่อนที่สถาปนิกจะรับงานควรจะถามเจ้าของงานก่อนว่างานที่ให้ออกแบบนั้น เคยให้สถาปนิกคนใดทำแล้วหรือยัง เพื่อไม่ให้เกิดกรณีทำงานออกแบบซ้ำซ้อนกันกับสถาปนิกคนอื่น ๆ อันจะทำให้เกิดความบาดหมางใจกัน และทำให้การปฏิบัติวิชาชีพนี้ไม่โปร่งใส อันจะทำให้จริยธรรมในหมู่สถาปนิกด้วยกันเองด้อยลง
- 6.ห้ามกินค่าคอมมิชชั่น สถาปนิกไม่ควรรับค่าตอบแทนจากบริษัทผู้ผลิตวัสดุก่อสร้างหรือผู้รับเหมา (commission) ถ้าสถาปนิกไม่ทำตามก็จะมีโทษจากคณะกรรมการ ควบคุมการประกอบวิชาชีพ

การบริการ การท่องเที่ยว

การบริการ การท่องเที่ยว เป็นอาชีพที่แนะนำการท่องเที่ยว และให้การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ เช่น การกิน ที่พัก เป็นต้น มีหลากหลายอาชีพ มีความสามารถทางภาษา

จรรยาบรรณ

1. ใช้ภาษาที่ไพเราะ สละสลวย ระวังหู และพูดในแง่บวก
2. มีกิริยาวางใจ และท่าทางที่ให้เกียรติลูกค้า แต่ไม่มากเกินไปจนน่าเกลียด
3. เรียกชื่อเขาให้ถูกต้อง ชัดเจน และจำได้เสมอ
4. จงแน่ใจว่าคุณสามารถรักษาคำมั่นสัญญาได้ก่อนที่จะให้คำมั่นสัญญา
5. ให้บริการที่ดีสม่ำเสมอ ชี้แจงให้ลูกค้าทราบถึงสิทธิ และสิ่งที่ควรปฏิบัติ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของลูกค้า
6. รักษาความลับของลูกค้า และของบริษัท

นักบัญชี

การบัญชี หมายถึง กระบวนการจัดการในส่วนของบริษัทรายการทางการค้า ได้แก่ การเขียนบันทึกรายการทางการค้า การจำแนกแยกประเภทหมวดหมู่ทางการค้า การสรุปผลการดำเนินงาน รวมถึงไปถึงการวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูลของนักบัญชี

จรรยาบรรณ

1. ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity)
2. ความเที่ยงธรรม (Objectivity)
3. ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบ (Professional Competence and Due Care)
4. การรักษาความลับ (Confidentiality)
5. การปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ (Professional Behavior)
6. ความโปร่งใส (Transparency)
7. ความเป็นอิสระ (Independence)
8. มาตรฐานในการปฏิบัติงาน (Professional Standards)
9. ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน (Accountability)

ทันตแพทย์

ทันตแพทยศาสตร์ (อังกฤษ : dentistry) เป็นสาขาวิชาที่ประเมิน วินิจฉัย ป้องกัน และรักษาโรค ความผิดปกติ หรือภาวะในช่องปาก บริเวณใบหน้าขากรรไกร และ/หรือบริเวณใกล้เคียงและโครงสร้าง อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และผลกระทบต่อร่างกายมนุษย์ บุคคลที่ประกอบอาชีพที่กระทำหัตถการดังกล่าวจะ เรียกว่า ทันตแพทย์ (dentist)

จรรยาบรรณ

1. มีเมตตาจิตแก่คนไข้ ไม่เลือกชั้นวรรณะ
2. มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ยกตนข่มท่าน
3. มีความละเอียด เกรงกลัวต่อบาป
4. มีความละเอียดรอบคอบ สุขุม มีสติใคร่ครวญเหตุผล
5. ไม่โลภเห็นแก่ลาภของผู้ป่วยแต่ฝ่ายเดียว
6. ไม่โอ้อวดวิชาความรู้ให้ผู้อื่นหลงเชื่อ
7. ไม่เป็นคนเกียจคร้าน เผลอเรอ มก่ง่าย
8. ไม่ลู่อำนาจแก่อคติ 4 คือ ความลำเอียงด้วยความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง
9. ไม่หวั่นไหวต่อสิ่งที่เป็นโลกธรรม 8 คือ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข และความเสื่อม
10. ไม่มีสันดานชอบความมัวเมาในหม้อบายมุข

แพทย์

แพทย์ (อังกฤษ: physician, doctor) หรือภาษาพูดว่า “หมอ” ในบางพื้นที่ตามชนบท อาจเรียก แพทย์ว่า “หมอใหญ่” เพื่อกันสับสนกับพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่อื่นในทางด้านสาธารณสุข แพทย์มีหน้าที่ ซักถามประวัติ ตรวจร่างกาย และส่งตรวจวินิจฉัยเพิ่มเติม เพื่อสั่งการรักษาหรือให้การรักษาโรค ส่งเสริม ฟื้นฟูสุขภาพ ให้แก่ผู้ป่วย ร่วมกับบุคลากรด้านสุขภาพอื่นๆ

จรรยาบรรณ

1. เน้นประโยชน์ผู้ป่วยสูงสุด (beneficence)
2. สิ่งที่จะต้องเน้นไม่ให้ผู้ป่วยได้รับอันตรายใดๆ เพิ่มขึ้น (Non-maleficence)
3. ผู้ป่วยมีสิทธิอันชอบทำที่จะรู้สาเหตุและอาการป่วยของตัวเองและเลือกวิธีการรักษาตามความเหมาะสม (Autonomy)
4. การรักษาต้องอาศัยความบริสุทธิ์ยุติธรรมไปตามสมมุติฐานของโรคของผู้ป่วยแต่ละคนอย่างแท้จริง

(Justice)

5. ทั้งผู้รักษาหรือผู้ดูแลพยาบาลและคนไข้ต่างมีเกียรติและสมควรได้รับการปฏิบัติต่อกันอย่างมีเกียรติ (dignity)

6. แพทย์และพยาบาลต้องไม่ปิดอาการป่วยต่อผู้ป่วย และควรให้ผู้ป่วยรับรู้ความหนักเบาของอาการป่วยตามความ จริง แต่ทั้งนี้ ต้องดูความเหมาะสมอย่างอื่นประกอบ เช่น สภาพจิตผู้ป่วยด้วย

วิศวกรรม

วิศวกรรมศาสตร์ เป็นสาขาความรู้และวิชาชีพเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ประยุกต์วิทยา (เทคโนโลยี), วิทยาศาสตร์และความรู้ทางคณิตศาสตร์เพื่อการใช้ประโยชน์จากกฎทางธรรมชาติและทรัพยากรทางกายภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด, เพื่อช่วยในการออกแบบและประยุกต์ใช้ วัสดุ, โครงสร้าง, เครื่องจักร, เครื่องมือ, ระบบ และ กระบวนการ เพื่อการตอบสนองต่อจุดประสงค์ที่ต้องการได้อย่างปลอดภัยและเชื่อถือได้ American Engineers' Council for Professional Development

จรรยาบรรณ

1. หลีกเลี่ยงไม่รับงานที่จะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม และความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ ของผู้ว่าจ้างกับผลประโยชน์ของสาธารณชน
2. ทำงานให้สอดคล้องกับหลักปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมที่เป็นที่ยอมรับโดยให้ระมัดระวังในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยของชีวิต และสุขภาพของคนงาน และสาธารณชน รวมถึงทรัพย์สินซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบจากงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน
3. พยายามป้องกันความเสียหายที่จะเกิดแก่สาธารณชน โดยการแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ทราบถึงสถานการณ์อันอาจจะก่อให้เกิดอันตรายแก่สาธารณชนขึ้นได้
4. จัดการเผยแพร่ข่าวสารอันเป็นเท็จ หรือข่าวสารที่ขยายเกินความจริง หรือไม่ยุติธรรม
5. มีส่วนร่วมในการอภิปรายในที่สาธารณะ เกี่ยวกับเรื่องทางวิศวกรรมในขอบเขตที่ตนเชี่ยวชาญ ทั้งนี้โดยพิจารณาแล้วเห็นว่ากรกระทำเช่นนี้จะเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของสาธารณชน

นักสำรวจ

นักสำรวจ เป็นอาชีพเกี่ยวกับการสำรวจในด้านต่างๆ เช่น การสำรวจด้านทรัพยากรทางธรรมชาติ ทั้งบนบก และในน้ำ และยังรวมไปถึงการสำรวจสิ่งที่อยู่นอกโลกด้วย ในเรื่องของรายได้ คาดว่าน่าจะเป็นต่อชิ้นงาน หรือโปรเจกต์ที่ทำการสำรวจมากกว่าที่จะคิดเป็นเดือน และอาจมีค่าสวัสดิการระหว่างทำการสำรวจด้วยก็ได้ เดิมทีอาชีพนี้ก็มีค่าตอบแทนสูงอยู่แล้ว ยิ่งเปิดอาเซียนค่าตอบแทนก็จะยิ่งสูงขึ้นไปอีก

จรรยาบรรณ

1. มีความอดทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ
2. การกินอยู่ง่ายๆ
3. มีความรอบคอบในการทำงาน
4. มีความซื่อสัตย์ต่องาน
5. ทำตัวให้เข้ากับชาวบ้านได้ โดยใช้หลักจิตวิทยา
6. มีความสามัคคีในหมู่คณะ
7. ตั้งตัวในการทำงานตลอดเวลา
8. หมั่นสังเกตและปรับปรุงการทำงานอยู่เสมอ

พยาบาล

พยาบาลวิชาชีพ หมายถึง บุคคลธรรมดาที่ผ่านการทดสอบเพื่อเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาล และได้รับการ ประเมินโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพพยาบาลของประเทศแหล่ง กำเนิด (Country of Origin) ว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติทางด้านเทคนิค จริยธรรม และกฎหมาย ที่จะประกอบวิชาชีพพยาบาล และขึ้นทะเบียนและ/หรือได้รับใบอนุญาตสำหรับการประกอบวิชาชีพดังกล่าวจาก หน่วยงานผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพพยาบาลของประเทศแหล่งกำเนิด (Country of Origin) นั้น ทั้งนี้ คาดว่า พยาบาลวิชาชีพไม่รวมถึงพยาบาลเทคนิค

จรรยาบรรณ

1. ประกอบวิชาชีพด้วยความมีสติ ตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
2. ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคตามสิทธิมนุษยชน โดยไม่คำนึงถึง เชื้อชาติ ศาสนา และสถานภาพของบุคคล
3. ละเว้นการปฏิบัติที่มีอคติ และการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน
4. พึงเก็บรักษาเรื่องส่วนตัวของผู้รับบริการไว้เป็นความลับ เว้นแต่ด้วยความยินยอมของผู้นั้นหรือเมื่อต้องปฏิบัติตามกฎหมาย
5. พึงปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการวินิจฉัยและการแก้ไขปัญหาสุขภาพอนามัยอย่างเหมาะสมแก่สภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน
6. พึงป้องกันภัยอันตรายอันจะมีผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

และการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรีในกลุ่ม 8 อาชีพนั้น มีผลดีต่อไทยไม่น้อย เพราะในภาพรวม สถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาในไทยมีศักยภาพในด้านการผลิตบุคลากรในสายวิชาชีพทั้ง 8 ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งทำให้ผู้จบ การศึกษาในสายวิชาชีพทั้ง 8 ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีจนถึงปริญญาเอกมี ตลาดงานที่เปิดกว้างมากขึ้น

จากเดิมที่ตลาดมีแค่การให้บริการประชาชน 63 ล้านคน เป็นตลาดของประชาชนร่วม 600 ล้าน คนใน 10 ประเทศ อาเซียน นอกจากนั้น ประเทศเหล่านั้นรวมทั้งไทยอยู่ในทิศทางที่กำลังเติบโตทางด้าน เศรษฐกิจทั้ง ลีน เร็วบ้าง ช้าบ้าง และโดย ภาพรวมคุณภาพของผู้จบวิชาชีพทั้ง 8 ในไทยก็สูงอยู่ในระดับ แลหน้าของประเทศอาเซียน ทำให้โอกาสในการหางานมีสูง

ในขณะที่คนไทยสามารถไปทำงานในประเทศอาเซียนได้อย่างเสรีนั้น สภาวิชาชีพ หรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ มาตราฐานของอาชีพทั้ง 8 นั้น คงต้องมีการดำเนินการอย่างเข้มแข็งรัดกุมเป็นอย่างมาก เพื่อรักษามาตราฐานของผู้จบวิชาชีพ ในสาขาอาชีพนั้นๆ ในไทยให้คงเดิม หรือยกระดับให้สูงขึ้นไปอีก ป้องกันมิให้เกิดการอ่อนด้อยในเรื่องมาตราฐานของ องค์กรในการผลิตคน บางแห่งที่อาจใช้โอกาสนี้เพิ่ม รายได้ในการผลิตคนในวิชาชีพเหล่านั้น จำนวนมากเพื่อตอบสนอง ตลาดที่ใหญ่ขึ้น มิฉะนั้นอาจส่งผล กระทบทางลบโดยรวมอีกปัญหาที่อาจจะตามมาอีกอย่างคือ บางวิชาชีพไทยเริ่มจะเข้าสู่วิกฤตการขาด แคลนอาจารย์ เช่น ทันตแพทย์ ถ้าแก้ปัญหาไม่ ทันท่วงทีในเวลาอีกสามถึงห้าปีข้างหน้า ไทยจะมีปัญหา เรื่องการสร้างบุคลากรรุ่นใหม่ในสายวิชาชีพทันตแพทย์อย่างแน่นอน

ขณะเดียวกัน ก็ต้องระวังดูแลในเรื่องมาตราฐานของคนจากประเทศต่างๆ ในอาเซียนที่เข้ามา ประกอบอาชีพทั้ง 8 อาชีพ ในไทยด้วยเช่นกัน เพราะอาจจะมีผู้มาจากประเทศอื่นที่มากประกอบอาชีพใน ไทยมีปัญหาความอ่อนด้อยใน เรื่องมาตราฐาน ซึ่งถ้าดูแลไม่รอบคอบรัดกุม อาจก่อเกิดผลกระทบกับ สังคมไทยในทางลบ และอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาการประกอบอาชีพของ คนไทยเอง

แต่อย่างไรก็ตาม ในภาพรวม สังคมไทยกำลังเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงอายุ จำนวนคนในวัยทำงาน กำลังลดลงอย่างมีนัยสำคัญ มีข้อมูลว่าอีกประมาณสิบปี ข้างหน้า สัดส่วนคนในวัยทำงานจะต่ำกว่า ประชากรผู้สูงอายุมาก นี่จะทำให้เกิดการขาดแคลน แรงงาน โดยเฉพาะแรงงานฝีมือในกลุ่มอาชีพทั้ง 8 นั้น ผู้ที่จบจากสายวิชาชีพดังกล่าวจะประกันได้ว่าไม่น่าจะมีใครที่ตกงาน เพราะมีตลาดใหญ่มากรองรับทั้ง ในไทย และในประเทศอาเซียน

ข้อตกลงเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 8 อาชีพในปี 2015 (2558) แม้ จะเป็น โอกาสทองของคนไทยในสายวิชาชีพดังกล่าว แต่ก็มีจุดที่ต้องระวังอยู่ไม่น้อยเช่นกัน ทั้งในด้านการที่คน ของเราไปทำงานบ้านเขา และการที่คนบ้านเขามาทำงานในบ้านเรา เพราะถ้าการระวังไม่รัดกุม โอกาส ทองนั้นอาจพลิกเป็นวิกฤต และมีผลกระทบรุนแรงต่อบางสายวิชาชีพได้

ผลประโยชน์และผลกระทบของประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ประโยชน์ที่ไทยได้รับคืออะไร

1. ประชากรเพิ่มเป็น 600 ล้านคนโดยประมาณ ทำให้เพิ่มศักยภาพในการบริโภค เพิ่มอำนาจการต่อรองในระดับโลก
2. Economy Scale ยิ่งผลิตมาก ยิ่งต้นทุนต่ำ
3. มีแรงดึงดูดเงินลงทุนที่อยู่นอกอาเซียนสูงขึ้น
4. ลีบเสียงย่อมดังกว่าเสียงเดียว

ผลกระทบมีอะไรบ้าง?

1. การศึกษาในภาพใหญ่ของโลก มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง ต้องไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนี้มากระชากลากเราไปอย่างพลุกพล่าน เราต้องเตรียมความพร้อมทันที ตลอดเวลา โดยเฉพาะบุคลากรต้องตามให้ทัน และยืดหยุ่นปรับตัวให้รับสถานการณ์ได้
2. ภาษาอังกฤษจะเป็นภาษากลางของ ASEAN บุคลากรและนักศึกษา ต้องเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ให้สามารถสื่อสารได้
3. ปรับปรุงความเข้าใจทางประวัติศาสตร์ เพื่อลดข้อขัดแย้งในภูมิภาคอาเซียน (Conflict Management) จึงต้องคำนึงถึงการสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง ASEAN ให้มากขึ้น
4. สร้างบัณฑิตให้สามารถแข่งขันได้ใน ASEAN เพิ่มโอกาสในการทำงาน ไม่เช่นนั้น จะถูกแย่งงานเพราะเกิดการเคลื่อนย้ายแรงงาน/บริการอย่างเสรี คณะกรรมการวิชาชีพ สภาวิชาชีพ ต้องเตรียมการรองรับผลกระทบนี้อย่างเร่งด่วน
5. โอกาสในการเป็น Education Hub โดยอาศัยความได้เปรียบในเชิงภูมิศาสตร์ของประเทศไทย แต่ต้องเน้นในเรื่องของคุณภาพการศึกษาเป็นตัวนำ
6. เราต้องการเครื่องมือในการ Transform คน การเรียนแบบ PBL หรือ Project Based Learning น่าจะได้มีการวิจัยอย่างจริงจังและนำมาปรับใช้ ท้องเรียนไม่ใช่แค่ห้องสี่เหลี่ยมเล็กๆอีกต่อไป ต้องเพิ่มการเรียนจากชีวิตจริง ลงมือทำเป็นทีม อยู่คนละประเทศก็ทำร่วมกันได้ด้วยไม่มีข้อจำกัดทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ประเด็นนี้ อาจารย์จะสอนได้ยากขึ้น แต่เป็นผู้ที่ช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ แสดงว่า อาจารย์ต้องมีความพร้อมมากกว่าเดิมและเก่งจริงๆ

คุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียน

นับตั้งแต่มีปฏิญญากรุงเทพ (The Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ภายใต้สัญลักษณ์ “มิตรวงษ์ชาวสี่เหลืงบนพื้นสี่แดง ล้อมรอบด้วยวงกลมสีขาวและสีน้ำเงินรวม 10 ต้น” หมายถึง สมาชิก 10 ประเทศ ซึ่ง วงษ์ชาวนั้น เป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้

สี่เหลืงของวงษ์ขาว หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

สี่แดง หมายถึง ความกล้าหาญและการก้าวต่อไปเรื่อย ๆ

สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์

สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง

โดยวัตถุประสงค์ของประชาคมอาเซียนได้กำหนดไว้ดังนี้

-ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศสมาชิก

-ธำรงสันติภาพ เสถียรภาพ ความมั่นคง

-เสริมสร้างเศรษฐกิจและความอยู่ดีกินดีของประชาชน

-พัฒนาสังคมและวัฒนธรรม

-ส่งเสริมความร่วมมือกับภายนอก และองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ

การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมาย ได้แก่ คุณลักษณะของเด็กไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ชัดเจน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ / กระบวนการ และเจตคติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการจัดประชุมโต๊ะกลมและประชาพิจารณ์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเตรียมการและดำเนินการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สถานทูต มหาวิทยาลัยภาครัฐและเอกชน ในการร่วมกำหนดคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน

คุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน

คุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียน กำหนดคุณลักษณะ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้

1. มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

2. มีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

2.1 จุดกำเนิดอาเซียน

2.2 กฎบัตรอาเซียน

2.3 ประชาคมอาเซียน

2.4 ความสัมพันธ์กับภายนอกอาเซียน

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ

1. ทักษะพื้นฐาน

1.1 สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา (ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้านอีกอย่างน้อย 1 ภาษา)

1.2 มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์

1.3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี

1.4 มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น

2. ทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบทางสังคม

2.1 เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2.2 มีภาวะผู้นำ

2.3 เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

3. ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน

3.1 เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน

3.2 มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.3 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง

3.4 มีความสามารถในการจัดการ / ควบคุมตนเอง

3. ด้านเจตคติ

1. มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ ความเป็นอาเซียน

2. ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน

3. มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน

4. มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี / สันติธรรม

5. ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา

6. ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บรรณานุกรม

<https://sites.google.com/site/mygalaxysky/8-xachiph-ni-xaseiyn>

<https://forum.gameindy.com/index.php?topic=12089.0>

<https://www.gotoknow.org/posts/548261>

แบบประเมินความคิดเห็นชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อเรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ

ชื่อกิจกรรม อาชีพในอาเซียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การสอนโดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง ที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ					
2	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนา นักเรียนให้มีวิธีการเรียนนั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จ					
3	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียน ให้มีแนวทางในการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ					
4	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็น					
6	กิจกรรม อาชีพกับอาเซียน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต					
7	ข้อความในใบความรู้ ใบบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจ ง่าย					
8	สื่อต่างๆที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย					
9	ใบบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10	การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากกากระทำของนักเรียน อย่างแท้จริง					
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ชุดที่ 8

ชื่อเรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ

เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ

ชื่อกิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง

เทคนิค อภิปรายกลุ่ม

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกอาชีพที่จะเกิดขึ้นมาใหม่ในอนาคตภายใน 10 ปีข้างหน้า
2. เพื่อให้นักเรียนบอกอาชีพที่จะหายไปหรือยกเลิกกิจการในอนาคต
3. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพใหม่ที่กำลังมาแรง

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง

- 1.1 การเตรียมตัวของครู
- 1.2 การจัดกิจกรรม “อาชีพใหม่มาแรง”
- 1.3 บทบาทของครู
- 1.4 สื่อการเรียนรู้

2. คู่มือครู

- 2.1 สารสำคัญ
- 2.2 จุดประสงค์
- 2.3 สารการเรียนรู้
- 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
- 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
- 2.6 แหล่งความรู้
- 2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “อาชีพใหม่มาแรง”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

- 4.1 ใบงาน เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง

4.2 ใบความรู้ เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง

4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรมอาชีพใหม่มาแรง

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพเรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพใหม่มาแรงตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียน อาชีพใหม่ที่นักเรียนเคยได้ยินได้ฟังว่ามีอาชีพอะไรบ้าง

3.2.2 ครูถามนักเรียนมีอาชีพใดบ้างที่คิดว่าเหมาะสมกับเรา

3.2.3 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง ให้นักเรียนศึกษา และแบ่งกลุ่มตามอาชีพที่ตนสนใจกลุ่มละ 4-6 คน

3.2.4 ครูแจกใบงาน เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำเป็นเวลา 10 นาที

3.2.5 ครูเรียกให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานผลการทำใบงาน เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง ให้เพื่อนฟัง

3.2.6 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม พร้อมให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่าอาชีพที่นักเรียนสนใจคืออะไร และมีเส้นทางการศึกษาอย่างไร ให้ไปถึงเป้าหมาย

3.2.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมอาชีพใหม่มาแรง

3.2.8 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง

4. สื่อการเรียนรู้

- 4.1 ใบงาน เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง
- 4.2 ใบความรู้ เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง
- 4.3 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพ จากกิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง

คู่มือครู

สำหรับการสอนแนะแนว ในชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

นอกจากนักเรียนสามารถศึกษาและบอกอาชีพใหม่ที่กำลังมาแรงในอนาคตอีกไม่เกิน 10 ปีข้างหน้า และให้นักเรียนพิจารณาว่าจะมีอาชีพใดบ้างที่กำลังจะหายไปหรือปิดกิจการลงในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกอาชีพที่จะเกิดขึ้นมาใหม่ในอนาคตภายใน 10 ปีข้างหน้า
2. เพื่อให้ นักเรียนบอกอาชีพที่จะหายไปหรือยกเลิกกิจการในอนาคต
3. เพื่อให้ นักเรียนบอกวิธีการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพใหม่ที่กำลังมาแรง

3. สาระการเรียนรู้

นอกเหนือจากอาชีพปัจจุบันที่มีอยู่ในโลกกว้าง อาชีพใหม่ที่จะเกิดขึ้นมาในอีกไม่เกิน 10 ปีข้างหน้า ถือเป็นตัวเลือกอีกหลายอาชีพให้กับนักเรียนที่จะเตรียมตัวพัฒนาตนเองเข้าสู่อาชีพกลุ่มใหม่นี้ และสามารถบอกอาชีพที่กำลังจะสูญหายไปหรือถูกยกเลิกกิจการในอนาคต

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

- 4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม
  - 4.2.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียน อาชีพใหม่ที่นักเรียนเคยได้ยินได้ฟังมา มีอาชีพอะไรบ้าง
  - 4.2.2 ครูถามนักเรียนมีอาชีพใดบ้างที่คิดว่าเหมาะสมกับเรา

4.2 ชั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง ให้นักเรียนศึกษา และแบ่งกลุ่มตามอาชีพที่ตนสนใจกลุ่มละ 4-6 คน

4.2.2 ครูแจกใบงาน เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำเป็นเวลา 10 นาที

4.2.3 ครูเรียกให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานผลการทำใบงาน เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง ให้เพื่อนฟัง

4.2.4 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม พร้อมให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่า อาชีพที่นักเรียนสนใจคืออะไร และมีเส้นทางการศึกษาอย่างไร ให้ไปถึงเป้าหมาย

4.3 ชั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมอาชีพใหม่มาแรง

4.4 ชั้นประเมินชุดการสอน

3.2.8 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 ตรวจสอบผลจากใบงาน เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมอาชีพใหม่มา

แรง

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง

7.2 ใบความรู้ เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง

7.3 แบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพ จากกิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง

คู่มือนักเรียน

การเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถามครูเกี่ยวกับอาชีพใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอีกไม่เกิน 10 ปีข้างหน้า
2. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง
3. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง เป็นเวลา 10 นาที
4. ให้นักเรียนรายงานผลการทำใบงาน เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง ให้เพื่อนฟัง
5. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามอาชีพที่นักเรียนสนใจ พร้อมทั้งให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดม

ความคิดว่าอาชีพที่นักเรียนสนใจคืออะไร และมีเส้นทางการศึกษาอย่างไรเพื่อให้ไปถึงอาชีพนั้น

6. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง

7. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากกิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง

ใบงานประกอบชุดการสอนแนะแนวอาชีพ

เรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ

ภาคเรียนที่ 1

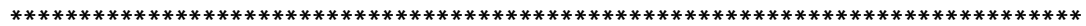
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

ชั้น ม...../.....

- 1. ....
- 2. ....
- 3. ....
- 4. ....
- 5. ....
- 6. ....

ใบงาน เรื่อง อาชีพใหม่มาแรง

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพใหม่ที่เพื่อนๆในกลุ่มเราสนใจ

อาชีพ.....

- ลักษณะการทำงานของอาชีพใหม่นี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- แนวทางการปฏิบัติตนเพื่อเข้าสู่อาชีพใหม่นี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

อาชีพดังกล่าวก็จะสามารถหางานทำได้ง่าย รายได้ดี และมีชีวิตการทำงานที่ดี แต่การทำงานในสายอาชีพดังกล่าว จำเป็นต้องขอเรียนด้านคณิตศาสตร์และสถิติจึงจะประสบความสำเร็จ ในยุคนั้นคนจีนที่มีพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์ที่ดี ได้แห่กันมาเรียนในสายอาชีพนี้กันจำนวนมาก เป็นโอกาสให้คนจีนหลายๆ คนได้ย้ายไปทำงานในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอื่นๆ ทั่วโลก

จุดนี้ก็มาถึงคำถามอันสำคัญว่า สายอาชีพอะไรต่อไปที่จะสร้างความรุ่งเรืองให้กับชีวิตและหน้าที่การทำงานของเรา ในปัจจุบันหลายๆ ท่านจะเห็นได้ว่า เรื่องราวของเทคโนโลยีนั้นมีอะไรเข้ามาใหม่ๆ มากมาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างมาก สังเกตได้จากในยุคนี้ คนในสังคมเมืองนั้นติดโทรศัพท์มือถือถือกันมาก ใช้ทุกที่ ทุกเวลา พอมีเวลาว่างก็จะหยิบโทรศัพท์มือถือมาดูตลอด ปรากฏการณ์ดังกล่าวทำให้รูปแบบของธุรกิจเปลี่ยนแปลงไป บางธุรกิจก็ล้มไป เช่น ร้านอัดขยายรูปภาพและร้านเช่า Video คนสมัยใหม่นิยมซื้อของ Online มากขึ้น ทำให้เกิดธุรกิจสตาร์ทอัพใหม่ๆ ขึ้นมาจำนวนมาก เพื่อรองรับพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของสังคมและวิถีการดำเนินชีวิตของคนในยุคนี้ ในอนาคตอันใกล้เราจะเห็นได้ว่า ระบบคอมพิวเตอร์มีความอัจฉริยะมากขึ้น ส่วนหนึ่งเกิดจากสาขาวิชาด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) หรือ เอไอ (AI) ที่สร้างคอมพิวเตอร์ให้สามารถฟังและพูดได้เหมือนคน รถยนต์ที่ขับได้เอง โดรนบินส่งของ หุ่นยนต์ทำงานและกู้ภัยต่างๆ กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่ขายกันดาซดื่นเต็มไปหมด หากเราลองมาดูว่าสายอาชีพใดเป็นสายอาชีพที่ดี ที่สามารถรองรับธุรกิจและความต้องการในอนาคต อาจจะดูได้จาก อาชีพยอดนิยม 10 อันดับในประเทศสหรัฐอเมริกา ปี 2016 จัดทำโดยเว็บไซต์ในประเทศสหรัฐอเมริกาชื่อ Careercast.com ได้มีการจัดอันดับสายอาชีพยอดนิยม ดังนี้

1. Data Science (วิทยาการข้อมูล) คือสายอาชีพใหม่ที่น่าสนใจ มุ่งเน้นด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะหาความรู้จากข้อมูลที่มีมากมายในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นจากใน Social Network หรือ Sensor รับข้อมูลต่างๆ รวมถึงรูปภาพ คลิปวิดีโอจากกล้องต่างๆ ด้วย ความรู้ที่ได้มาจากข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาคาดการณ์แนวโน้มต่างๆ ในอนาคต กำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย จัดจํารูปแบบการใช้หรือซื้อสินค้า Online เพื่อกระตุ้นการซื้อสินค้าให้มากขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ในแง่ของการทำงานของหุ่นยนต์ ยังอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลจาก Sensor ต่างๆ ในศาสตร์นี้ประกอบกับศาสตร์ด้านปัญญาประดิษฐ์ เพื่อตอบสนองและควบคุมการทำงานของหุ่นยนต์ให้เป็นไปตามเป้าหมาย ในปัจจุบันสายอาชีพดังกล่าวจึงได้รับความนิยมสูงสุด มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 4-5 ล้านบาทต่อปี และคาดว่าจะมีความต้องการบุคลากรด้านนี้ขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณ 16%

2. Statistician (นักสถิติ) คือสายอาชีพด้านสถิติ ก็ยังคงบทบาทสำหรับศาสตร์การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ในเชิงสถิติและการจัดการ สาเหตุก็เช่นเดียวกับสายอาชีพ Data Science เนื่องจากปัจจุบันมีข้อมูลเป็นจำนวนมากเกินกว่าศักยภาพของคนที่วิเคราะห์และสรุปข้อมูล ศาสตร์ด้านสถิติจึงเป็นเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูล และทำนายข้อมูล สายอาชีพนี้มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 2-3 ล้านบาทต่อปี แต่มีอัตราการขยายตัวสูงมากถึง 34% นับเป็นหลักฐานที่ชัดเจนให้เห็นว่าธุรกิจในประเทศสหรัฐอเมริกา ใช้ข้อมูล สารสนเทศ และสถิติในการจัดการและบริหารงานมากกว่าการค้าเดาและ

ประเมินสถานการณ์จากผู้ที่มีประสบการณ์ ทั้งนี้เนื่องจากการให้บริการธุรกิจในปัจจุบันมีการใช้ Web/Mobile Application เป็นหลักในการให้บริการ ประชากรหลักล้านทำงานอยู่บน Web/Mobile Application ทั่วโลก ข้อมูลปริมาณมหาศาลถูกส่งไปมาเพื่อประกอบการทำธุรกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นการยากเกินกว่าผู้บริหารจะเข้าไปทำความเข้าใจ รูปแบบต่างๆ ของธุรกรรมที่เกิดขึ้น ดังนั้น การบริหารงานสมัยใหม่จึงต้องใช้สถิติส่วนๆ ในการจัดการ ยกตัวอย่าง เช่น ในสมัยก่อน ธนาคารก็จะเน้นให้เปิดสาขาเพื่อบริการลูกค้า ผู้จัดการสาขาของธนาคารก็สามารถเข้าไปสำรวจ หรือ สังเกตพฤติกรรมการทำงานและการให้บริการ เพื่อใช้ในการปรับปรุงการให้บริการได้ แต่ในปัจจุบันลูกค้าใช้บริการผ่าน Application ทั้งบน PC ผ่าน Browser และ Mobile Application บนโทรศัพท์มือถือ ผู้จัดการสาขาก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปสำรวจหรือสังเกตพฤติกรรม เพียงแต่ดูข้อมูลสรุปทางสถิติให้เข้าใจ ก็สามารถดำเนินการปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ ดังนั้น ข้อมูลและสถิติจึงเป็นหัวใจของการเปลี่ยนแปลงการทำงานในยุคสมัยนี้

3. Information Security Analyst (นักวิเคราะห์ความมั่นคงสารสนเทศ) คือ สายอาชีพที่น่าสนใจเช่นกัน การควบคุมความมั่นคงระบบสารสนเทศขององค์กรกลายเป็นปัจจัยสำคัญ ในการป้องกันผู้ไม่พึงประสงค์ที่เข้ามาแอบขโมยข้อมูลขององค์กร เข้ามาแก้มลิงให้เครื่องคอมพิวเตอร์ขององค์กรล่ม เพื่อไม่สามารถให้บริการกับลูกค้าต่างๆ ได้ สายอาชีพนี้จะต้องเรียนรู้วิธีการติดตั้งอุปกรณ์และซอฟต์แวร์ต่างๆ ที่ช่วยป้องกันภัยคุกคาม ไม่ให้มีรูรั่วในระบบคอมพิวเตอร์อันจะเป็นช่องโหว่ให้ถูกเข้ามาโจมตีได้ รวมไปถึงการวางแผนและวิเคราะห์ข้อมูลด้านความปลอดภัยต่างๆ ในองค์กรด้วย ท่านผู้อ่านลองพิจารณาตามดูว่า หากเราประกอบกิจการ ทำธุรกรรม E-Commerce เช่นซื้อขายสินค้าออนไลน์ เวลาทุกนาที ทุกชั่วโมงนั้น มีความหมายสำหรับการ ดูสินค้า สั่งสินค้า และติดตามสถานะการส่งสินค้าของลูกค้าจำนวนหลายหมื่นคน ต่อวัน ถ้าหากระบบคอมพิวเตอร์เราเสีย เนื่องจากมีมัลแวร์ภายนอกแก้มลิงเขียนโปรแกรมเข้ามาทำลายเครื่องคอมพิวเตอร์ของเราโดยส่งข้อความจำนวนมากมาที่คอมพิวเตอร์ของเราให้ทำงานไม่ไหว จนไม่สามารถให้บริการลูกค้าอื่นๆ ได้ หรืออาจจะส่งผลให้เครื่องคอมพิวเตอร์ของเราหยุดทำงานไปสัก 2-3 ชั่วโมง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับบริษัทจะมีมากน้อยเพียงไร นอกจากนี้หากมีผู้ไม่ประสงค์ดีแอบเข้ามา นำข้อมูลบัตรเครดิตของลูกค้าเราไปชำระเงินโดยใช้ชื่อสินค้าและบริการต่างๆ ธุรกิจของเราก็จะเสียหาย ดังนั้นจึงเกิดความต้องการบุคลากรในสายอาชีพนี้ที่จะต้องได้รับการฝึกฝนนานหลายปี จึงจะเข้าใจรูปแบบการโจมตีที่หลากหลาย เข้ามาทำงาน และทำหน้าที่ป้องกันภัยให้เราได้ เปรียบเสมือน รปภ. ที่ดูแล อาคารสถานที่ แต่ต้องเป็น รปภ. ที่มีความรู้และทักษะด้านการระวังภัยด้าน Cyber Security สายอาชีพนี้จะมีรายได้ประมาณ 3 ล้านบาทต่อปี และอัตราการขยายงานประมาณ 18%

4. Audiologists (นักโสตสัมผัสวิทยา) เป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย, วินิจฉัยและรักษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหู เนื่องจากสังคมได้เปลี่ยนเป็นสังคมของผู้สูงอายุมากขึ้น และหูเป็นอวัยวะที่มีปัญหาเรื้อรังในกลุ่มผู้สูงอายุ ดังนั้นจึงต้องการผู้เชี่ยวชาญด้านนี้เป็นจำนวนมากเพื่อดูแลผู้ป่วย รายได้ของนักโสตสัมผัสวิทยาในประเทศสหรัฐอเมริกาจะอยู่ที่ 3 ล้านบาทต่อปี และมีอัตราการขยายตัวประมาณ 29%

5. Diagnostic Medical Sonographer (นักวินิจฉัยทางการแพทย์) สายอาชีพนี้ถูกคาดการณ์ว่าจะมีความต้องการเพิ่มขึ้นประมาณ 24% เนื่องจากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีของอุปกรณ์ Ultrasound ซึ่งมีความจำเป็นจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญวินิจฉัยผลการตรวจ ซึ่งสายอาชีพนี้จะมีรายได้ประมาณ 2 ล้านบาทต่อปี

6. Mathematician (นักคณิตศาสตร์) เป็นสายอาชีพดั้งเดิม ที่ยังคงสร้างรายได้ดี และมีความต้องการสูงในประเทศสหรัฐอเมริกา ในปัจจุบันนักคณิตศาสตร์ถูกจ้างงานน้อยมาก อัตราการขยายตัวและความต้องการในตลาดแรงงานด้านนักวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์จะเพิ่มมากขึ้นในช่วง 10 ปีที่จะถึงนี้ ความต้องการส่วนใหญ่จะอยู่ในภาควิชาการ จนถึงในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งสายอาชีพนี้จะมีรายได้ประมาณ 3.5 ล้านบาทต่อปี

7. Software Engineer (นักพัฒนาซอฟต์แวร์) เป็นสายอาชีพที่ติดอันดับหนึ่งมาหลายปี และเป็นที่ยืนยันว่าคนที่เรียนสาขานี้จะมีงานเข้ามาให้ทำจนล้นมือเลยทีเดียว สายอาชีพมีความต้องการในตลาดแรงงานสูงเนื่องจาก ต่อไประบบซอฟต์แวร์จะครองโลก หมายความว่าอุปกรณ์ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็น อุปกรณ์เครื่องกล อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ จะใช้ซอฟต์แวร์เป็นตัวควบคุมการทำงานและรายงานสถานะให้กับอุปกรณ์ตัวอื่นๆ ทราบเพื่อประสานการทำงานกันอย่างลงตัว อย่างในปัจจุบันได้มีการสร้าง Smart City ซึ่งเป็นรูปแบบการประยุกต์เทคโนโลยีดิจิทัล หรือข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารในการเพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพของบริการชุมชน เพื่อช่วยลดต้นทุน และลดการบริโภคของประชากร โดยยังคงเพิ่มประสิทธิภาพให้ประชาชนสามารถอยู่อาศัยในคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ เช่น ข้อมูลการจราจรและขนส่งแบบ Real-Time สายอาชีพดังกล่าวเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาระบบต่างๆ เพราะถือว่าเป็นแกนกลางในการพัฒนาระบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ และผลลัพธ์ที่ถูกต้อง สามารถนำไปใช้งานได้รวดเร็วตรงตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ยังมีศาสตร์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอีกมากมาย เช่น Augmented Reality เป็นเทคโนโลยีที่สร้างภาพเสมือนผสมผสานภาพจริง ทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ในอนาคตอันใกล้ เราอาจจะใส่แว่นตาเล่นเกมคอมพิวเตอร์อยู่สถานที่ใดก็ได้ในโลก จากนโยบายของภาครัฐในประเทศไทย เรื่อง Thailand 4.0 จะมุ่งเน้นให้ประเทศไทยพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัลลงไปยังภาครัฐและเอกชน ให้ดำเนินกิจการสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้นสาขานี้จะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทั้งในไทยและต่างประเทศ โดยมีรายได้ประมาณ 3.5 ล้านบาทต่อปีในประเทศสหรัฐอเมริกา และมีอัตราการขยายตัวประมาณ 17%

8. Computer System Analyst (นักวิเคราะห์ระบบคอมพิวเตอร์) สายอาชีพนี้ก็เช่นกัน มีความต้องการในตลาดแรงงานสูงต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลานับ 10 ปี ลักษณะงานก็คือ เข้าไปศึกษาระบบการทำงานของหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงการทำงาน หรือการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพสูงสุด บุคลากรที่จะเรียนในสายอาชีพนี้จะต้องมีทักษะในด้านการสื่อสารและการวิเคราะห์เป็นอย่างดี สามารถนำเอาเทคโนโลยีในปัจจุบันมาประยุกต์ใช้ในการทำงานให้เกิดประสิทธิผล นอกจากนี้ยังต้องมีความสามารถในการออกแบบโปรแกรมและประสานงานกับ นักพัฒนาซอฟต์แวร์เพื่อ

ผลิตผลงานที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับการทำงานของธุรกิจ สายอาชีพนี้มีรายได้ประมาณ 2.8 ล้านบาทต่อปี และมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ 21%

9. Speech Pathologist (นักแก้ไขการพูด) คือสายอาชีพสำหรับผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวินิจฉัย การบำบัดรักษา และฟื้นฟูผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางภาษาและการพูด เช่น พูดไม่ได้ พูดไม่ชัด เสียงผิดปกติ สายอาชีพนี้ในประเทศสหรัฐอเมริกาจะมีรายได้ประมาณ 2.5 ล้านบาทต่อปี และมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ 21% เช่นกัน

10. Actuary (นักคณิตศาสตร์ประกันภัย) สายอาชีพนี้ได้อธิบายรายละเอียดไว้ข้างต้นบทความนี้แล้วว่าลักษณะงานเป็นอย่างไร ในยุคนี้ก็ยังคงเป็นหนึ่งในสายอาชีพที่มีความต้องการสูงอยู่ โดยมีรายได้ประมาณ 2.5 ล้านบาทต่อปี และมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ 21% เช่นกัน

ถ้าท่านได้ศึกษาข้อมูลมาถึงช่วงสุดท้ายนี้ ท่านจะพบว่าสายอาชีพใหม่ๆ ที่น่าสนใจเกิดขึ้นมากมาย หากท่านเลือกเรียนในสายอาชีพที่มีความต้องการของตลาดสูง ย่อมเป็นตัวบ่งชี้ว่าท่านจะมีหน้าที่การงานที่ดี รายได้ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถสร้างคุณค่าให้กับครอบครัวและสังคมได้ สุดท้ายนี้ ท่านผู้อ่านหลายท่านที่สนใจ อาจจะไม่ทราบว่าง่ายอาชีพดังกล่าวสามารถเรียนต่อได้ โดยคณะสถิติประยุกต์ นิด้า <http://as.nida.ac.th/gsas/> เป็นหนึ่งในหลายมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอน ป.โท ในสายอาชีพข้างต้น ถึง 7 สาขาวิชา คือ Data Science, Business Analytics and Intelligence, Statistics, Information Security Analyst, Software Engineer, Computer System Analyst, และ Actuarial Sciences and Risk Management ซึ่งจัดได้ว่าเป็นคณะที่มีการเรียนการสอนในสายอาชีพยอดนิยมนับว่าอยู่ในคณะเดียวกัน ก่อให้เกิดการบูรณาการด้านการศึกษาและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้ที่จะไปประกอบอาชีพในสายอาชีพดังกล่าวต่อไปได้อย่างประสบความสำเร็จ อนาคตของท่านขึ้นอยู่กับความตั้งใจเรียนต่อของท่านในวันนี้ ว่ามันจะสร้างโอกาสในการประสบความสำเร็จให้ท่านมากน้อยแค่ไหน

นอกจากอาชีพข้างต้นแล้วยังมีกลุ่มอาชีพจากข้อมูลที่ถูกสำรวจผ่านแบบสำรวจทางสังคมออนไลน์ หรือ Social Network อาชีพเหล่านี้ที่คนในสังคมอีก 10 ปีข้างหน้าคาดว่าจะมาแรง มีดังนี้

อันดับหนึ่ง “นักการตลาดออนไลน์”

ทุกวันนี้ผู้คนใช้โทรศัพท์มือถือเช็คข้อมูลข่าวสารกันแทบจะทุกวินาที แน่นอเนกที่สุดว่าสิ่งที่เราเช็คข้อมูลที่เรารู้ มันไม่ได้ฟรีเสมอไป สิ่งที่ดีติดตามมากับข้อมูลก็คือ โฆษณา ที่นักการตลาดออนไลน์เป็นผู้ออกแบบ ผลิตโฆษณาแบบเนียน ๆ ทำให้เราต้องควักเงินซื้อสินค้า หรือบริการที่นักการตลาดต้องการสื่อสารให้ผู้รับข้อมูลได้รับรู้ถึงเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อาชีพในอนาคตที่น่าสนใจคงหนีไม่พ้น นักการตลาดออนไลน์ ใครเก่งก็มีฝีมือจริง รับรองไม่ตกงาน

อันดับที่สอง “นักเขียน Application”

ถ้าในอดีตนักเขียนเว็บไซต์ ออกแบบเว็บไซต์คงเป็นที่นิยม แต่ในปัจจุบัน และอนาคตอาชีพที่จะมาแรงคงหนีไม่พ้นนักออกแบบ เขียนโปรแกรม Application บนมือถือ Smart Phone เนื่องจากผู้คนในยุคข้อมูลข่าวสารต้องการเสพข้อมูลที่ดูง่าย มีการจัดหมวดหมู่อย่างเป็นระเบียบ ค้นหาง่าย อ่านง่าย สบายตา หรือแม้แต่ Application ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ก็เป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่งในอนาคตอันใกล้

อันดับที่สาม “เจ้าของ Start Up”

กิจกรรมที่มาแรงในยุคนี้ไม่มีใครปฏิเสธว่าเหล่า Start Up นั้นเป็นที่นิยมกันมาก วัยรุ่นหลายคนมีฝันใหญ่อยากประสบความสำเร็จตั้งแต่อายุน้อย เป็นอายุน้อยร้อยล้าน ต่างก็ตบเท้าเข้ามาลองเชิงทำธุรกิจ Start Up และแน่นอนที่สุดว่าเทรนด์ของ Start Up เพิ่งจะเริ่มตันเท่านั้นเอง ใครมีไอเดียดี ๆ อย่าเก็บเอาไว้ ลองเอามันออกมาสร้างฝันให้เป็นจริง ถ้าทำสำเร็จรับรองรวย !

อันดับที่สี่ “นักบริหารความสัมพันธ์”

อาชีพนี้ออกจะแปลกเสียหน่อย แต่รับรองว่าทำเงินจริงจิง ในยุคนี้คนเรามักจะขัดแย้งกันบ่อยจากการโพสต์ต่อกันไปมาบนสื่อออนไลน์ต่าง ๆ บางครั้งกระทบกับสินค้า หรือบริการของบริษัทใหญ่ ๆ แต่ไม่รู้ว่าจะแก้ปัญหาอย่างไร เนื่องจากหากบริษัทเหล่านั้นชี้แจงด้วยตนเองอาจทำให้คนที่รับข้อมูลรู้สึกไม่เชื่อถือ ทำให้เกิดอาชีพใหม่ขึ้นมา นักบริหารความสัมพันธ์ โดยคนกลุ่มนี้อาจเป็นบล็อกเกอร์ หรือ Influencer เก่ง ๆ ที่มีคนติดตามอยู่เยอะ เวลาโพสต์อะไรไปก็จะมีน้ำหนักรวมมากกว่าที่เจ้าของผลิตภัณฑ์เป็นผู้โพสต์เอง ใครทำให้คนเชื่อถือ หรือติดตามได้ รับรองทำเงินได้แน่นอน

อันดับที่ห้า “กูรูออนไลน์”

อาชีพทำเงินอีกอาชีพก็คือ กูรูออนไลน์ เพราะในยุคนี้เป็นยุคข้อมูลข่าวสารที่ข้อมูลเป็นเรื่องที่ใคร ๆ ก็เข้าถึงได้ แต่ข้อมูลดิบ ๆ ที่ไม่ได้ผ่านการคิดวิเคราะห์แยกแยะออกเป็นส่วน ๆ หรือไม่ได้ผ่านการย่อยให้เข้าใจง่าย ๆ ก็จะไม่ได้รับความนิยม สำหรับคนที่คิดจะพัฒนาตัวเอง มักจะเลือกอ่านข้อมูลที่ถูกลอยมาเป็นอย่างดี เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน นั่นจึงเกิดอาชีพใหม่ คือ กูรูออนไลน์ อย่าง Plearn เพลิน by Krungsri GURU ที่คอยให้คำวิเคราะห์ คิด แนะนำ ชี้ทางให้กับมือใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการลงทุน ไปจนถึงการตกแต่งบ้าน แต่งหน้าทาปาก ทำสวย ทำหล่อ ลงทุน ออกกำลังกาย ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนทำเงินได้ ถ้าเรารู้จริง เป็นของจริง รับรองว่ามันจะทำเงินให้กับคุณอย่างคาดไม่ถึง

อันดับที่หก “นักการตลาดอสังหาริมทรัพย์”

อีกเมกะเทรนด์ที่กำลังจะเกิดขึ้นในบ้านเราก็คือ รถไฟฟ้าสายสีต่าง ๆ จะกำเนิดเกิดขึ้นอย่างมากมาย และรวดเร็ว ทำให้มีการพลิกหน้าดินใหม่ ๆ เพิ่มก่อสร้างคอนโดมิเนียมริมรถไฟฟ้า ติดสถานีรถไฟฟ้า และแน่นอนที่สุดว่ามีของจะขายมากมายขนาดนี้ก็ต้องการนักการตลาดมาโปรโมทสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งอสังหาฯ ประเภทคอนโดมิเนียม ใครทำตลาดเก่ง ๆ รับรองเงินเดือนสูงลิ่ว มีการดึงตัวกันไปมา และจะกลายเป็นมนุษย์ทองคำโดยไม่ต้องสงสัย

อันดับที่เจ็ด “ผู้ดูแลเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์”

อาชีพนี้จะคอยสนับสนุน หรือ Support ทุกอาชีพที่เกี่ยวข้องกับตลาดออนไลน์ สื่อออนไลน์ Social Media รูปแบบต่าง ๆ ที่บริษัทใหญ่ ๆ จะใช้โฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าของตนเอง ตลอดจนข้อมูลในลักษณะของ Big Data ที่บริษัทใหญ่ ๆ ต้องใช้ในการวิเคราะห์ความเป็นไปของกิจการ ดังนั้นผู้ดูแลเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่จึงมีความจำเป็นสูง ใครเก่งด้านนี้เตรียมตัวไว้ได้เลย

ข้อสรุปของอาชีพทั้งหมดนั้นเป็นเพียงแนวทาง หรือแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หากคนรับรู้ข้อมูลข่าวสารกันมาก ๆ และหันไปทำอาชีพคล้ายกันไปหมด อาชีพเหล่านั้นก็อาจจะหมดเสน่ห์ และกลายเป็นอาชีพล้นตลาดเหมือนกับที่เคยเกิดกับอาชีพอื่น ๆ ก็เป็นไปได้ ทางที่ดีเราควรเรียนในสิ่งที่เราถนัด เลือกประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับเรา และสอดคล้องกับตลาด ก็จะประสบความสำเร็จได้อย่างแน่นอนที่สุด

10 อาชีพที่กำลังจะหายไป ถือเป็นฝันร้ายของมนุษย์เงินเดือน

1. คนขับรถ

มีประชากรไทยไม่น้อยเลยที่ประกอบอาชีพนี้ แต่ฝันร้ายคือ อาชีพของพวกเขาอาจจะถูกแทนที่ด้วยเทคโนโลยีแบบ 100% Elon Musk แห่ง TESLA เคยได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า ภายในอีก 2 ปี เทคโนโลยีของรถไร้คนขับจะพร้อมใช้งานแบบสมบูรณ์ และใช้เวลาอีกประมาณ 3 ปีข้างหน้าเพื่อผลักดันให้รัฐบาลยอมรับ

2. เกษตรกร ชาวไร่ ชาวนา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ซึ่งมีประชากรของไทยสูงมาก ๆ หลัก 10 ล้านคนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร ทว่าด้วยเทคโนโลยีของรถไถสมัยใหม่ที่อีกหน่อยจะวิ่งและดำเนินงานด้วยตัวเองได้โดยไม่ต้องใช้คน การเพาะปลูกที่ควบคุมด้วยระบบ Wireless จะเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้นเช่นกัน

3. ผู้ผลิตสิ่งพิมพ์/สำนักพิมพ์

พฤติกรรมกาารเสพข่าวของคนเราในวันนี้ได้เปลี่ยนไปอย่างมาก สมัยก่อนต้องฟังข่าวจากหนังสือพิมพ์อย่างเดียว แต่สมัยนี้หลายคนไปใช้ Social Media แทน ทางด้านหนังสือ แม้ในประเทศไทยจะยังนิยมกาารอ่านหนังสือเป็นรูปเล่มอยู่ แต่เราก็เริ่มเห็นคนอ่าน E-Book มากขึ้นเรื่อยๆ เช่นกัน

4. พนักงานแคชเชียร์

บริษัทที่นำเทรนด์นี้คือ Amazon ผู้ดำเนินร้าน Amazon Go ซึ่งเป็นร้านสะดวกซื้อที่ไม่มีพนักงานแคชเชียร์เลยสักคนเดียว เพราะมีระบบจ่ายเงินอัตโนมัติเมื่อลูกค้าเดินออกจากร้าน โดยตัดเงินจากบัญชีที่ผูกไว้กับ Amazon เลย แม้ในประเทศไทยจะยังไม่มีร้านไหนล้ำแบบ Amazon Go แต่ซูเปอร์มาร์เก็ตหลายแห่งในไทยก็เริ่มมีเครื่องชำระเงินด้วยตัวเองแล้ว

5. ตัวแทนและนายหน้ากาารท่องเที่ยว

หน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพนี้คือ จองตั๋วเครื่องบินและจองที่พักโรงแรมให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งตอนนี้ก็โดน Skyscanner, Airbnb, Booking.com และแอปฯ อื่นๆ อีกมากมายเข้ามาแทนที่แล้ว

6. พนักงานสายกาารผลิตต่างๆ

พนักงานเหล่านี้จะทำงานในนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งตอนนี้เริ่มมีการใช้หุ่นยนต์เข้ามาทดแทนได้บางส่วนเรียบร้อยแล้ว

7. พนักงานเสิร์ฟอาหาร

ไม่น่าเชื่อว่าในอนาคตเราอาจจะเดินเข้าไปในร้านอาหารที่ไม่มีพนักงานเสิร์ฟอาหารเลย เพราะทุกอย่างถูกทำผ่าน Tablet ได้หมด และอาหารก็ถูกนำมาส่งที่โต๊ะโดยหุ่นยนต์ ในประเทศไทยนั้นแม้จะยังไม่มืหุ่นยนต์เสิร์ฟอาหาร แต่เราก็เริ่มเห็นนวัตกรรมกาารสั่งอาหารผ่าน Tablet ได้ในร้านอาหารบางร้านแล้ว

8. พนักงานธนาคาร

ในสมัยนี้ เราแทบไม่ต้องไปธนาคารเลย ยกเว้นว่าจะเป็นเรื่องสำคัญจริงๆ เท่านั้น ทุกวันนี้เรามีตัวช่วยอย่างแอปฯ มือถือที่ทำให้เราโอนเงิน จ่ายบิลได้อย่างง่ายดายโดยไม่ต้องผ่านเจ้าหน้าที่ธนาคาร

9. ทหารอากาศและทหาร

ในปัจจุบัน ในสนามรบเริ่มมีการใช้โดรนมากขึ้น ไม่ต้องเสียทรัพยากรคนไปโดยใช่เหตุ และยังมีความแม่นยำกว่ากาารใช้คนอีกด้วย

10. พนักงานก่อสร้าง

เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่จะหายไป เพราะเทคโนโลยีกาารผลิตโดยไม่ต้องใช้คนมีความก้าวหน้ามากขึ้นเรื่อยๆ อีกหน่อยเราอาจจะเห็นตึกที่ถูกสร้างโดยหุ่นยนต์ 100% เลยก็เป็นได้นะ

บรรณานุกรม

<https://www.krungsri.com/bank/th/plearn-plearn/popular-jobs-in-the-next-10-years.html>

<https://www.alux.com/jobs-gone-automation-ai/>

แบบประเมินความคิดเห็นชุดการสอนแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อเรื่อง โลกกว้างทางอาชีพ

ชื่อกิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การสอนโดยใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง ที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ					
2	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนา นักเรียนให้มีวิธีการเรียนนั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จ					
3	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียน ให้มีแนวทางในการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ					
4	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็น					
6	กิจกรรม อาชีพใหม่มาแรง มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต					
7	ข้อความในใบความรู้ ใบบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจ ง่าย					
8	สื่อต่างๆที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย					
9	ใบบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10	การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากกากระทำของนักเรียน อย่างแท้จริง					
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

คณะผู้จัดทำ

1. นายธนา ส้ารวมจิตร	ตำแหน่ง ครู	นักวิจัยหลัก
2. นายณัฐพงศ์ ลามี่	ตำแหน่ง ครู	
3. นายสุรศักดิ์ สมิตรรัมย์	ตำแหน่ง ครู	
4. นางสาวนงลักษณ์ ปาจุมติ	ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย	